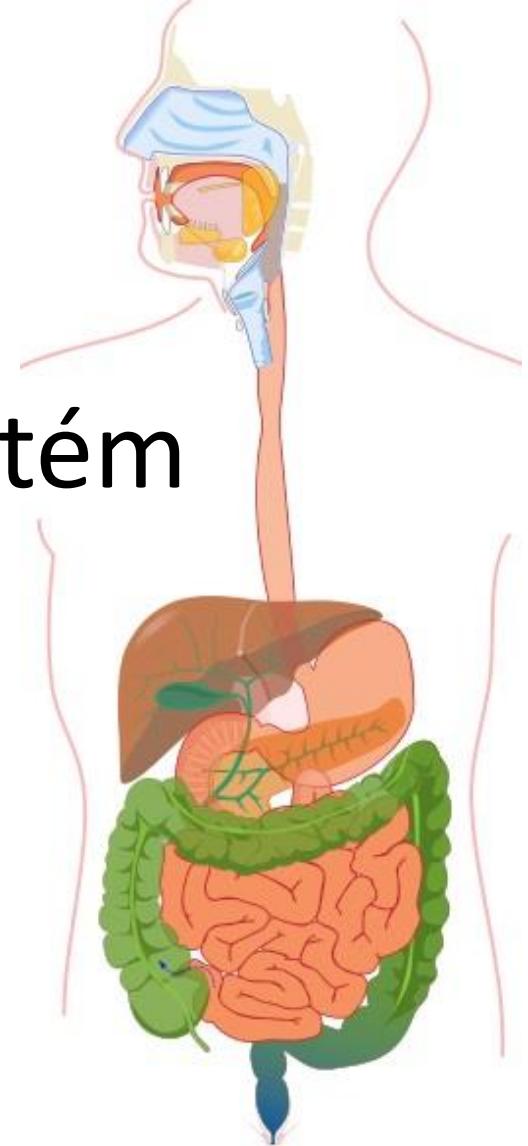

GIT

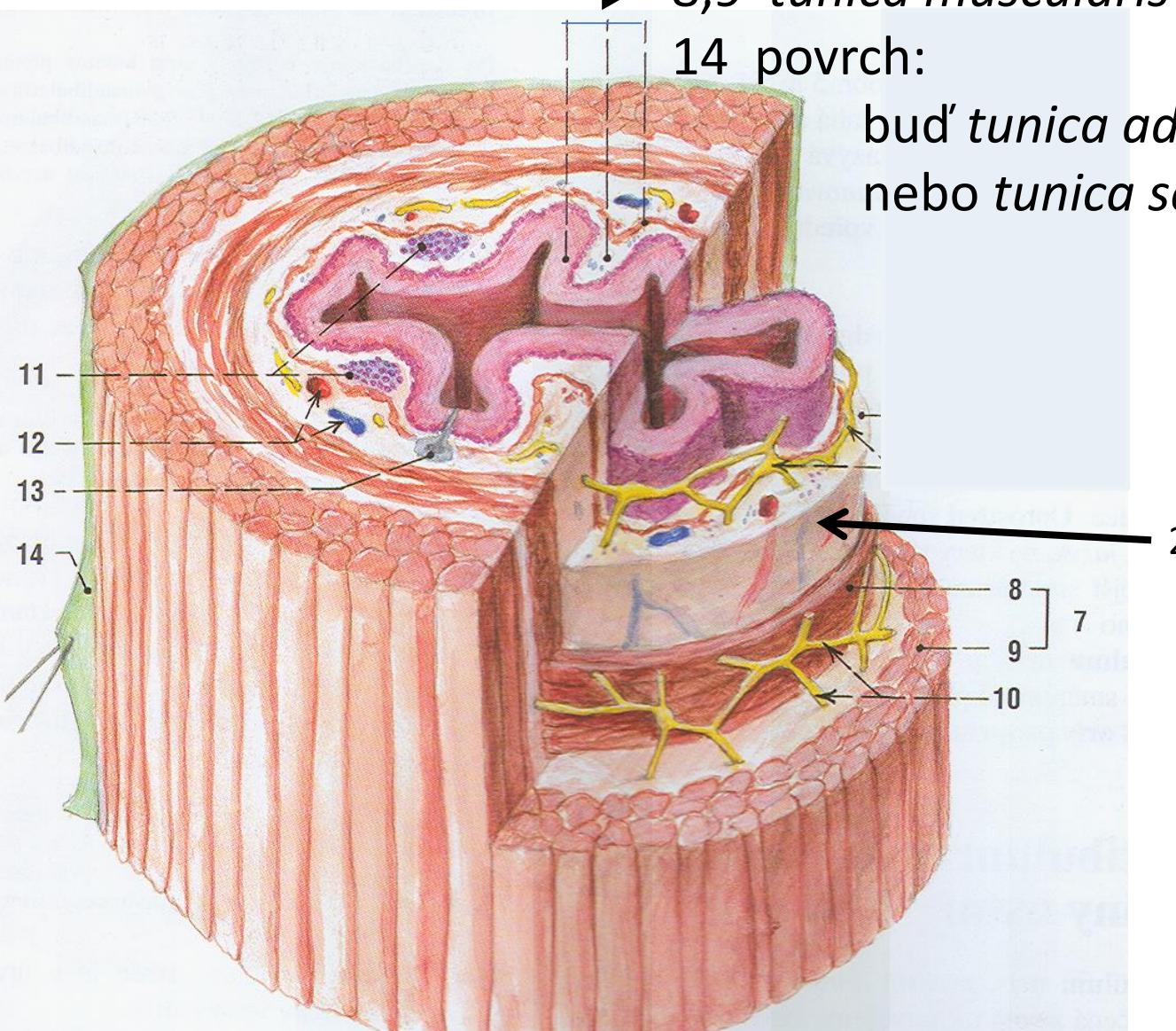
gastrointestinální systém (= trávicí systém)

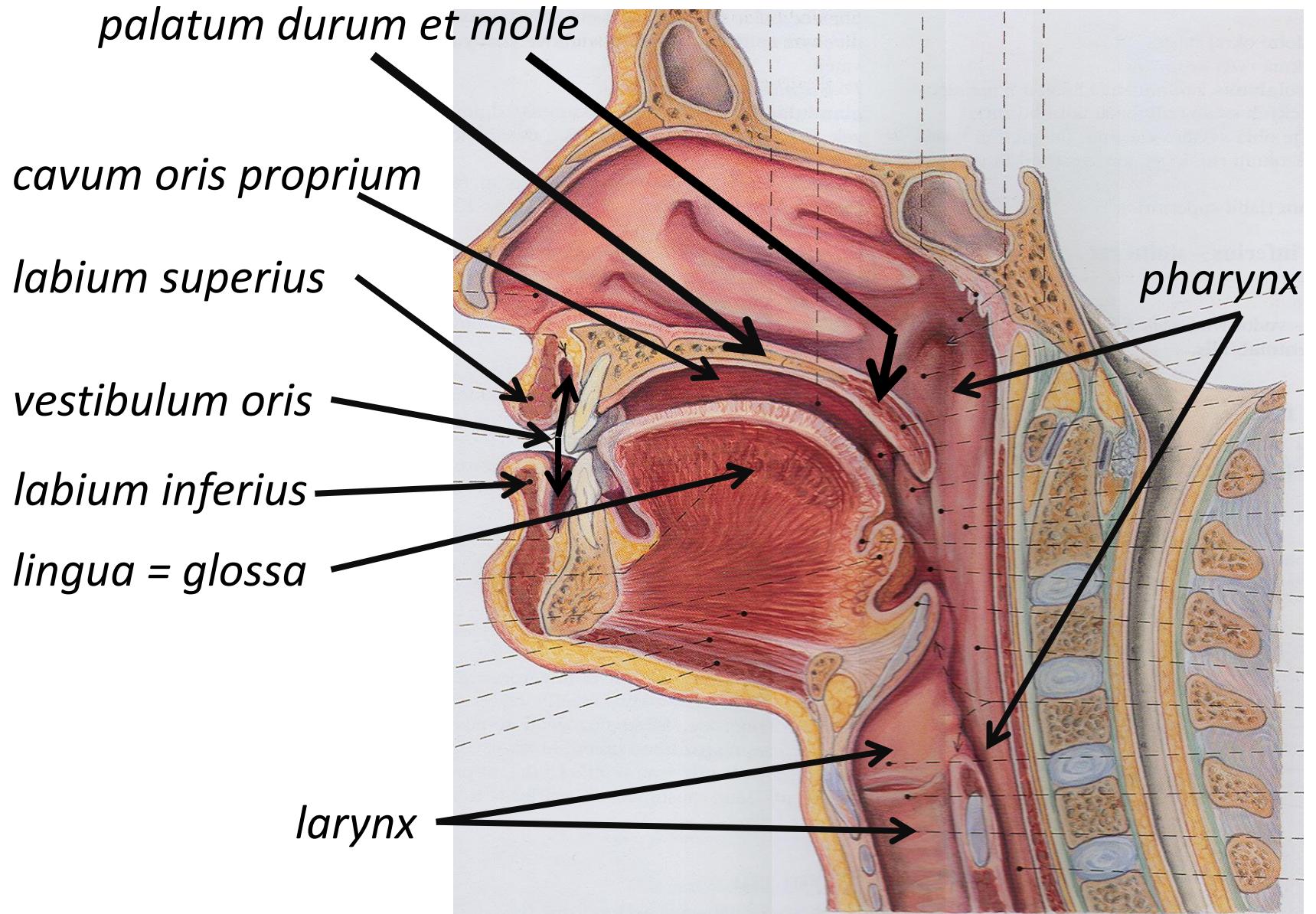

Stěna trávicí trubice :

- 1 *tunica mucosa* – sliznice
  - 2 *tunica submucosa* – podslizniční vazivo
  - 8,9 *tunica muscularis* – svalová vrstva
- 14 povrch:

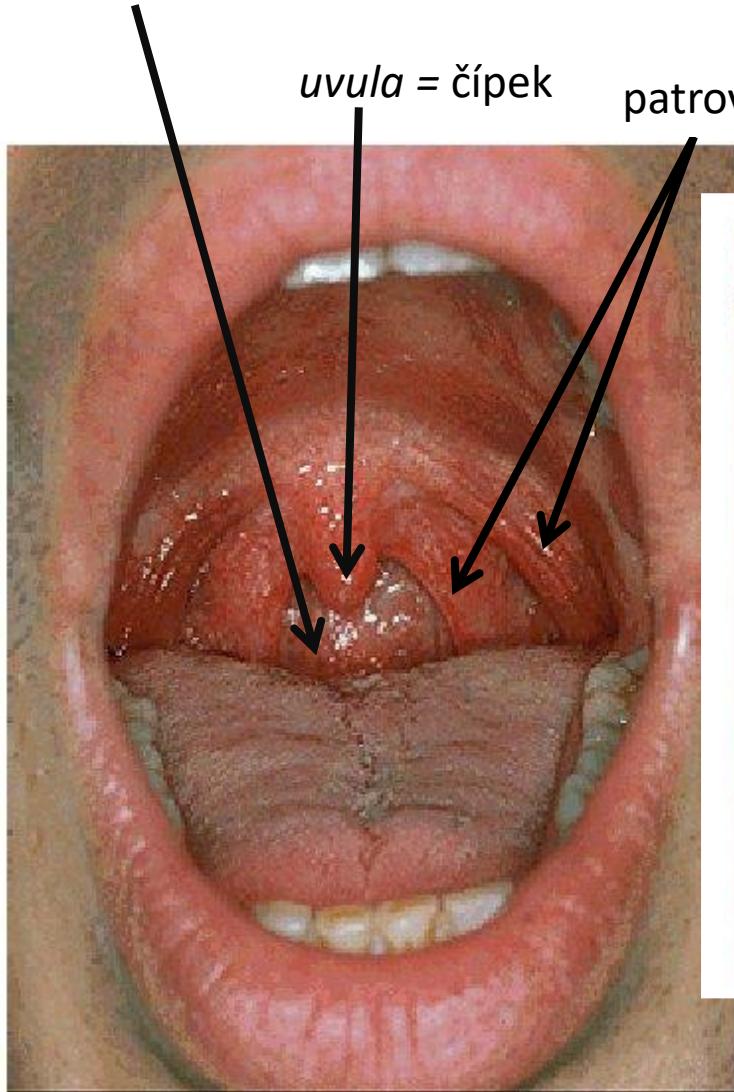
bud' *tunica adventitia* = vazivo
nebo *tunica serosa* = epitel

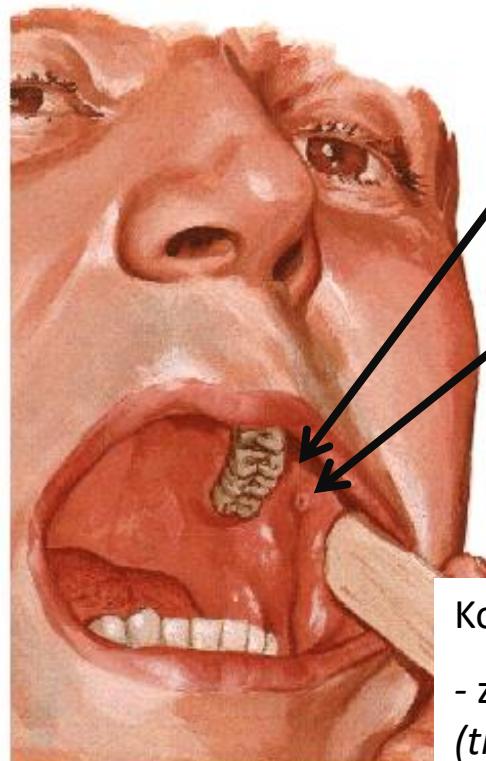
Cavum oris proprium

Isthmus faucium – vchod do hltanu- tvrdé a měkké patro

uvula = čípek

patrové oblouky

vestibulum oris

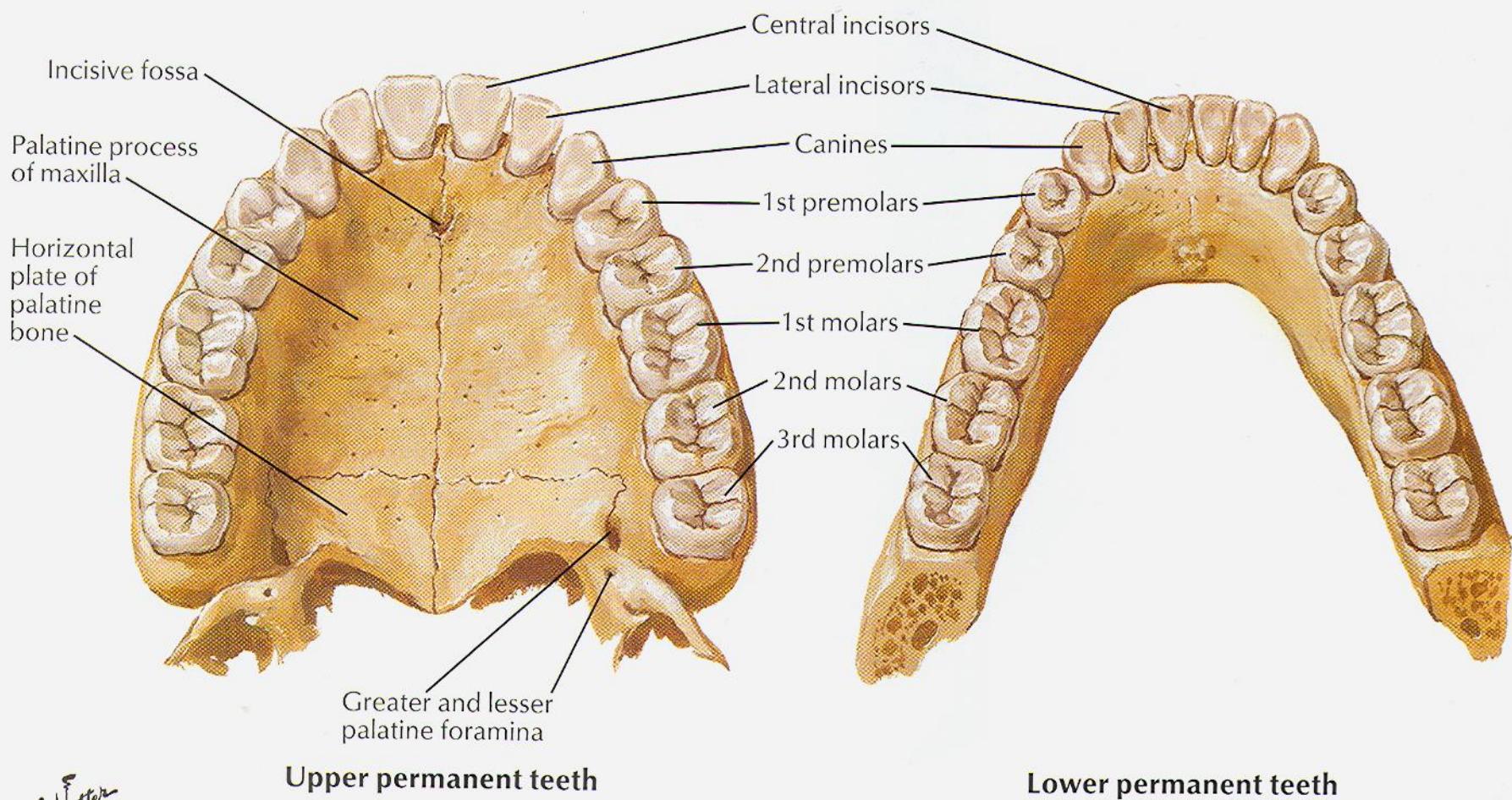
papilla parotidea

Komunikace s *cavitas oris propria*
- za zubními oblouky
(*trigonum retromolare*)

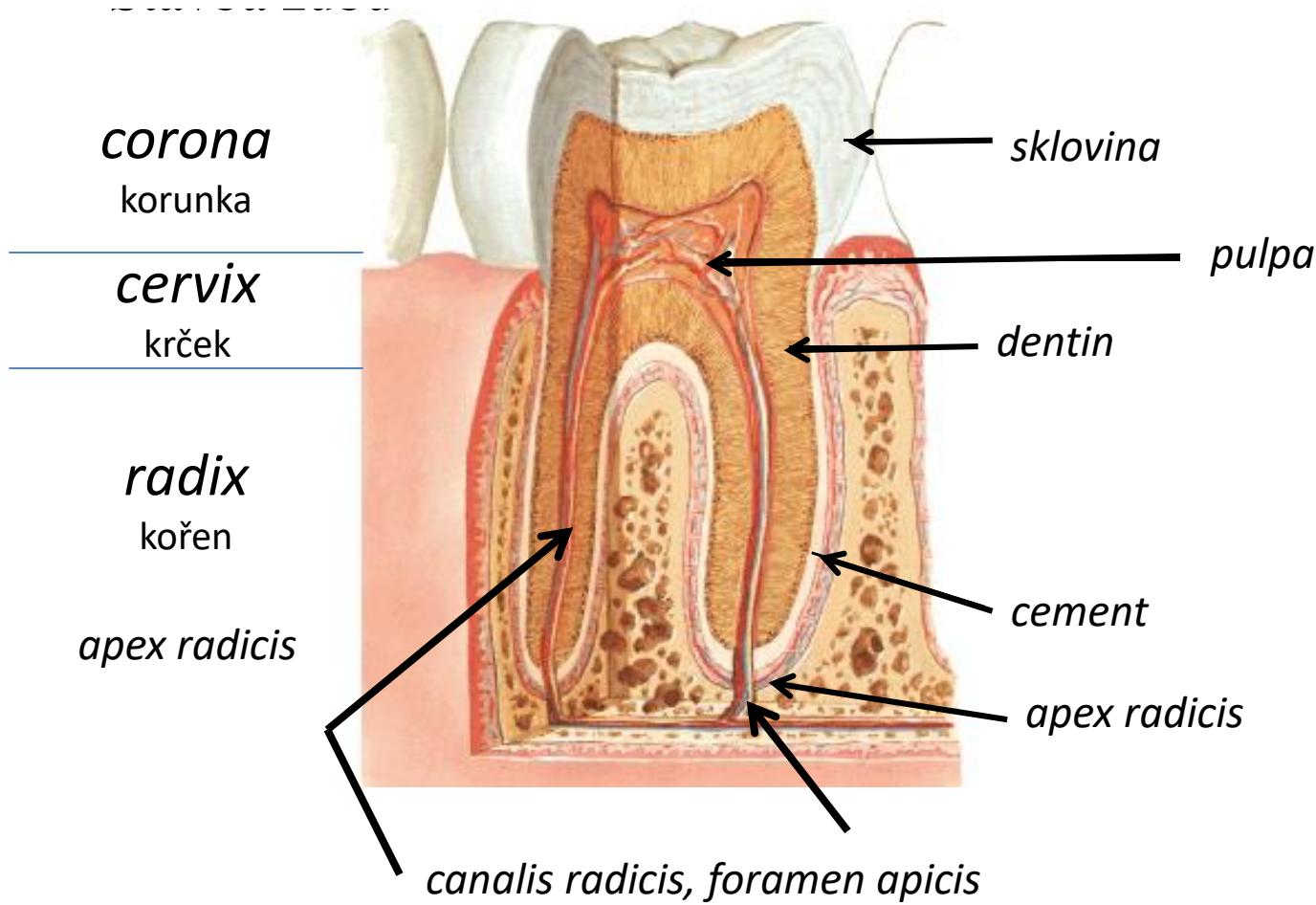
Permanentní chrup

arcus dentalis superior

arcus dentalis inferior

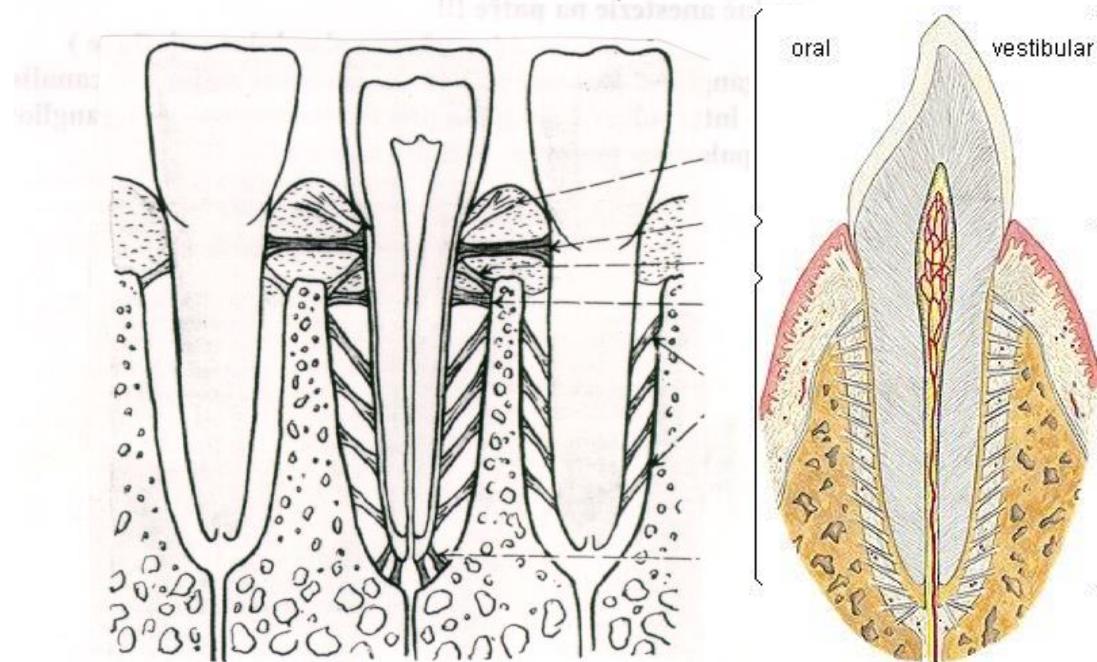

Stavba zuba

Fixační aparát zuba

Periodontium (ozubice)
systém vaziva udržující zub v alveoli

Parodont - všechny tkáně a útvary kolem krčku a kořenu:
gingiva, periodontium, cementum, alveolární kost

Dentes permanentes

stálý chrup (tzv. druhé zuby)

Left upper
permanent
teeth:
labiobuccal
view

Left lower
permanent
teeth:
labiobuccal
view

Central   Lateral

Incisors

Canines
(cuspids)

1   2

Premolars

1   2   3

Molars

řezáky
incisivi

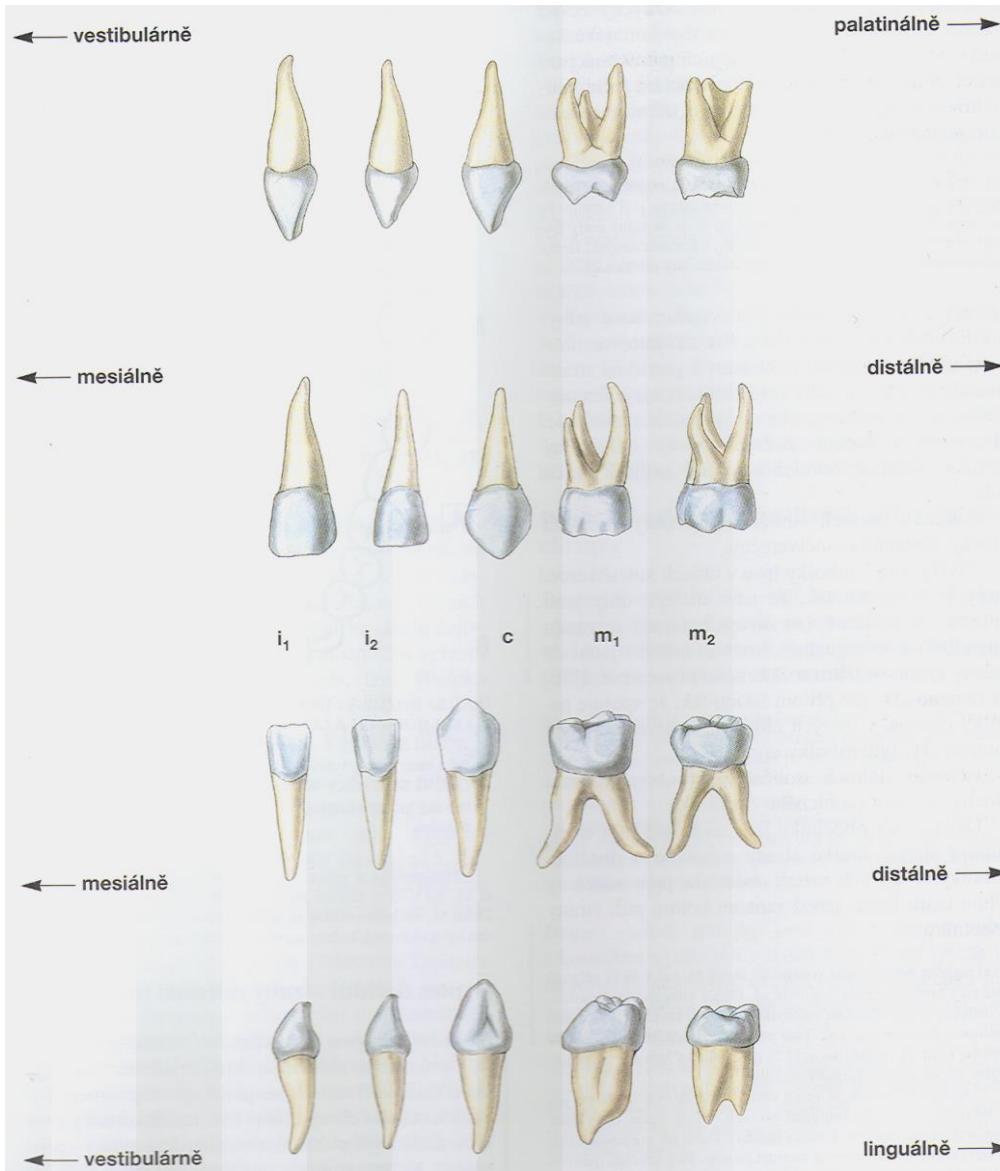
špičáky
canines

třenové zuby
premolares

stoličky
molares

Dentes decidui – tzv. mléčné zuby (dočasné zuby)

P.

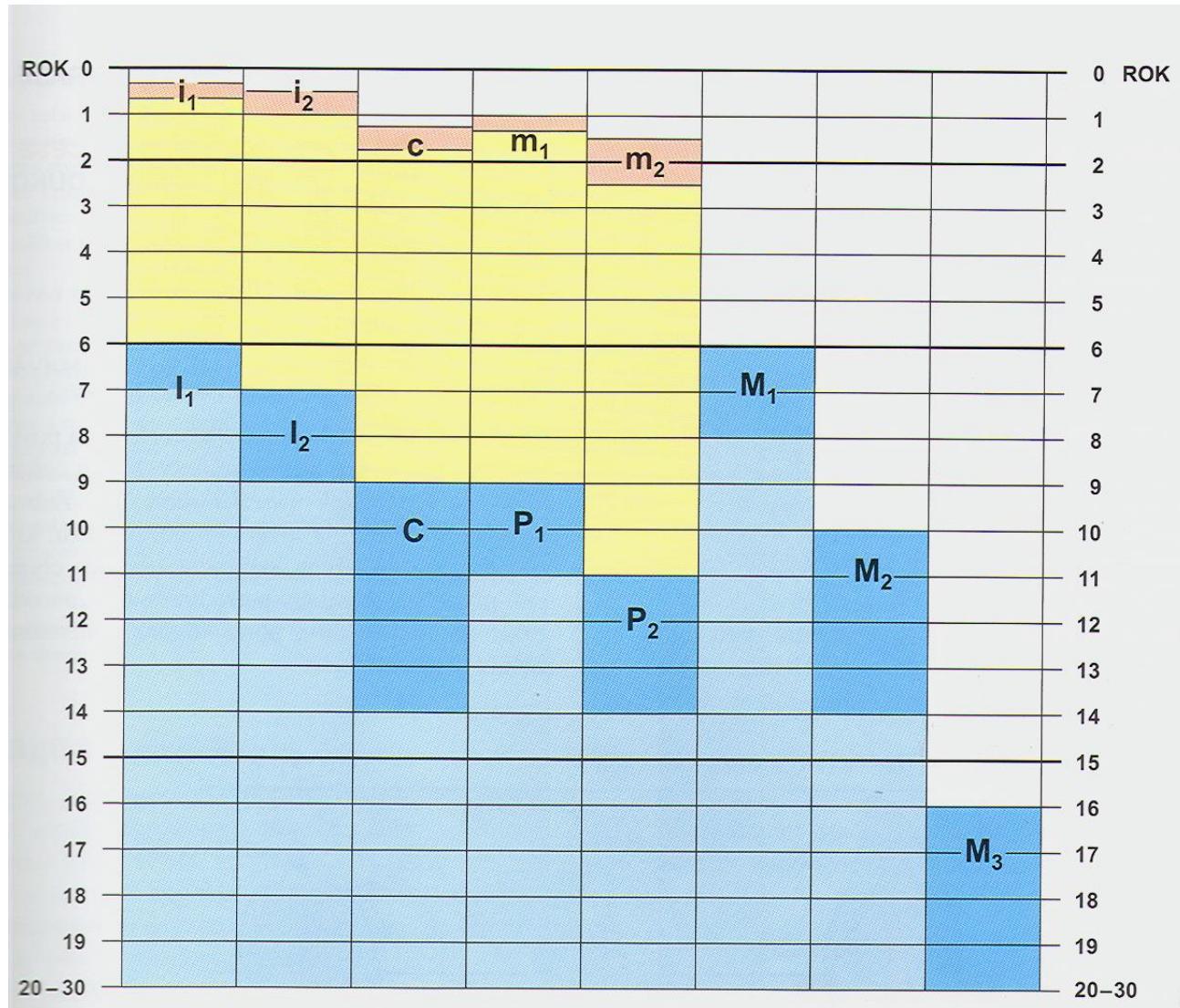

Obr. 13. TVAR DOČASNÝCH ZUBŮ levé poloviny obou čelistí

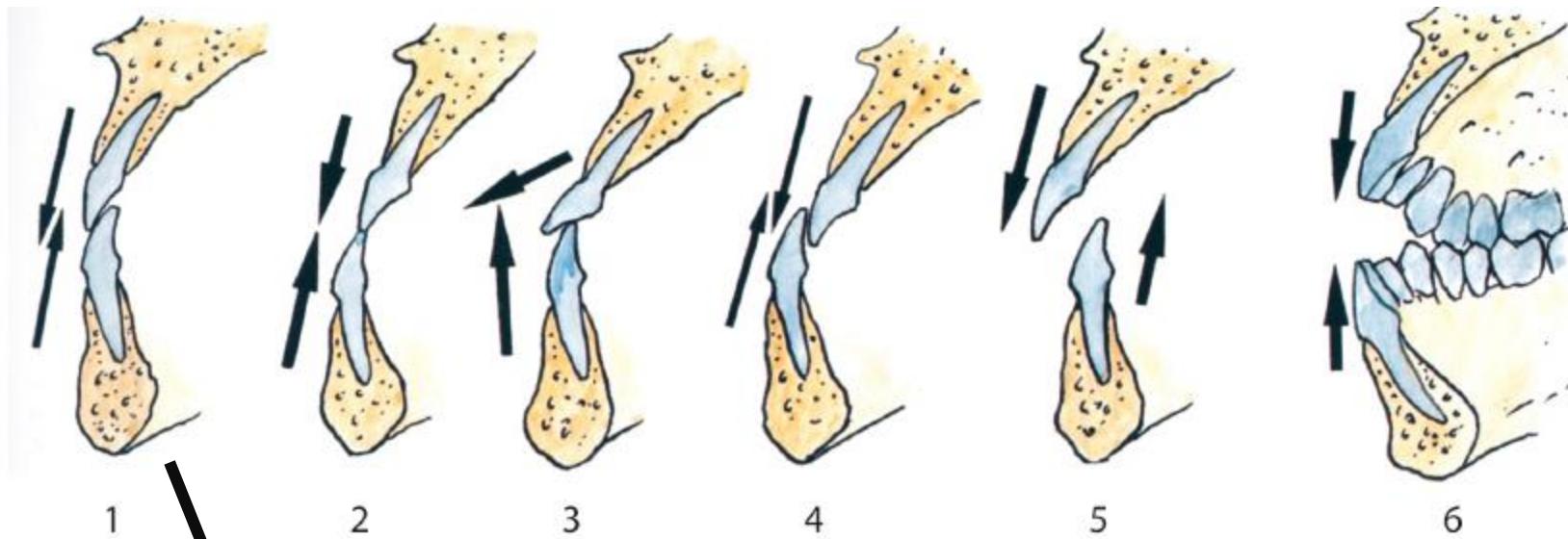
1. řada – zuby horní čelisti; pohled na distální plochy
2. řada – zuby horní čelisti; pohled na vestibulární plochy

3. řada – zuby dolní čelisti; pohled na vestibulární plochy
4. řada – zuby dolní čelisti; pohled na distální plochy

Prořezávání jednotlivých zubů – dočasný chrup žlutě, stálý chrup modře

P.

1 *Psalidodontie*
 2 *Labidodontie*
 3 *Stegodontie*

4 *Progenie*
 5 *Opisthodontie*
 6 *Hiatodontie*

skus = okluze

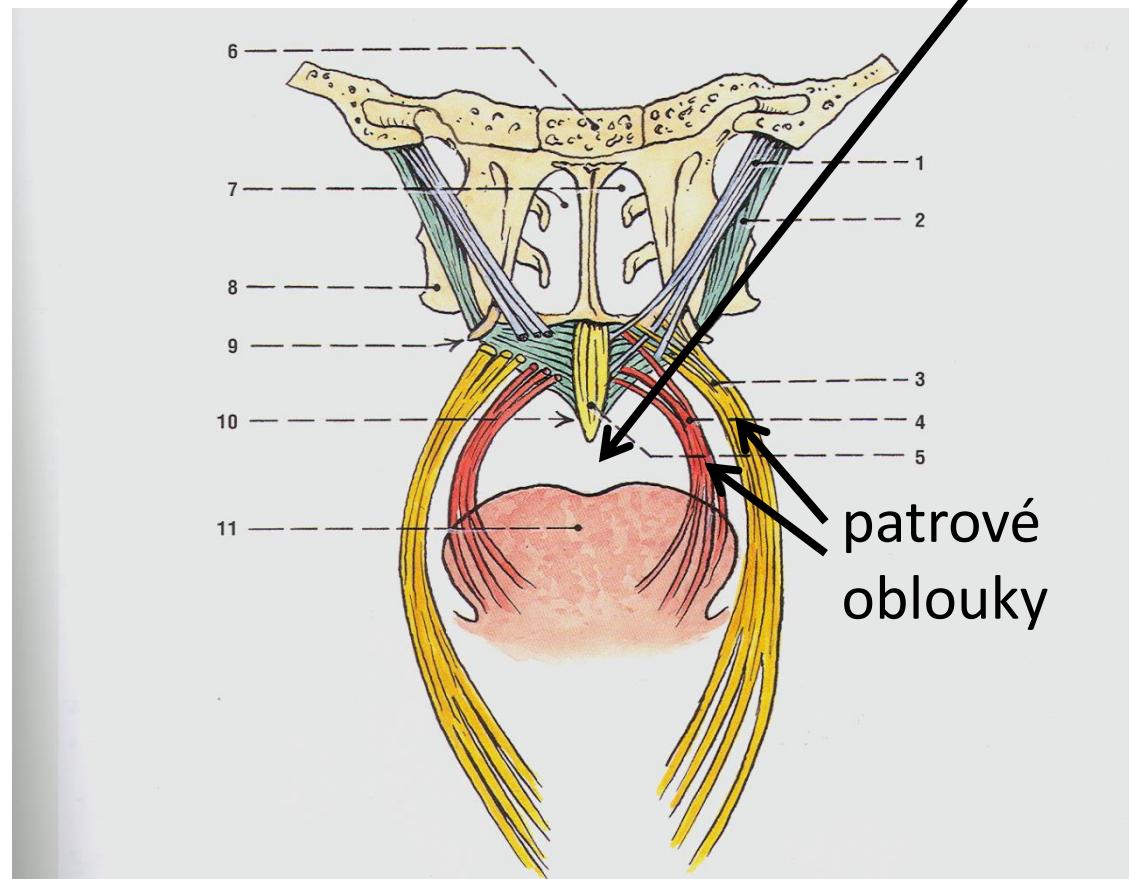
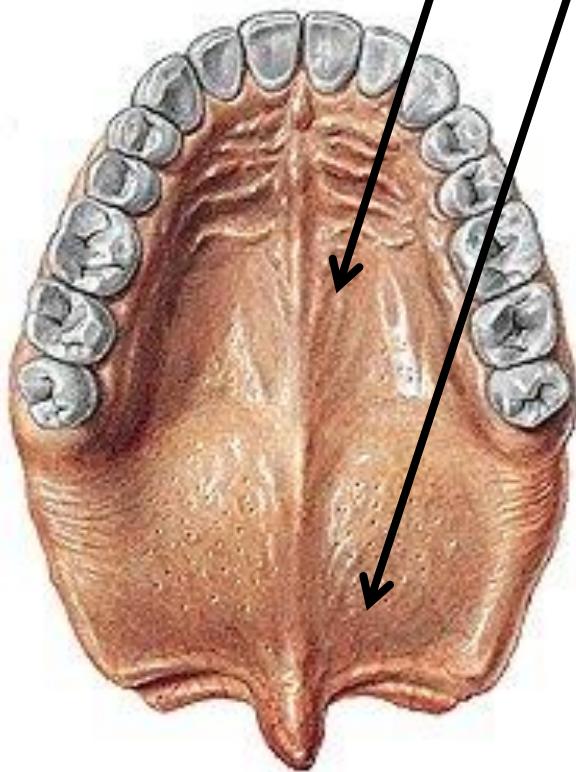
P. ortodoncie

Správný, nůžkový skus

palatum durum

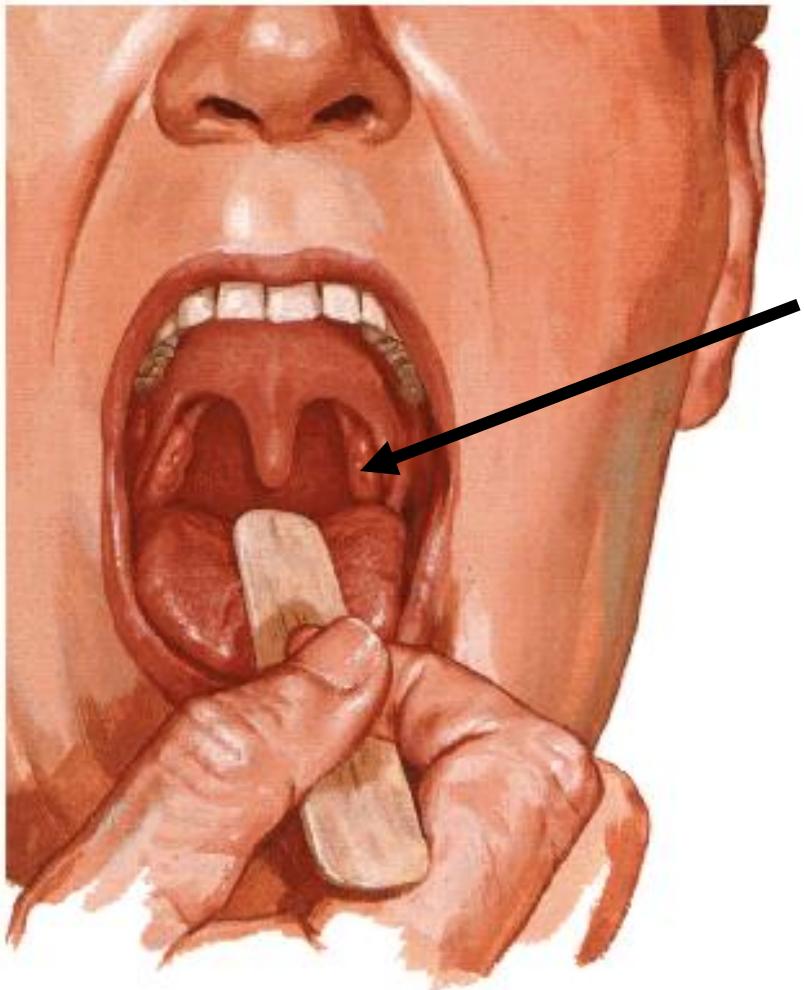
palatum molle

isthmus faucium

Obr. 30. SVALY MĚKKÉHO PATRA a svaly z měkkého patra vystupující; pohled ze zadu; schéma

1 m. levator veli palatini	7 dutina nosní
2 m. tensor veli palatini	8 lamina lateralis processus pterygoidei
3 m. palatopharyngeus	9 hamulus pterygoideus na lamina medialis processus pterygoidei
4 m. palatoglossus	10 m. uvulae v uvula palatina
5 m. uvulae	11 jazyk

Cavum oris proprium
dentes
lingua
palatum
tonsilla palatina
glandulae salivatoriae
isthmus faucium

Inervace sensitivní a Sensorická - chut'

Jazyk – *lingua* (latinsky), *glossa* (řecky)

valleculae epigloticae

plicae glossoepiglotticae

tonsilla lingulis

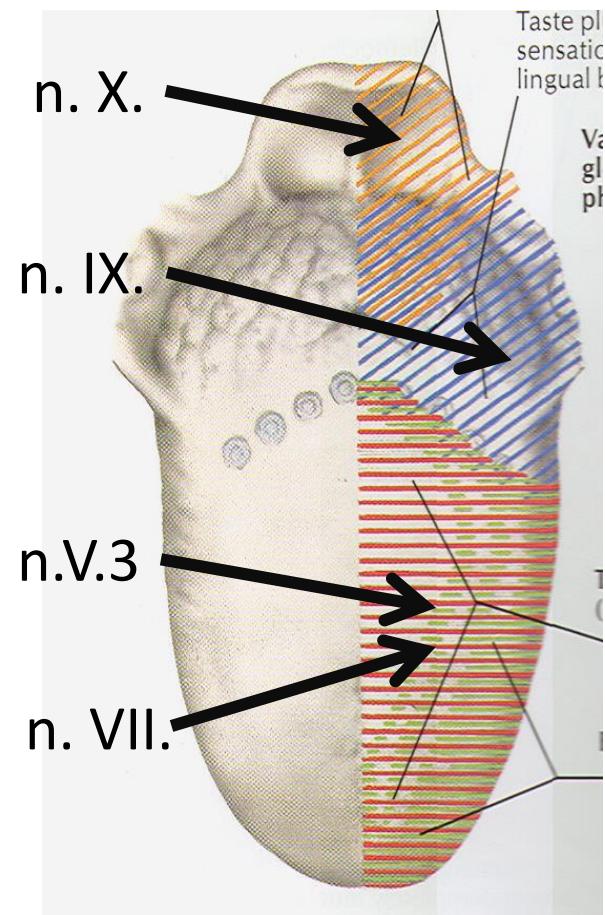
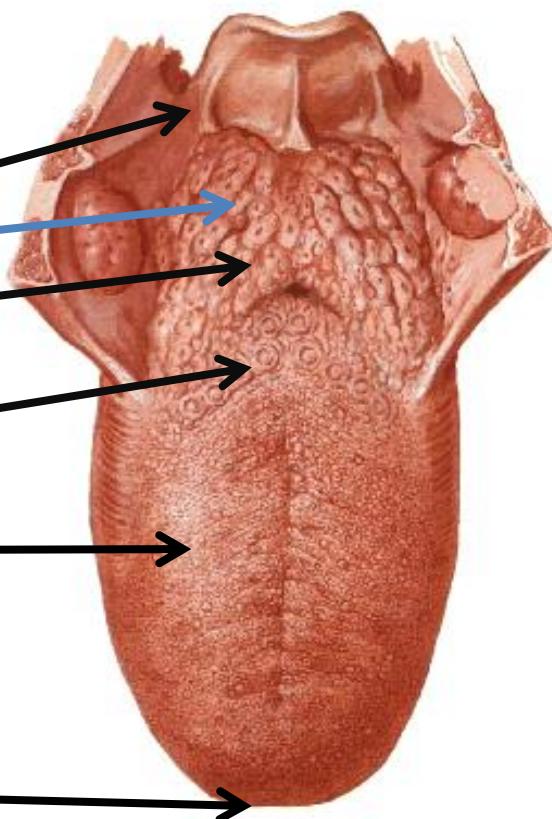
radix

sulcus terminalis

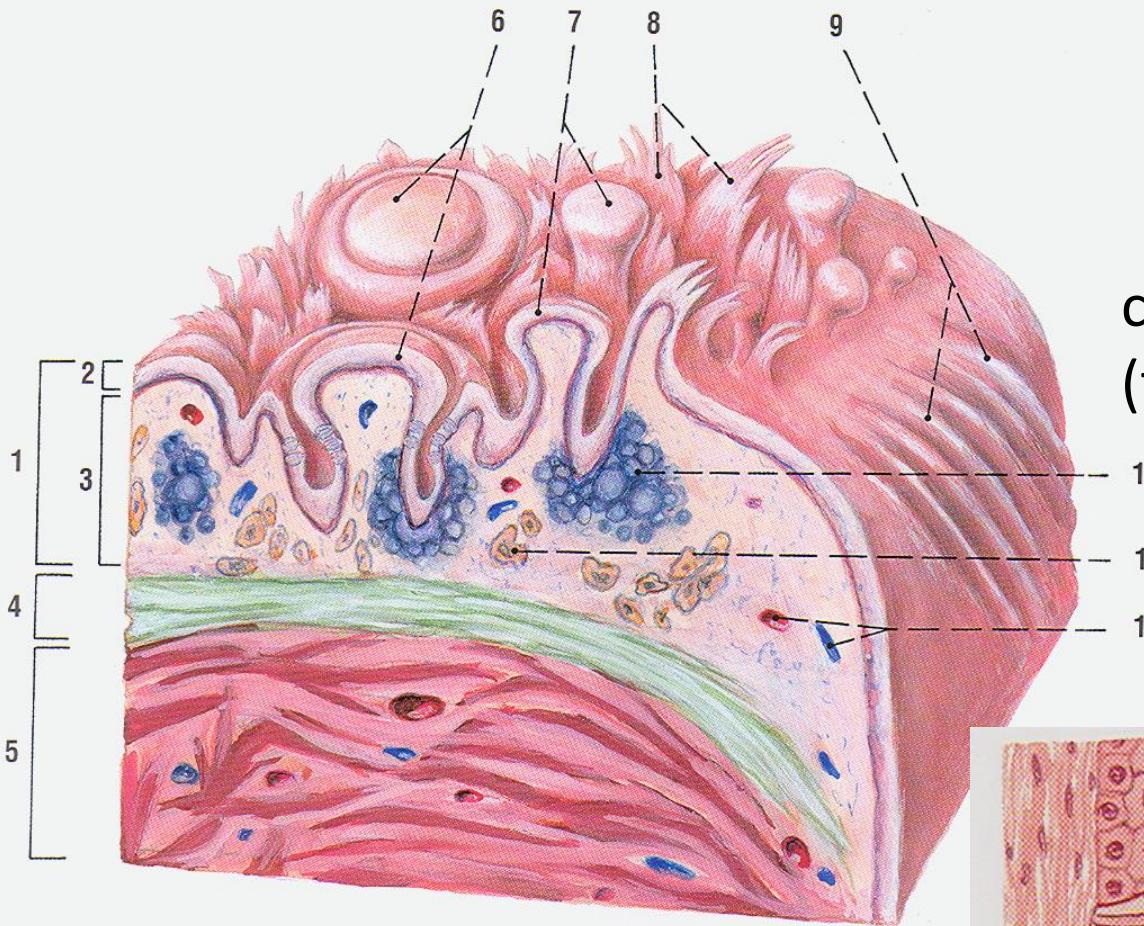
corpus

dorsum

apex

Slizniční papily jazyka: 6-hrazené, 7-houbovité, 8-nitkovité, 9-listovité

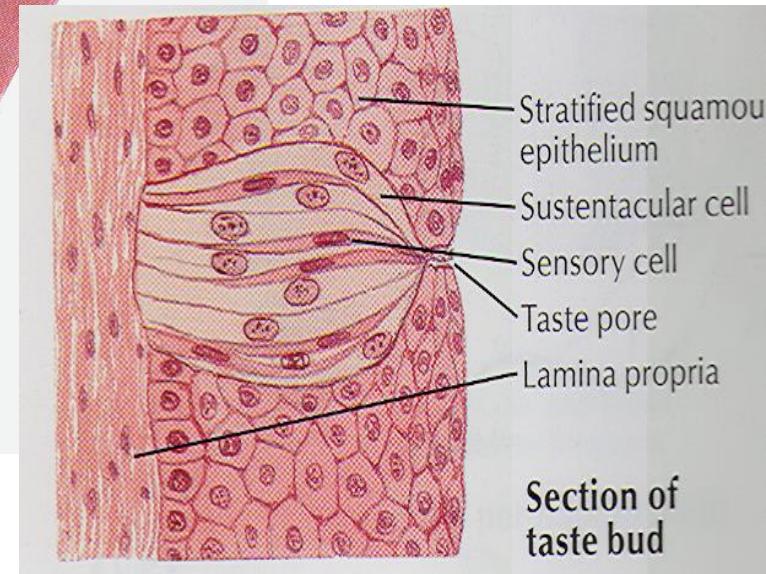

chuťové ústrojí
(tzv. chuťový pohárek)

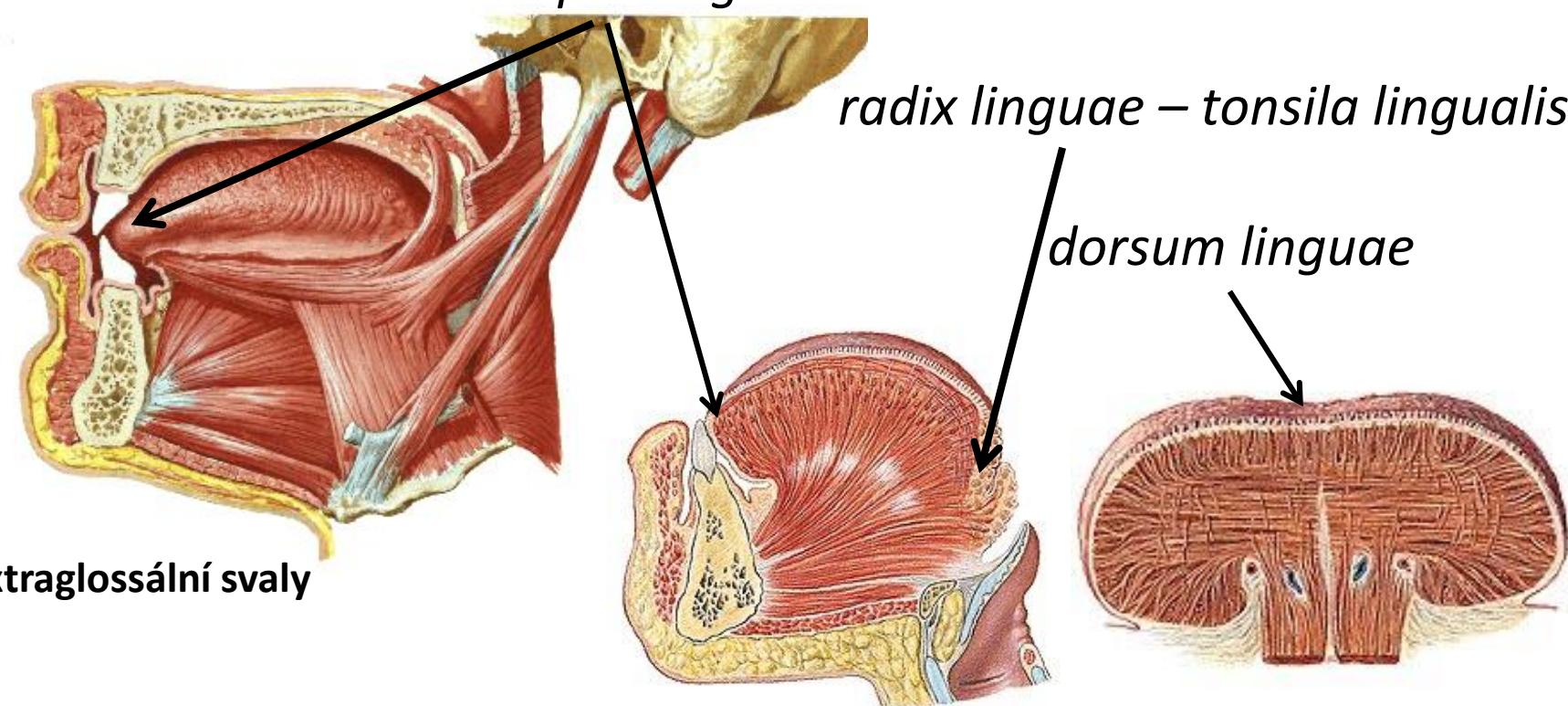
Obr. 26. SCHEMATICKÝ ZVĚTŠENÝ MODEL STAVBY JAZYKA

- 1 sliznice
- 2 epithel
- 3 slizniční vazivo
- 4 aponeurosis linguae
- 5 svalovina jazyka
- 6 papillae vallatae s chutovými pohárky

- 7 papillae fungiformes
- 8 papillae filiformes
- 9 papillae foliatae
- 10 uzlík lymfatické tkáně
- 11 slinné žlázky jazyka
- 12 krevní cévy

Section of
taste bud

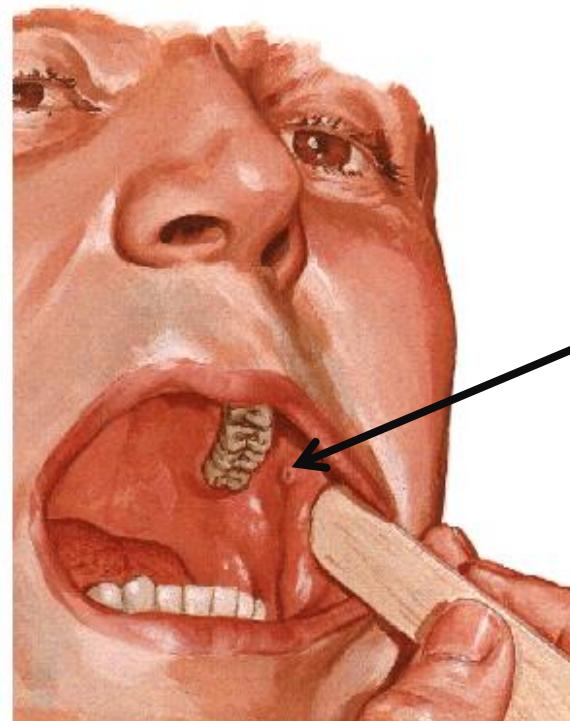
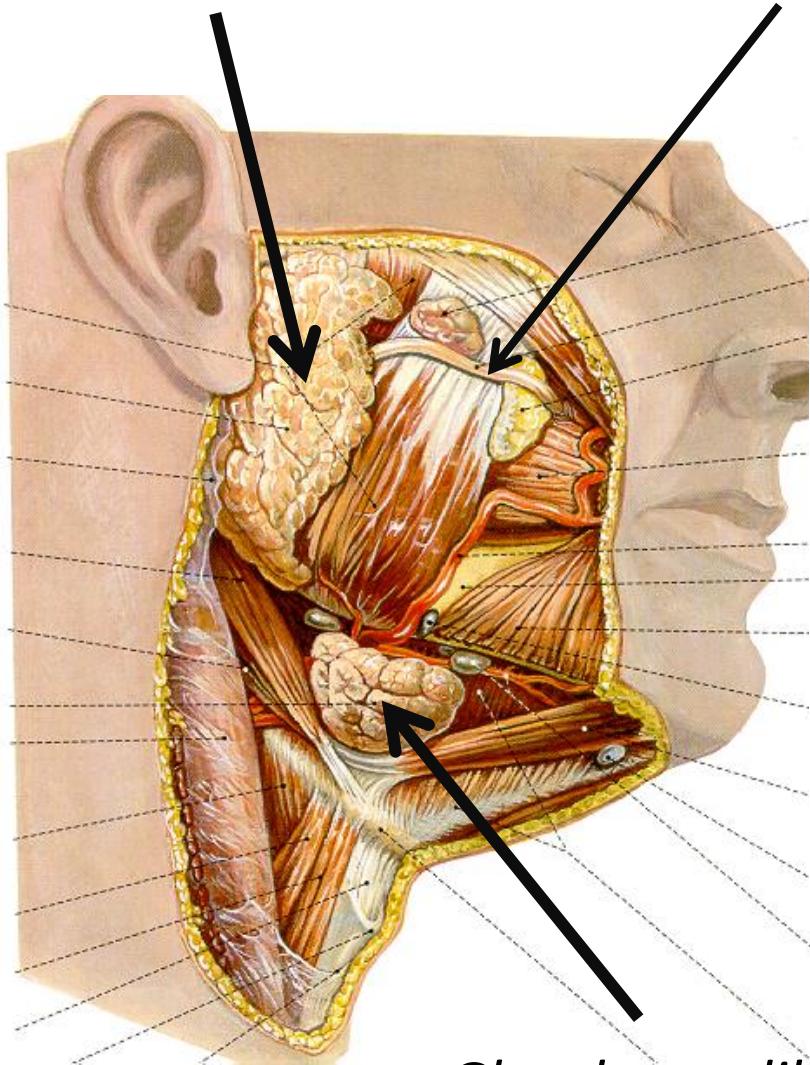
Intraglossální svaly – trojrozměrná síť snopců v jazyku, dle směru

inervace – n. XII

„Velké“ slinné žlázy + jejich vývody

Gl. parotis

ductus parotideus

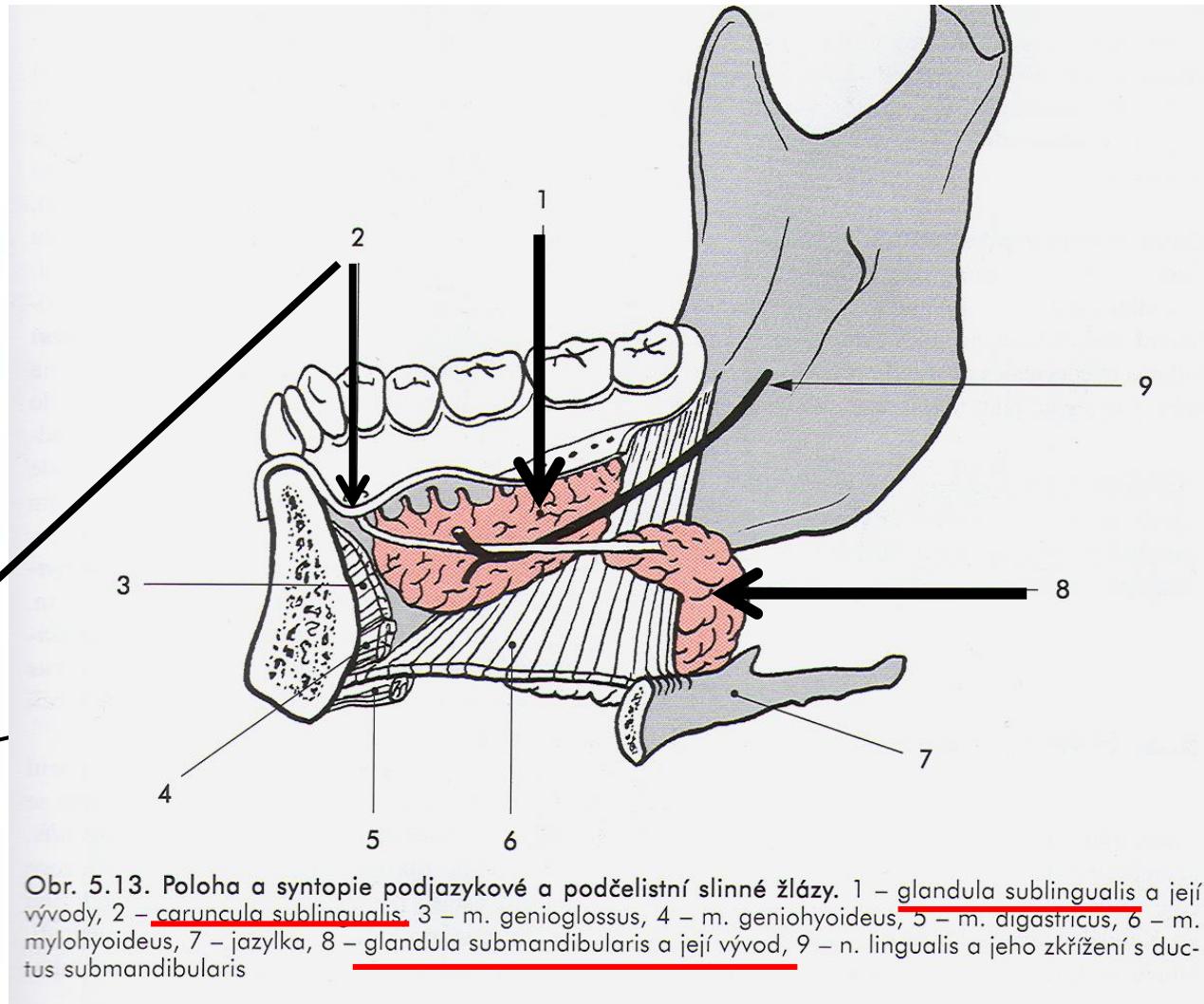
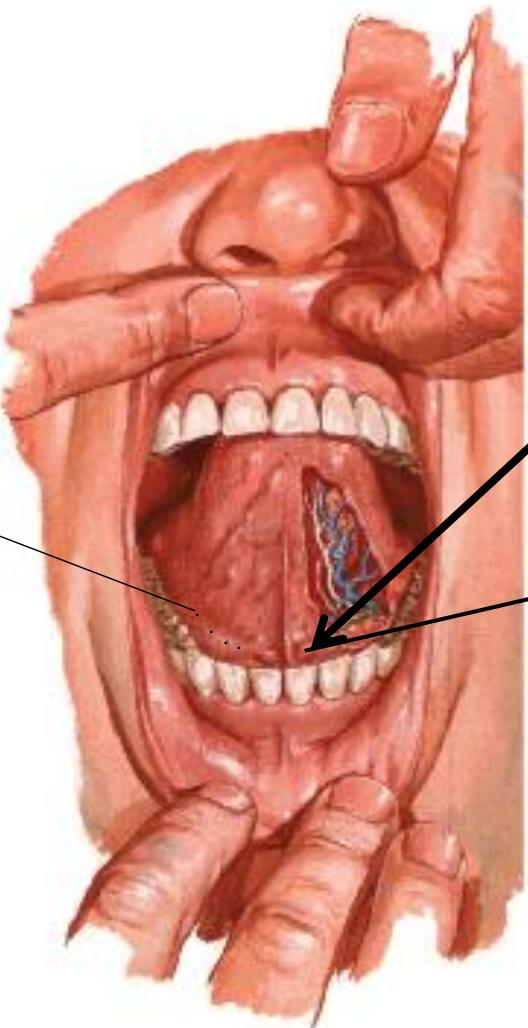

Vestibulum oris

Gl. submandibularis

Papilla parotidea

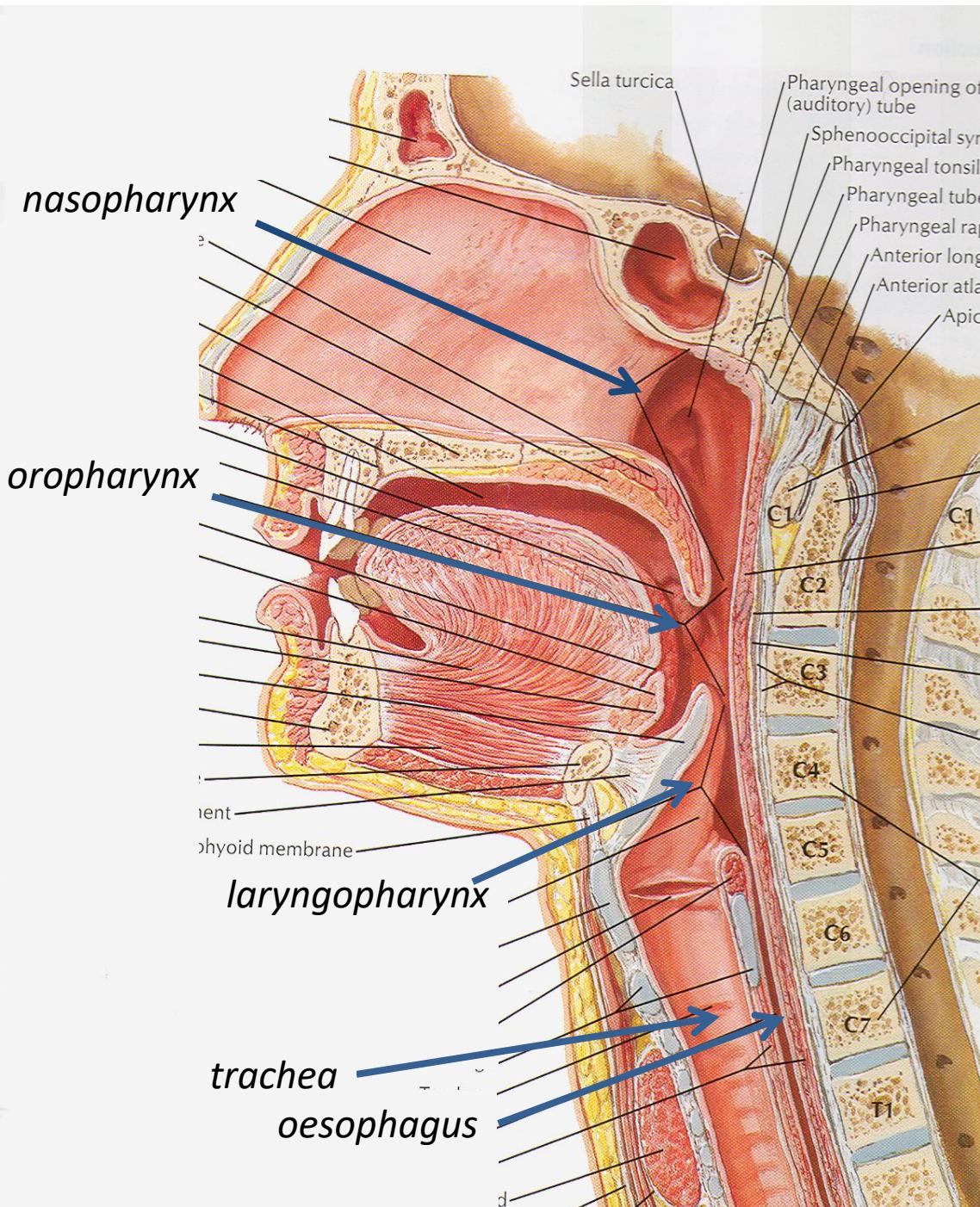
Gl. submandibularis et sublingualis – ústí: caruncula sublingualis

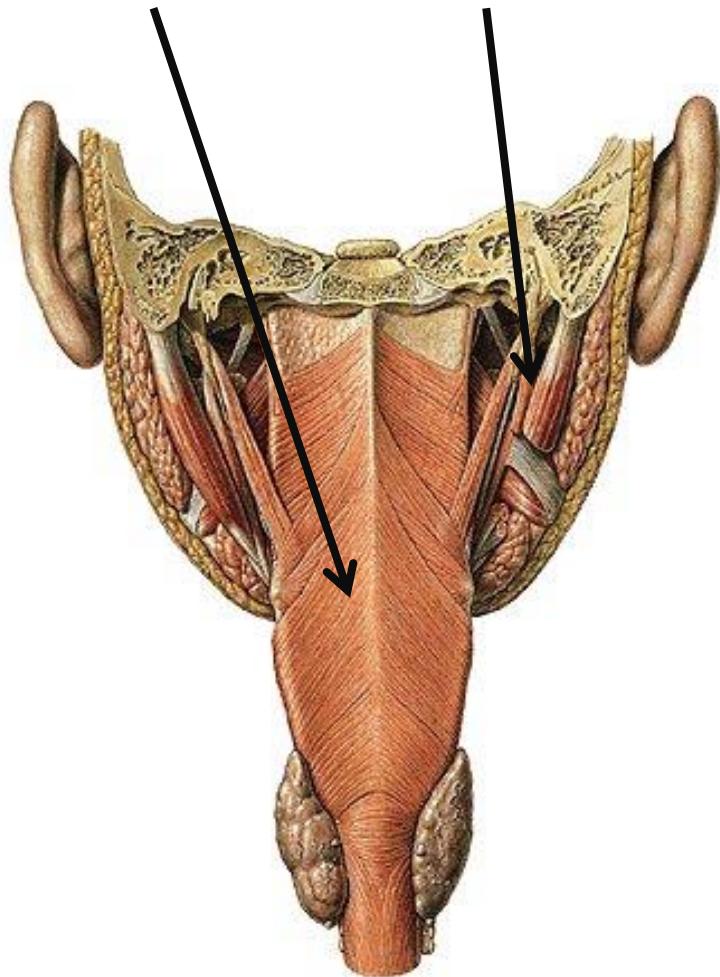
Pharynx (hltan)

et

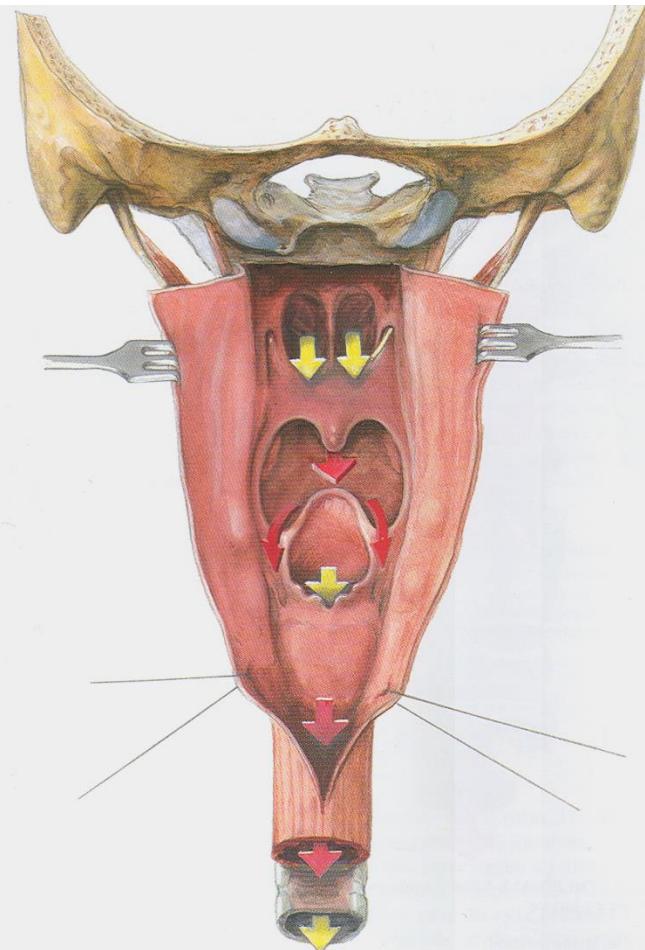
Oesophagus (jícen)

Konstriktory a levátory pharyngu

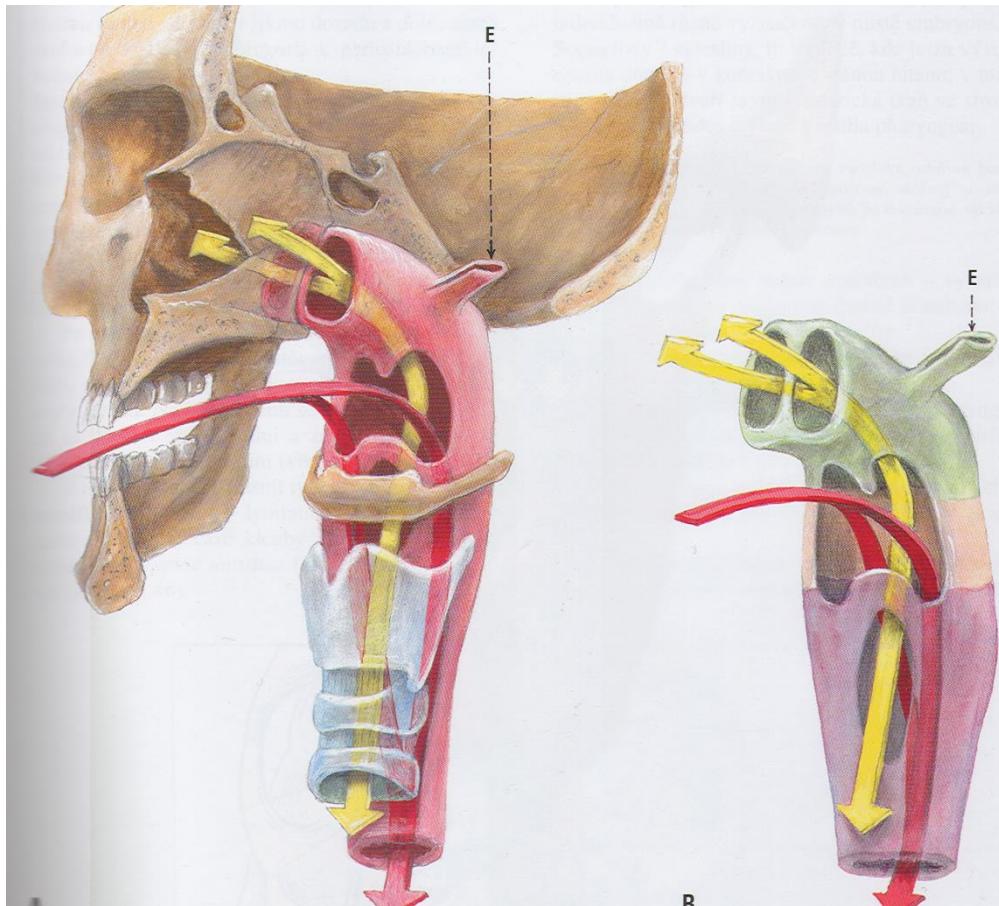
Žluté šipky – vzduch
Červené šipky - potrava

Obr. 38. POHLED ZEZADU DO HLTANU (po rozštípení zadní stěny); tři průchody do hltanu a z něho (srov. obr. 37)
nahoře – choany, vstup z nosní dutiny (žluté šipky)
uprostřed – isthmus faecium, vstup z ústní dutiny (červená šipka)
dole – aditus laryngis, vchod do hrtanu (žlutá šipka)
další šipky značí přechod do jícnu a pasáž při polknutí (červeně) a pasáž průdušnicí při dýchání (žlutě)
sonda v Eustachově trubici

vzduch – žlutě

potrava – červeně

Obr. 37. UMÍSTĚNÍ HLTANU VZHLEDEM K LEBCE a průchody do jednotlivých úseků hltanu a z nich zpět; schematický model
A. POLOHA HLTANU vůči lebce a jazyku

průchody:

žlutá šipka – do nosní dutiny a do hrtanu (dýchání)

červená šipka – z ústní dutiny do hltanu a dále do jícnu

B. ÚSEKY HLTANU

růžově – ústní část hltanu

fialově – hrtanová část hltanu

šípky v průchodech jako v obr. A

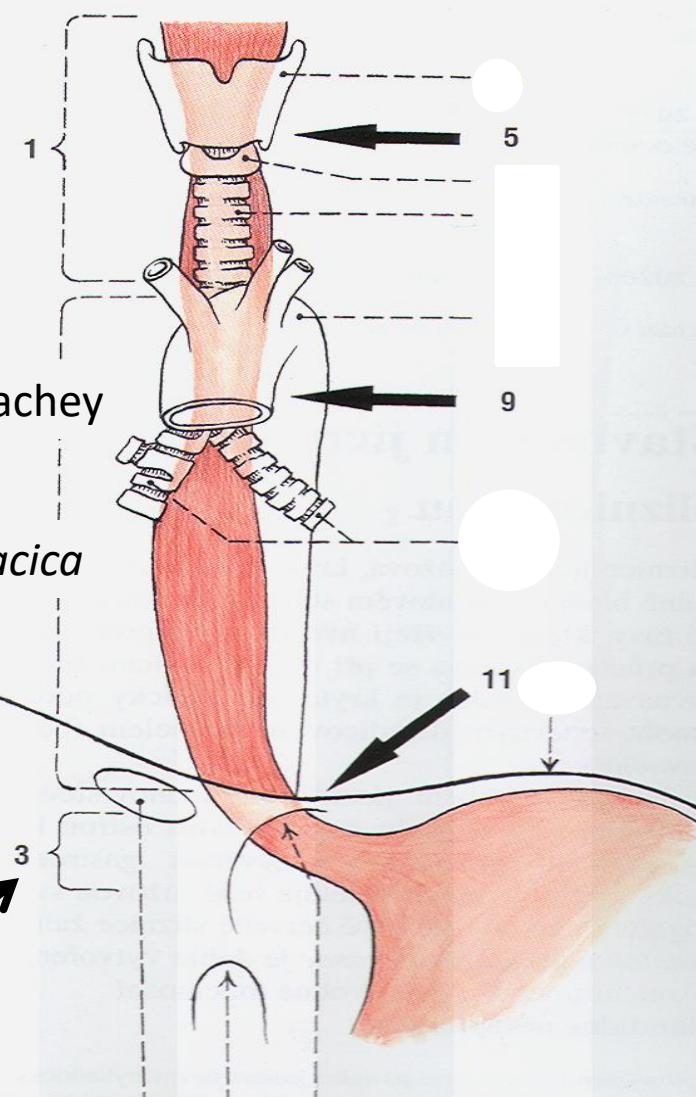
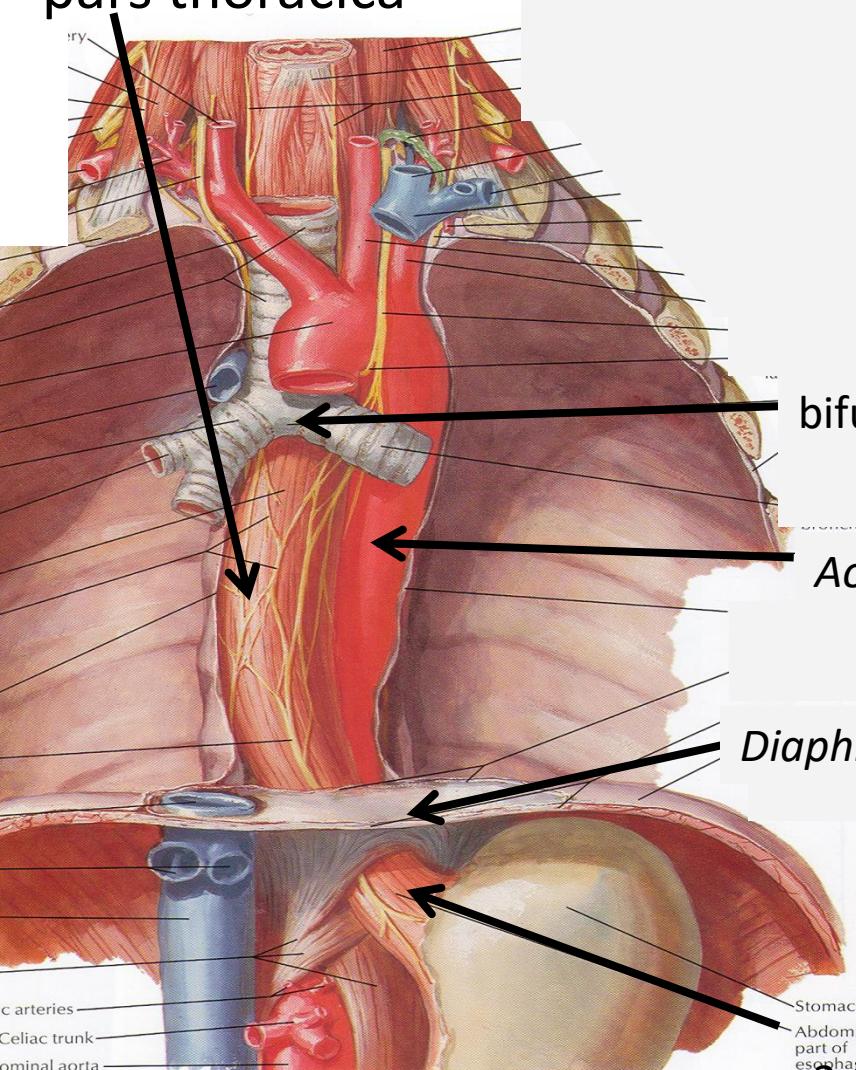
z nosohltanu vystupuje Eustachova trubice (E)

OESOPHAGUS

1. pars cervicalis, 2. pars thoracica, 3. pars abdominalis

Oesophagus
pars thoracica

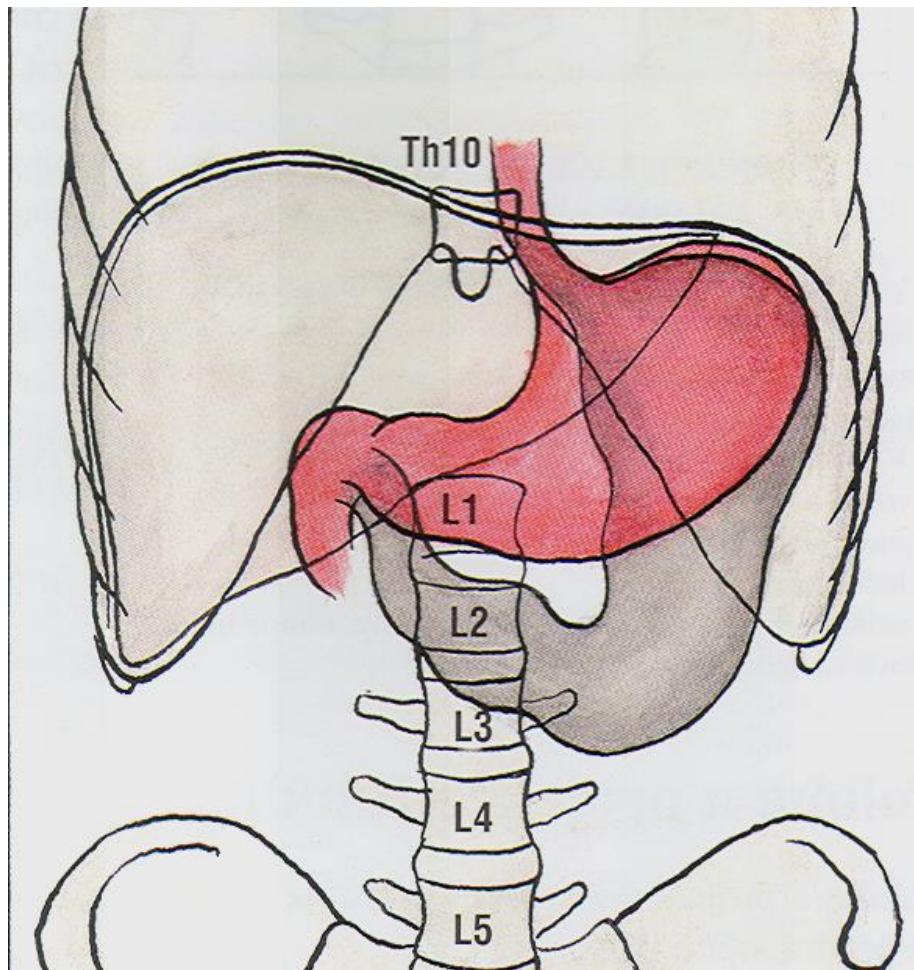
5, 9, 11 – zúžená místa

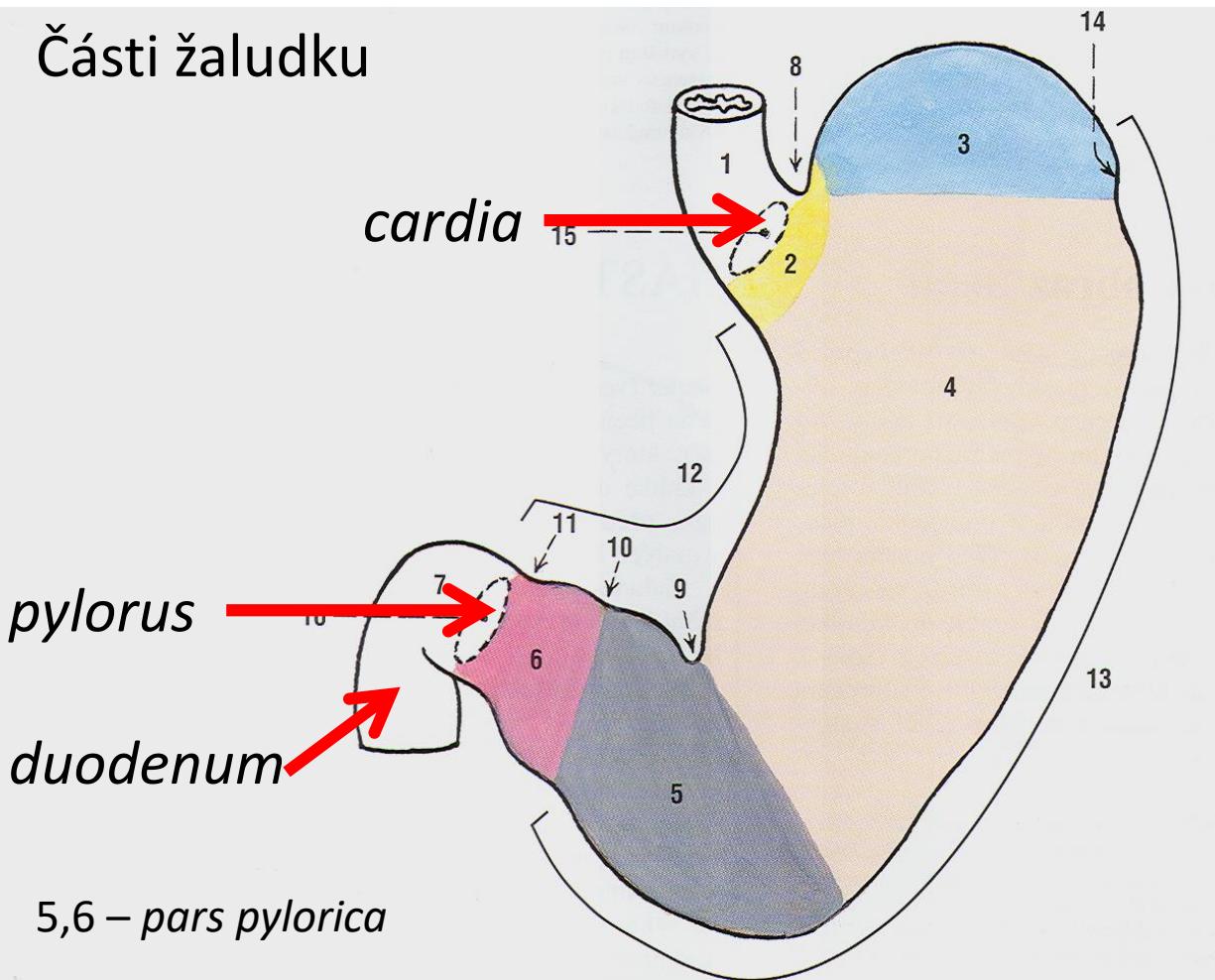
Žaludek - *Ventriculus, seu gaster*

tvar býčího rohu červeně

tvar písmena "J" šedě

Části žaludku

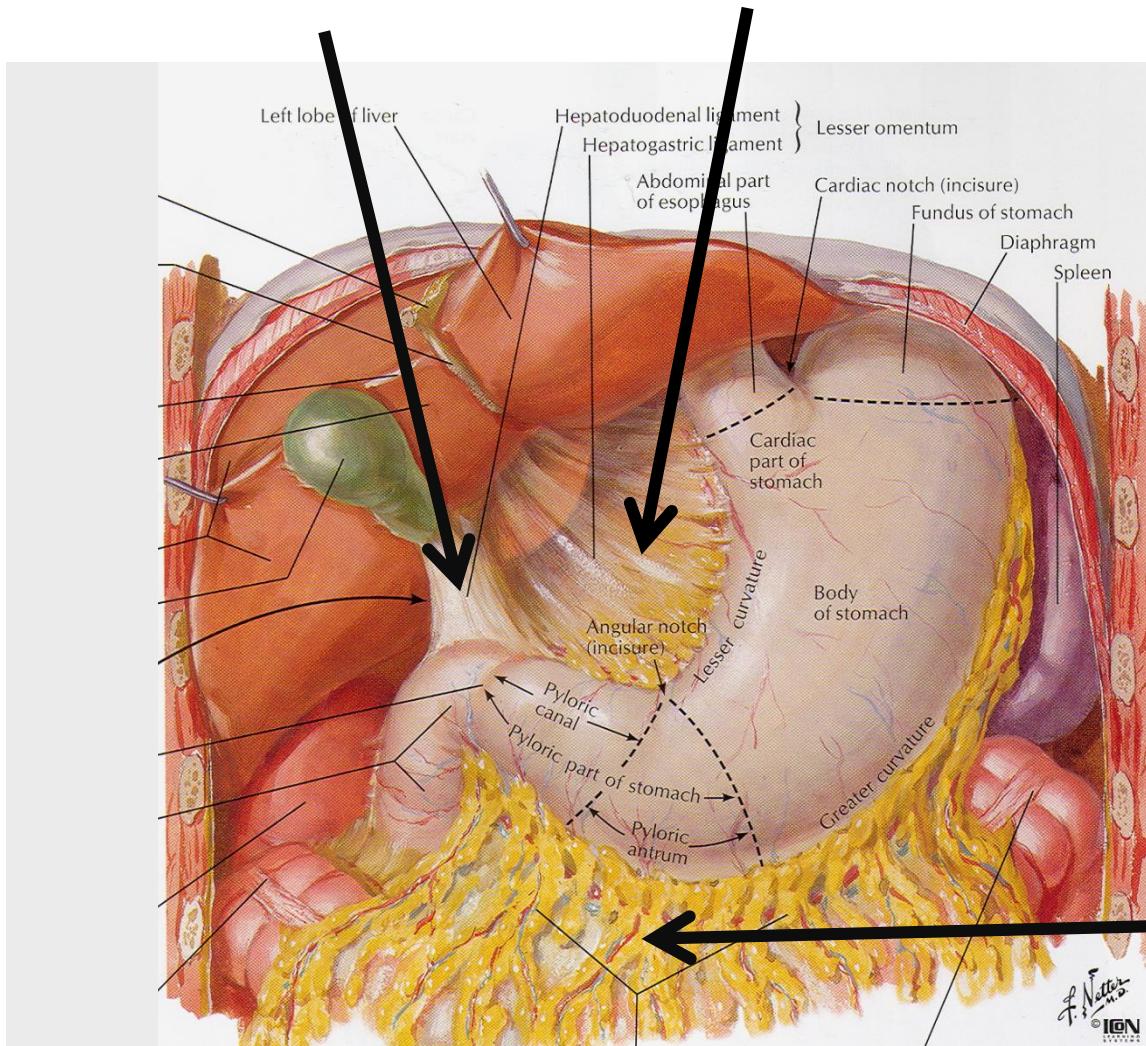
Obr. 47. FUNKČNÍ ÚSEKY A HLAVNÍ ÚTVARY ŽALUDKU; schéma

- 1 jícen
- 2 pars cardiaca
- 3 fundus gastricus
- 4 corpus gastricum

- 12 curvatura minor
- 13 curvatura major

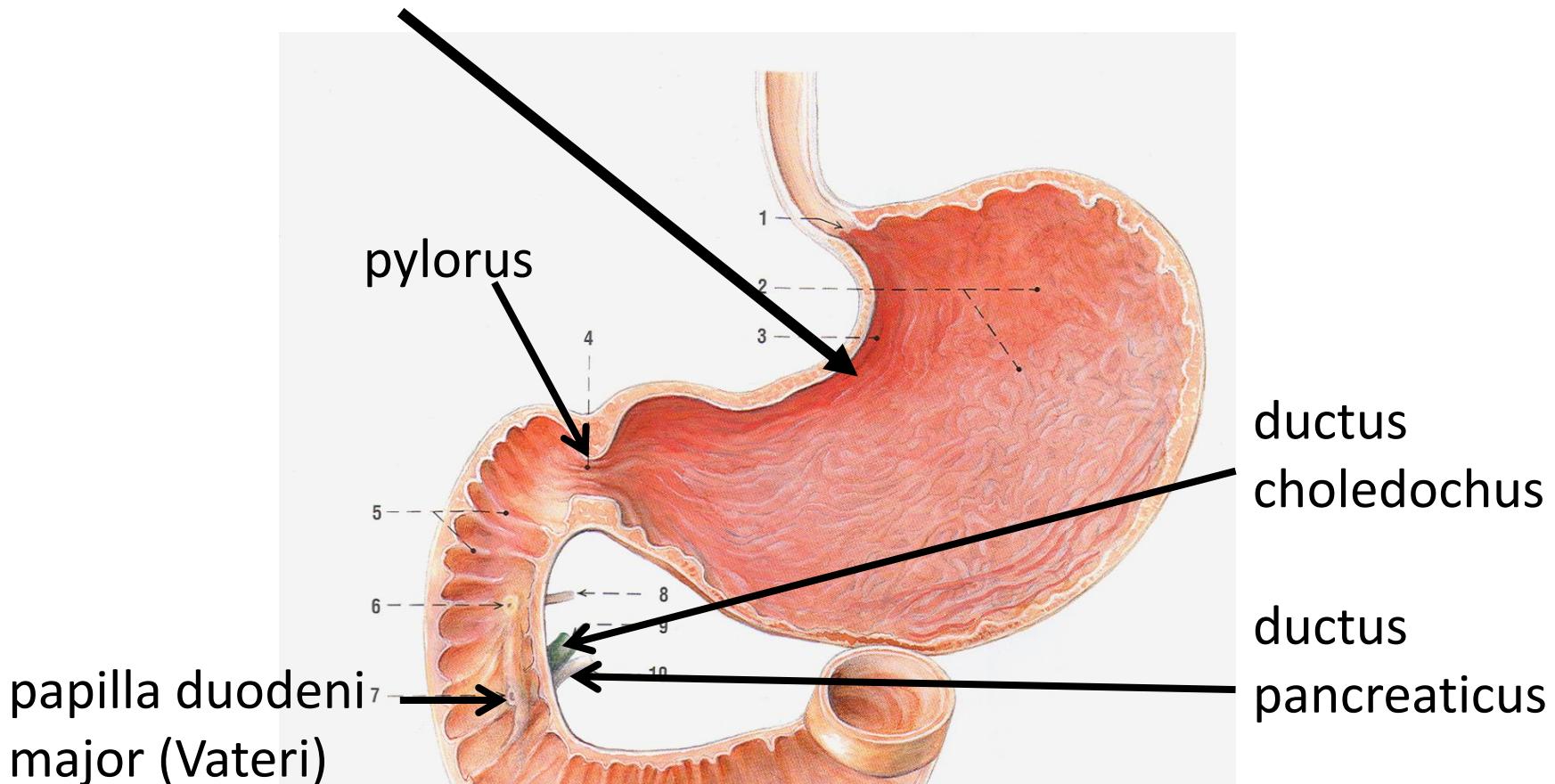
lig. hepatoduodenale

omentum minus

*omentum
majus*

Sulcus salivatorius (Waldayerova cesta)

Obr. 52. RELIÉF SLIZNICE ŽALUDKU A DUODENA

- 1: rozhraní sliznice jícnu a žaludku
- 2: fasy ve fundu žaludku
- 3: podélné řasy při malé kurvatuře (Waldayerova cesta)
- 4: ostium pyloricum
- 5: cirkulární fasy duodena

- 6: papilla duodeni minor na plica longitudinalis duodeni
- 7: papilla duodeni major na plica longitudinalis duodeni
- 8: ductus pancreaticus accessorius
- 9: ductus choledochus
- 10: ductus pancreaticus

Tenké střevo Intestinum tenue

● Části tenkého střeva:

duodenum – dvanáctník

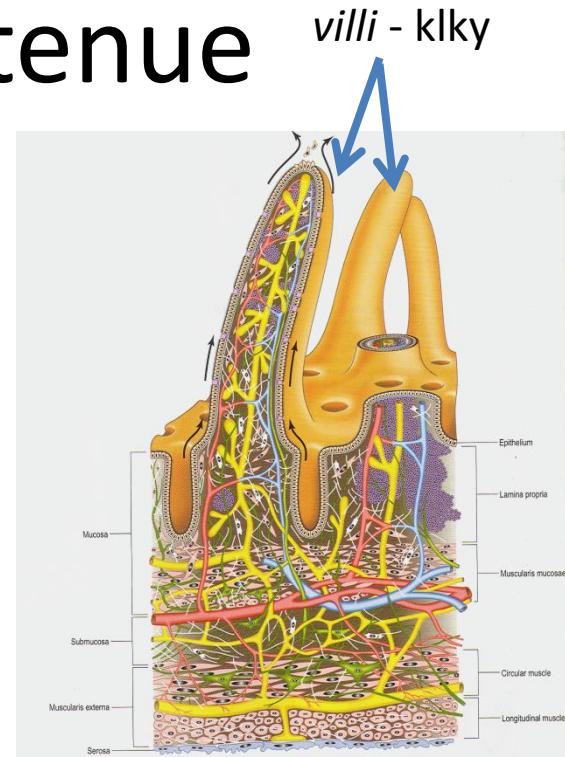
jejunum – lačník

ileum – kyčelník

● Sliznice tenkého střeva:

plicae, villi, glandulae, folliculi lymphatici

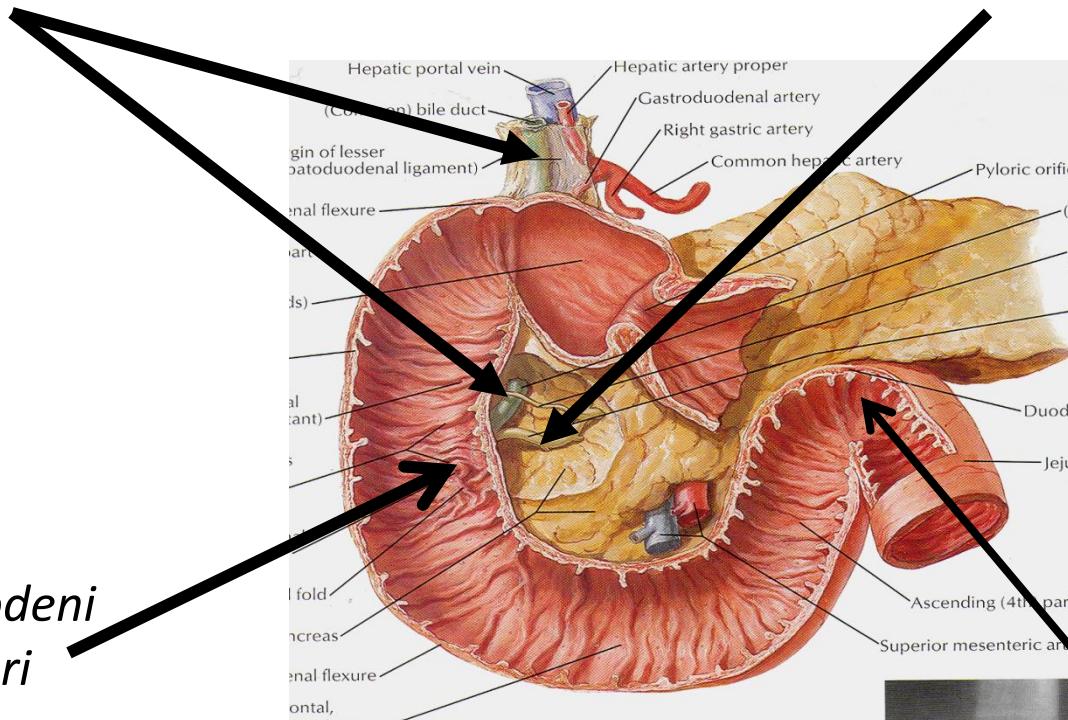
řasy, klky, žlázky, lymfatické uzlíky

DUODENUM

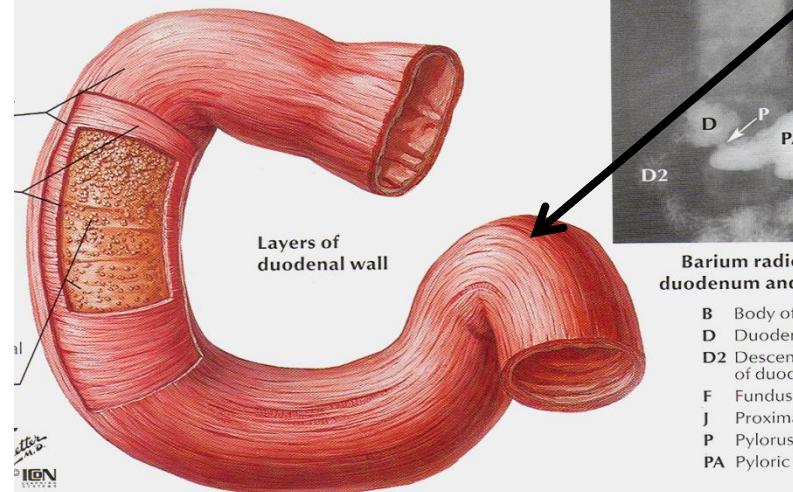
ductus choledochus

ductus pancreaticus

*Papilla duodeni
major Vateri*

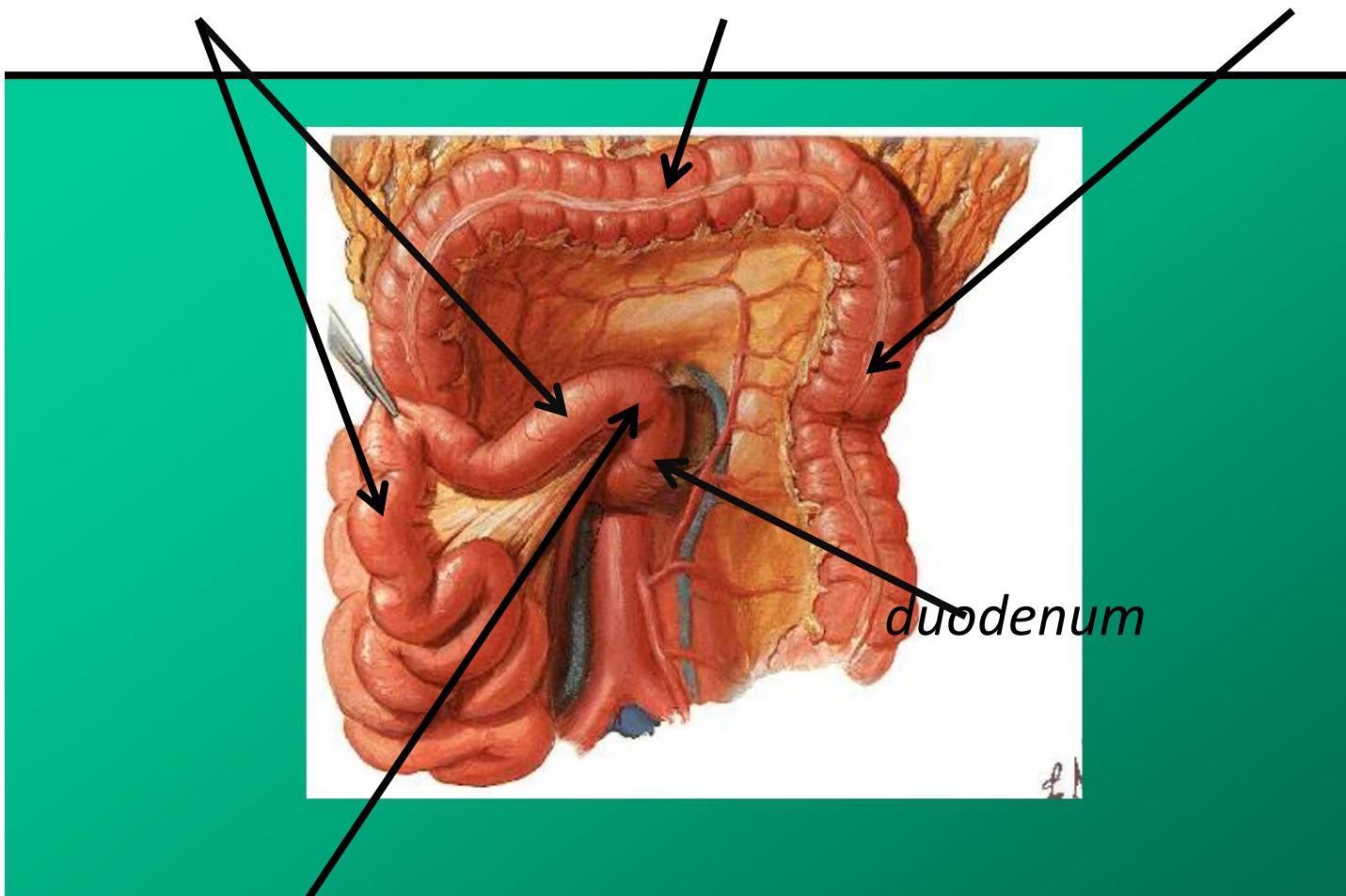
flexura duodenojejunalis

jejunum

colon transversum

colon descendens

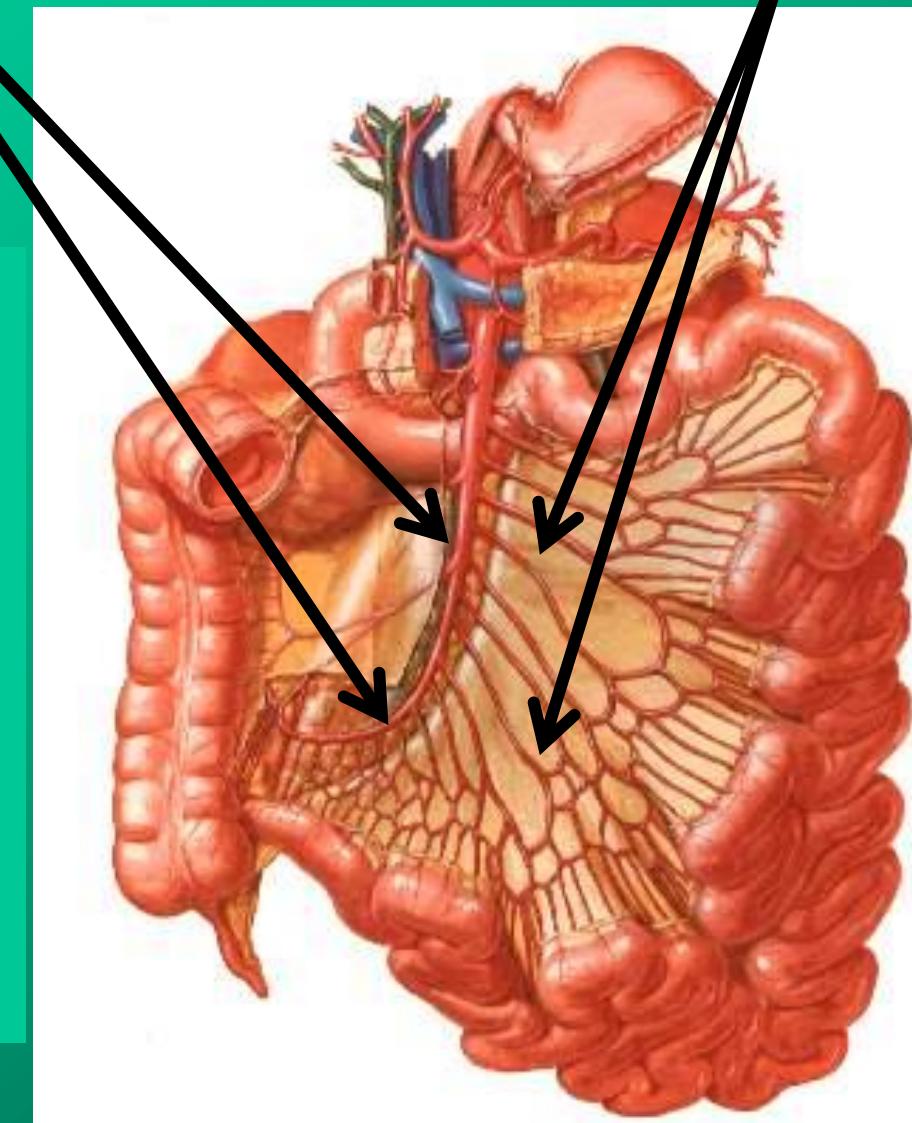
flexura duodenojejunalis

radix mesenterii

mesenterium

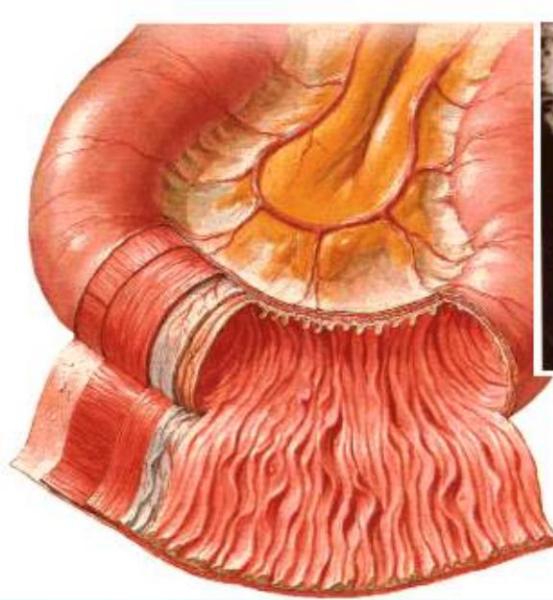
P

Lymphadenitis mesenterialis

JEJUNUM et ILEUM

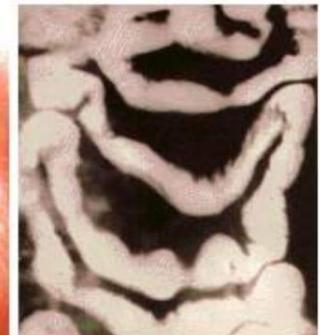
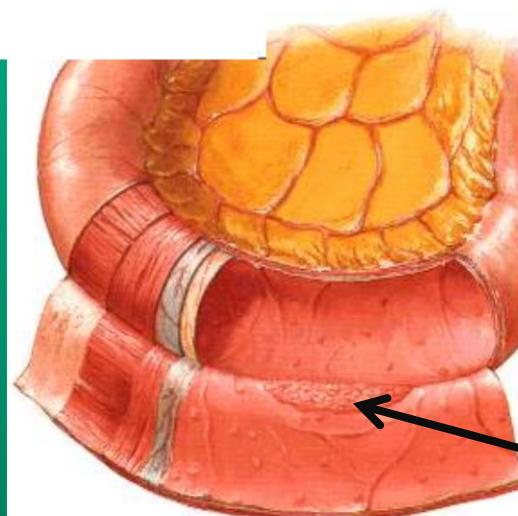
Rozdíly: slizniční řasy, cévní „arkády“, lymfatická tkáň

Jejunum

Ileum

*nodi lymphatici
aggregati*

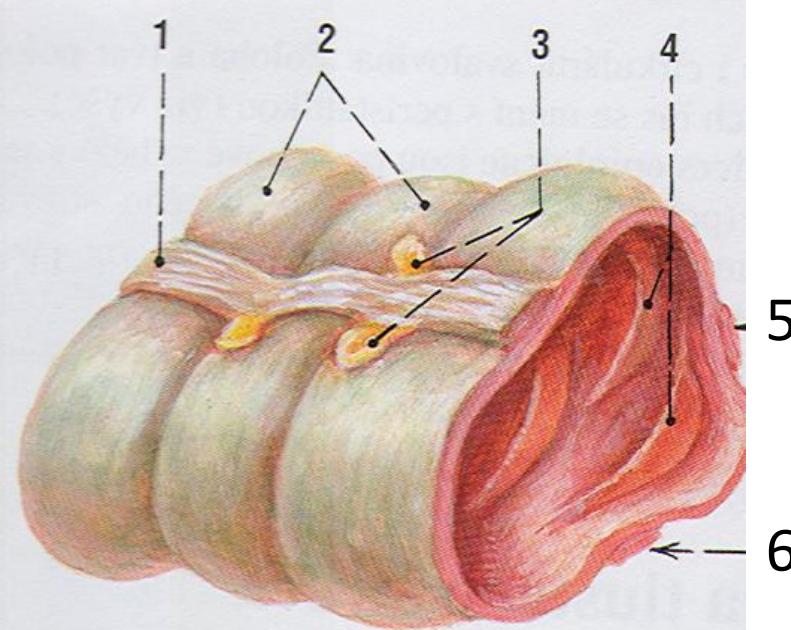
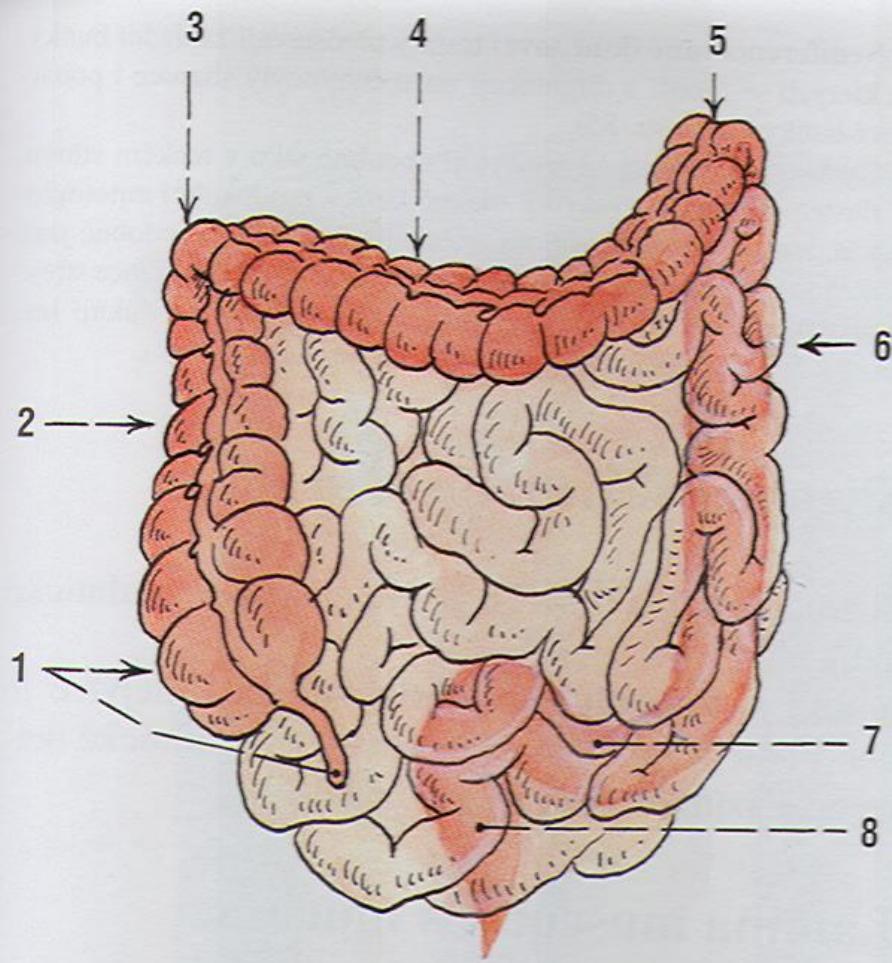
Intestinum crassum

- Typické znaky:

- *haustra*
- *taeniae*
- *appendices omentales (epiploicae)*

- Části:

- *caecum + appendix vermiformis*
- *colon ascendens*
- *colon transversum*
- *colon descendens*
- *colon sigmoideum*
- *rectum*

Obr. 70. CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY TLUSTÉHO S

- 1 - taenia (taenia omentalis)
- 2 - hausta
- 3 - appendices epiploicae
- 4 - plicae semilunares

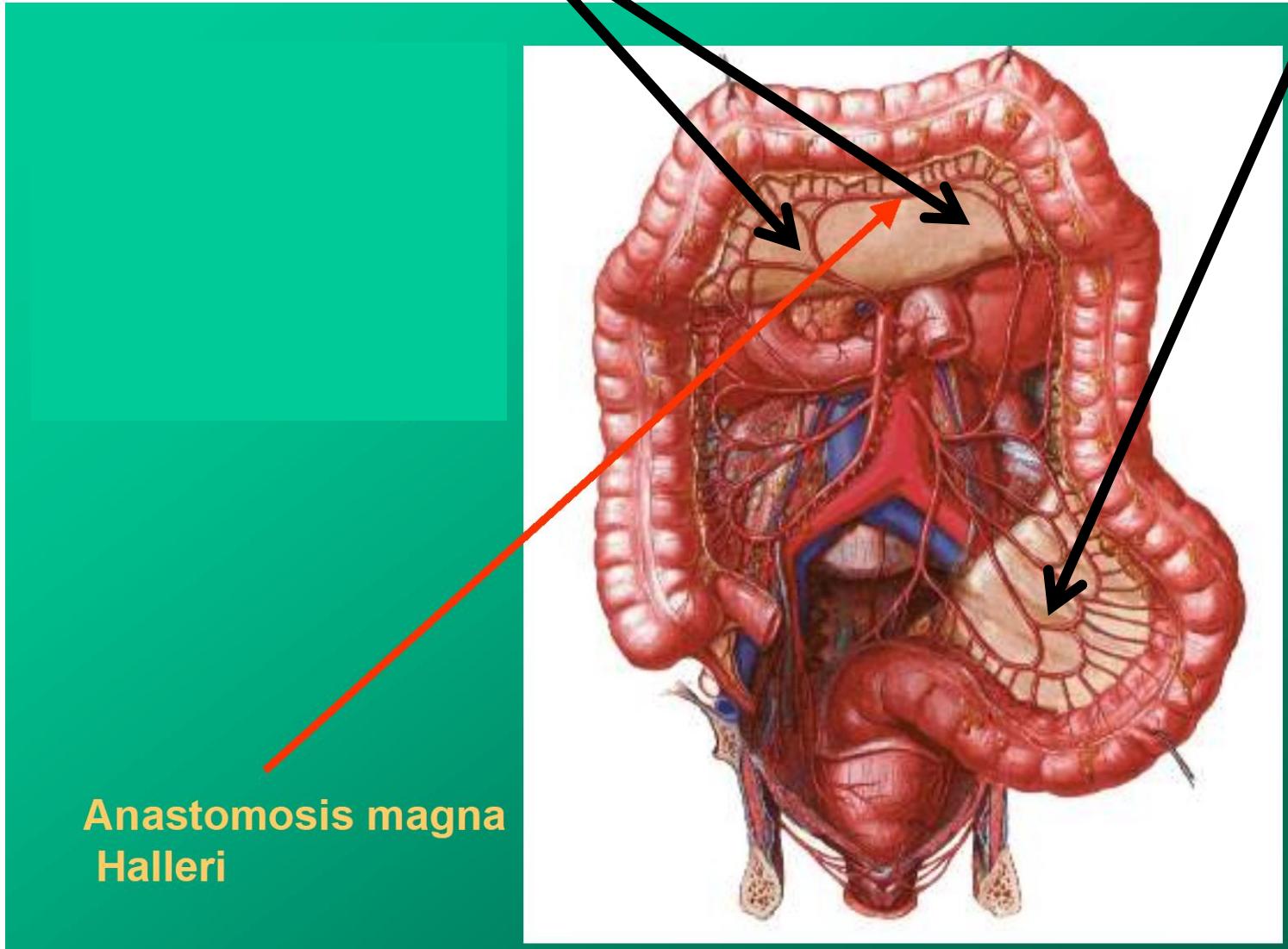
1 – *caecum + appendix vermiformis*
 2 – *colon ascendens*
 3 – *flexura coli dx.*
 4 – *colon transversum*

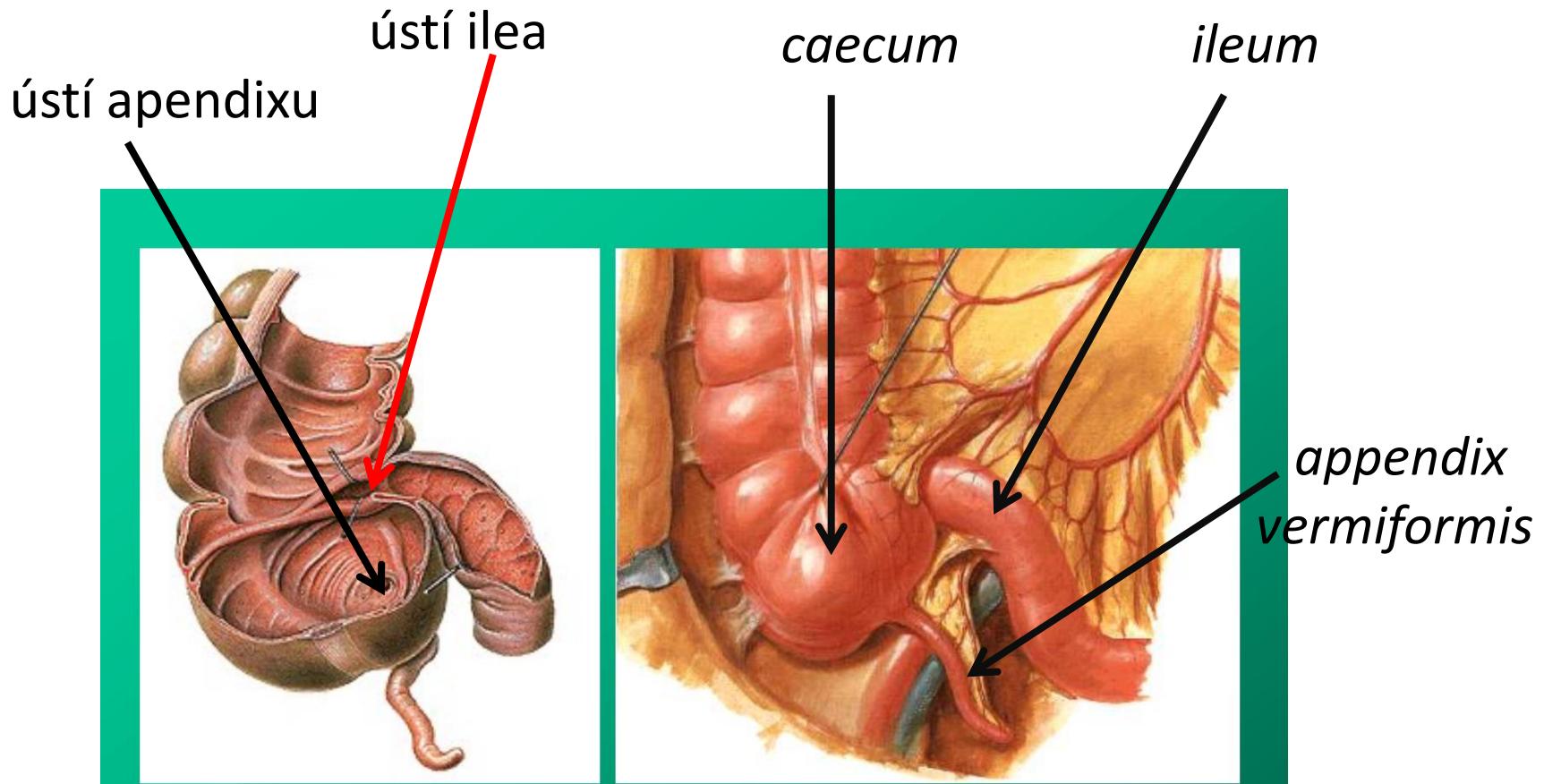
5 – *flexura coli sin.*
 6 – *colon descendens*
 7 – *colon sigmoideum*
 8 – *rectum*

Mesocolon transversum

mesocolon sigmoideum

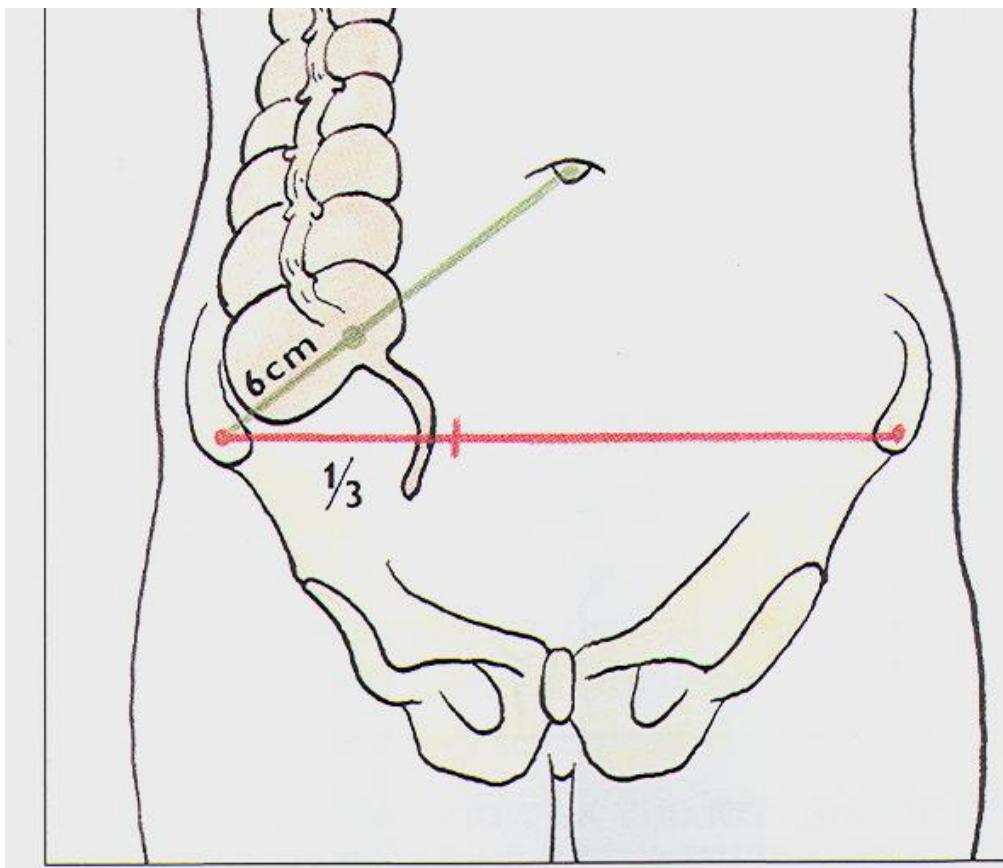
Anastomosis magna
Halleri

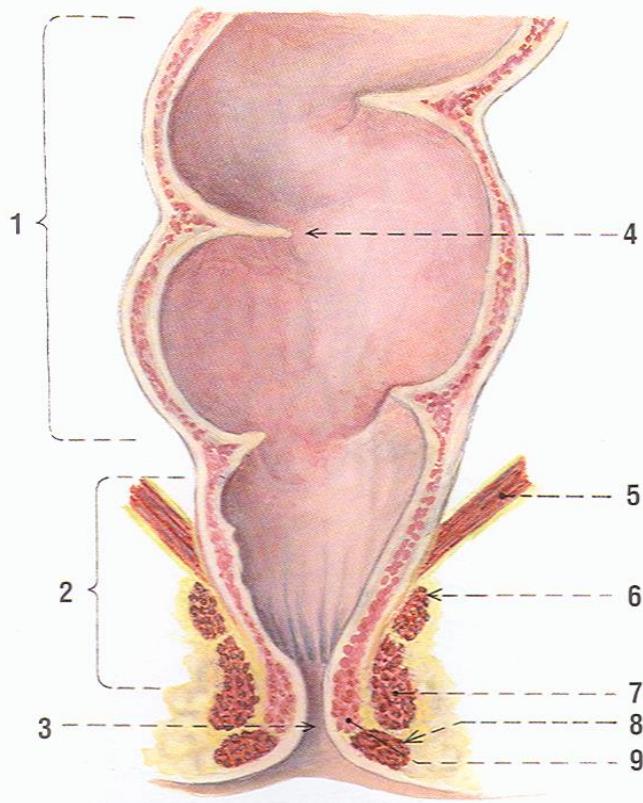
Positio praecaecal is, laterocaecal is, ileocaecal is
Retrocaecal is, subcaecal is, pelvina

Projekce na břišní stěnu

Obr. 74. BODY PRO VYHLEDÁNÍ APENDIXU; schéma
zeleně – McBurneyův bod
červeně – Lanzův bod

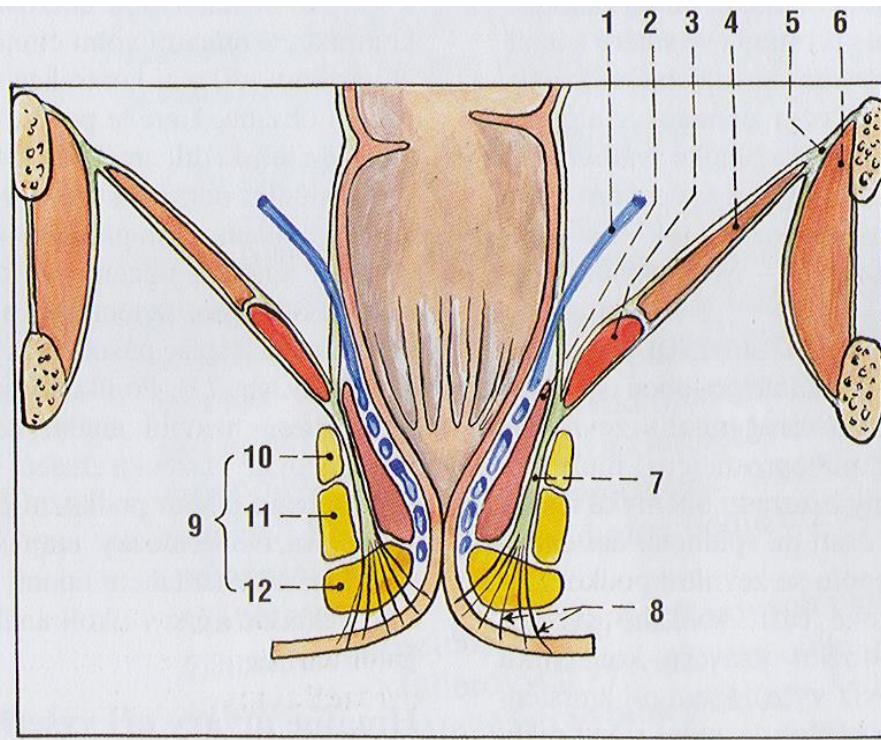
RECTUM

Obr. 80. RECTUM; frontální řez; pohled zpředu

- 1 ampulla recti
- 2 canalis analis
- 3 anus
- 4 Kohlrauschova řasa
- 5 diaphragma pelvis
- 6 m. sphincter ani externus, pars profunda
- 7 m. sphincter ani externus, pars superficialis
- 8 m. sphincter ani externus, pars subcutanea
- 9 m. sphincter ani internus

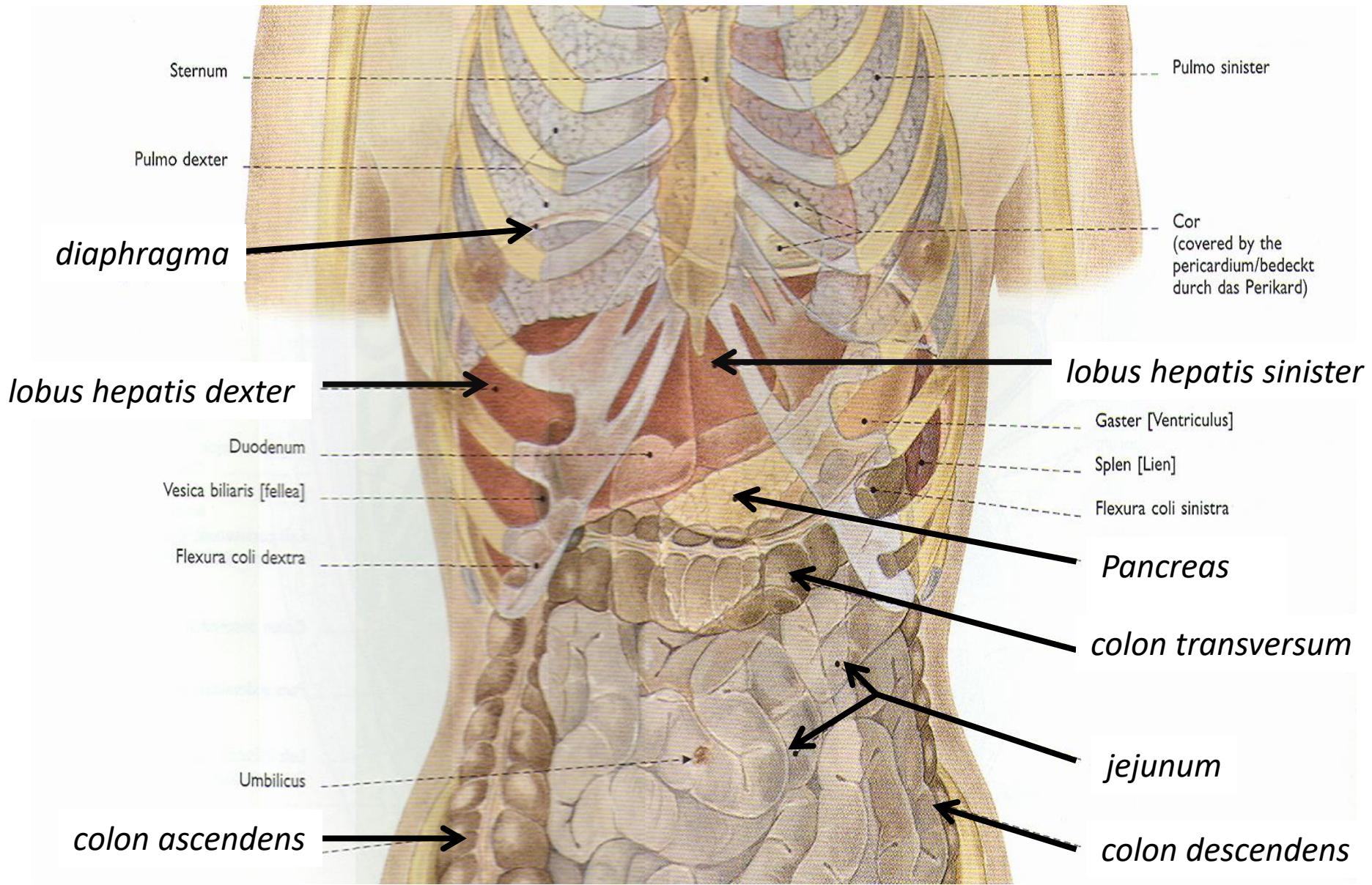
9 – *m. sphincter ani externus* – žlutě
1 – žilní pleteň - modře

Obr. 84. SVALOVÉ SLOŽKY ANÁLNÍHO SVĚRACÍHO MECHANISMU a jejich vzájemný vztah; schéma na frontálním řezu

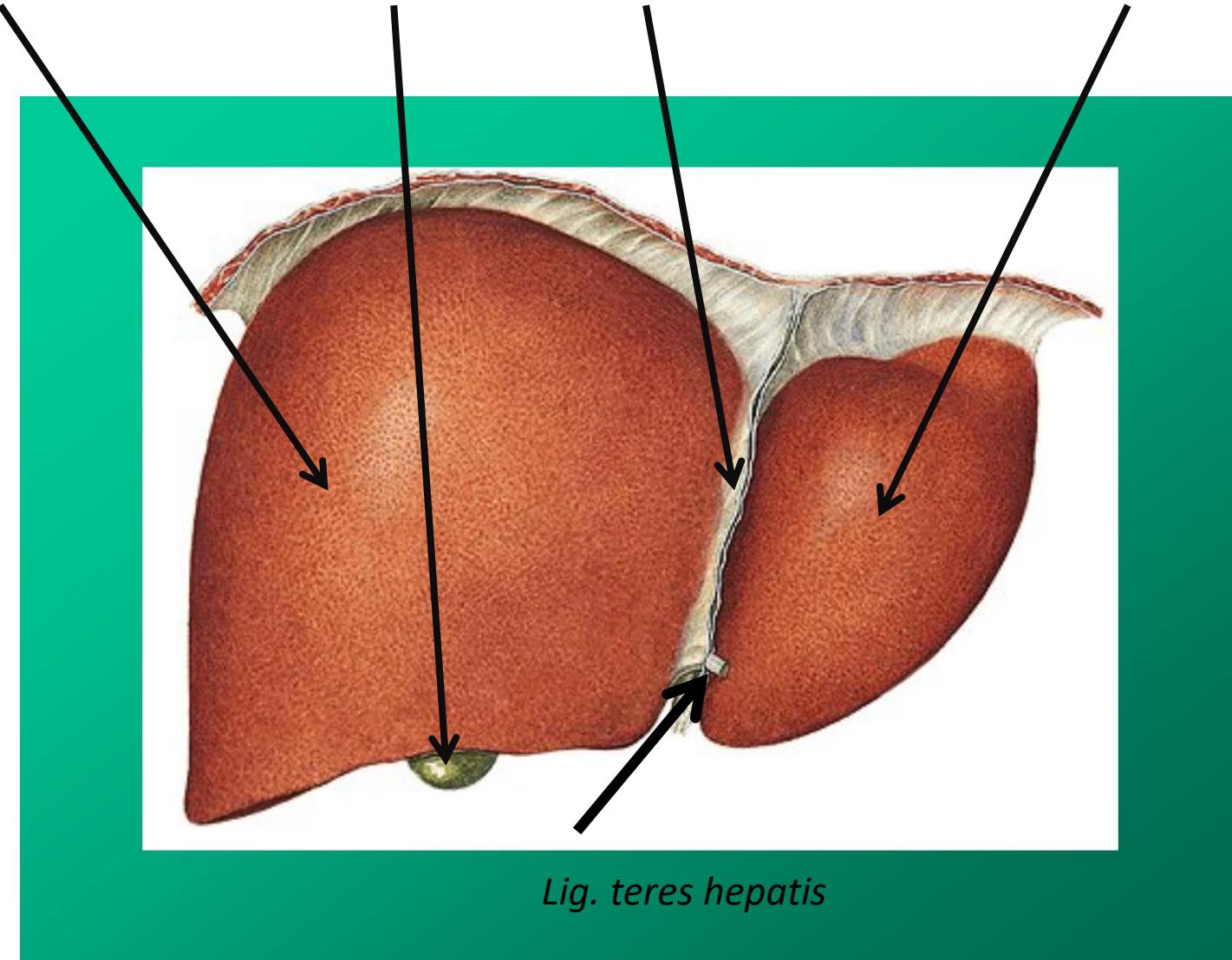
Hepar (játra)

Pancreas (slinivka břišní)

játra – *hepar* – *facies diaphragmatica*

lobus dexter   *vesica fellea*   *lig. falciforme hepatis*   *lobus sinister*

Hepar – facies visceralis

Porta hepatis: *v. portae*

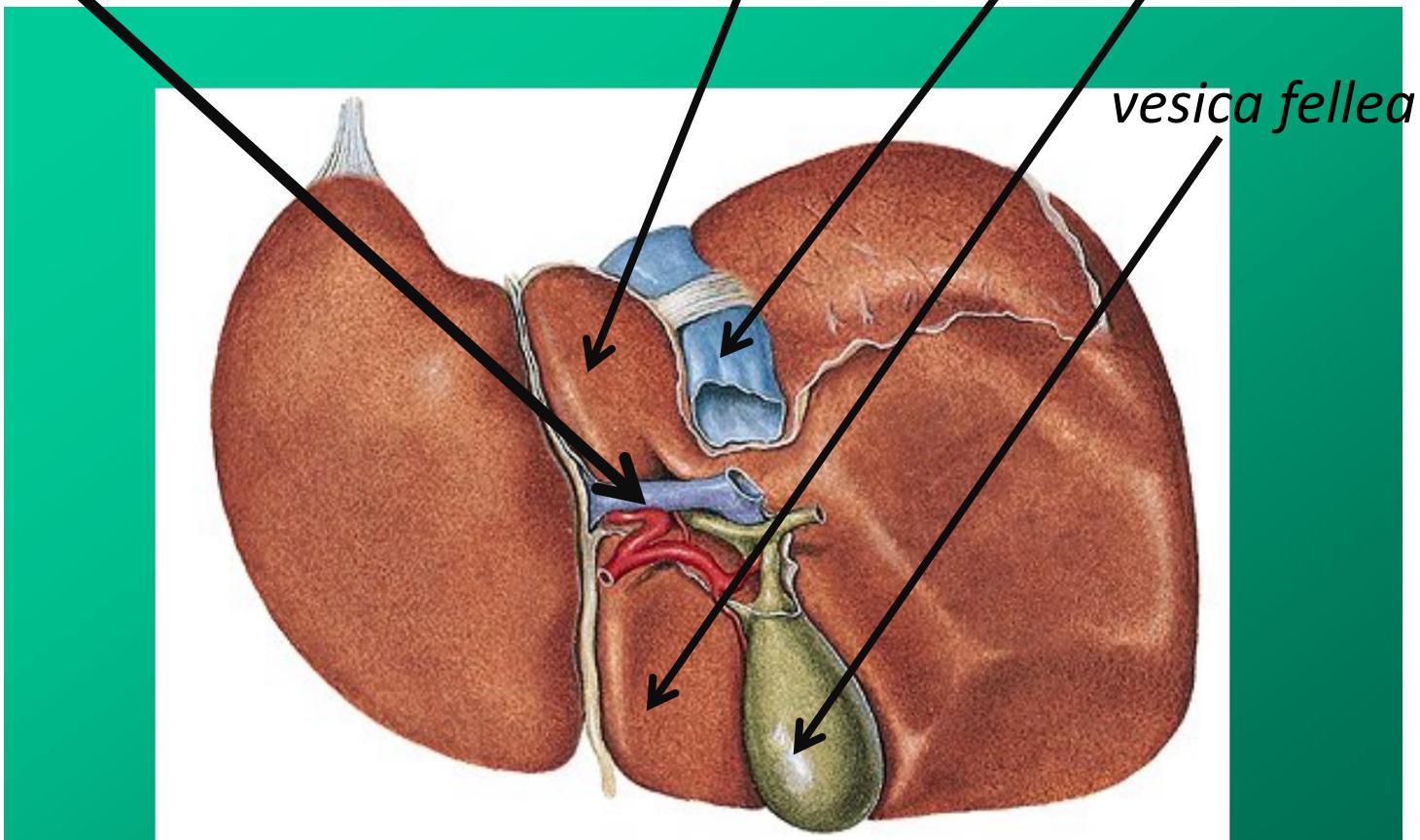
a. hepatica propria

ductus hepaticus communis

lobus caudatus   *v. cava inferior*

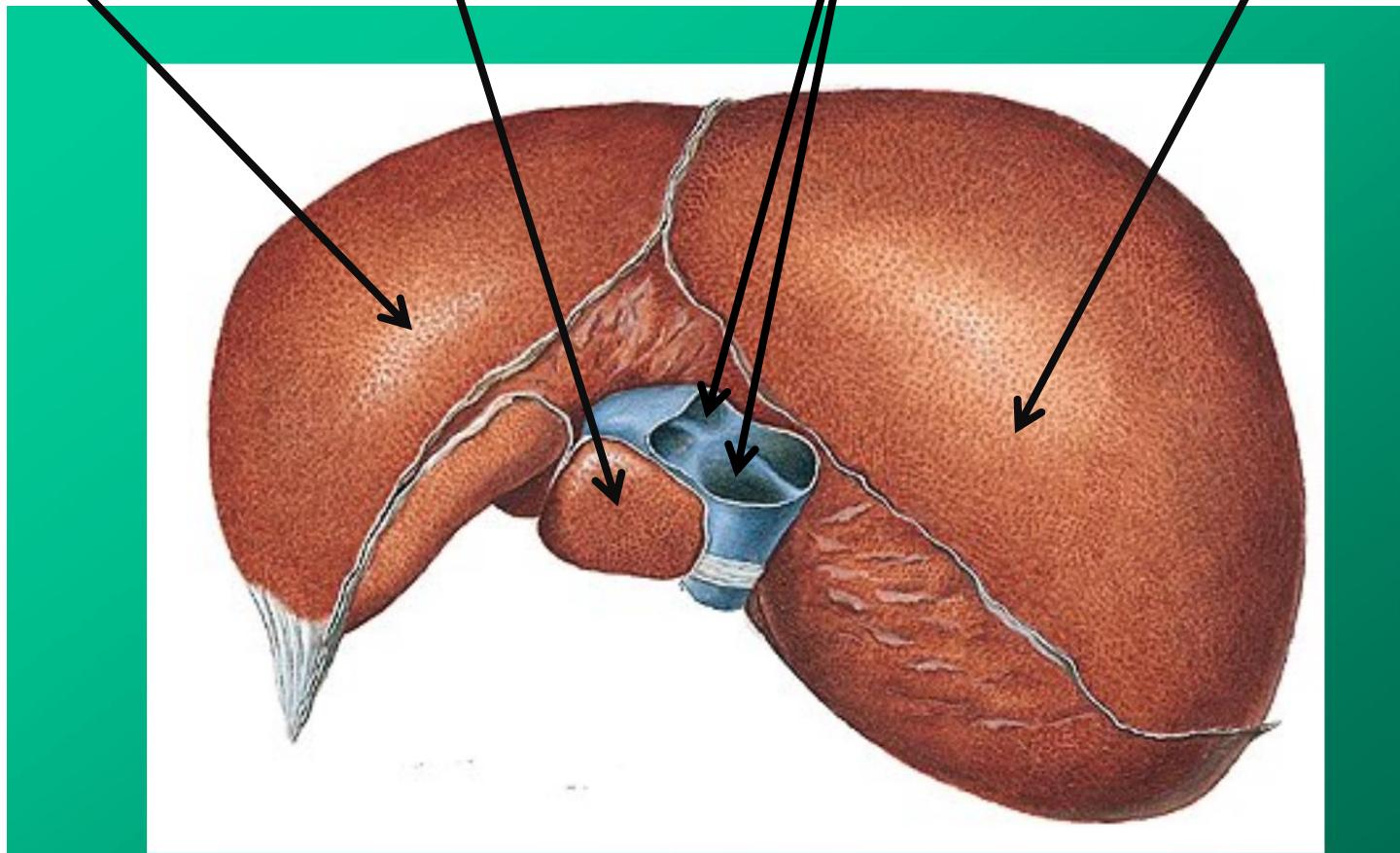
lobus quadratus

vesica fellea

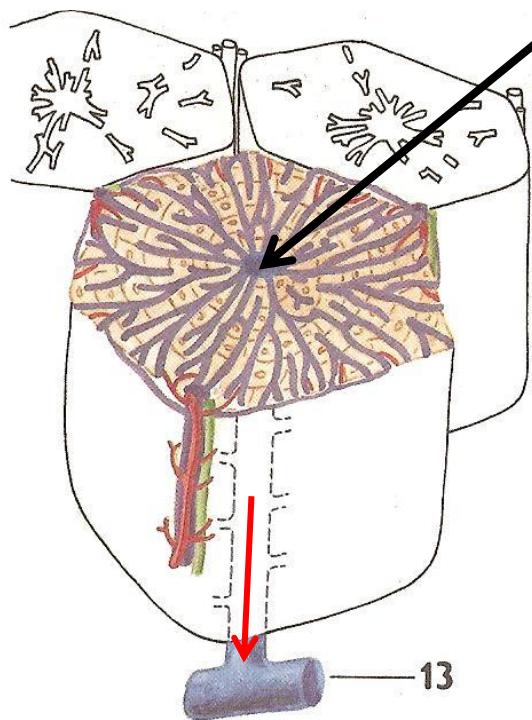
Hepar – pohled shora

lobus sinister   *lobus caudatus*   *venae hepaticae*
ústicí do v. cava inferior
lobus dexter

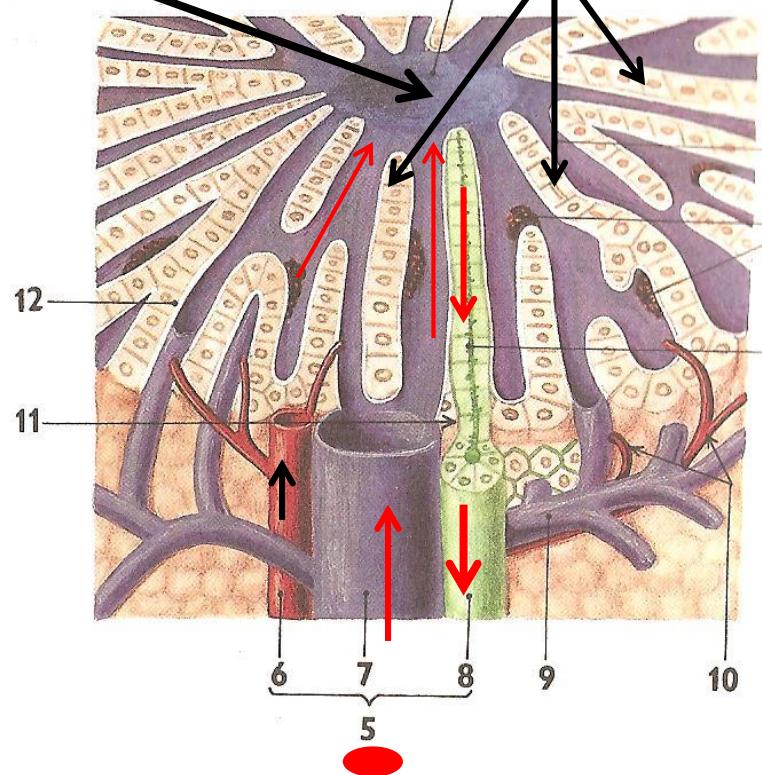

Jaterní lalůček - vnitřní žlučovody (zeleně)

v. centralis

„trámce“ – hepatocyty

101. SCHÉMA STAVBY JATERNÍHO LALŮČKU (lalůček v. centralis); lalůček v celku a detail stavby

- 1 / v. centralis (lobuli)
- 2 / jaterní sinusoidy
- 3 / Kupfferovy buňky
- 4 / žlučové kapiláry mezi jaterními buňkami a intralobulární žlučovod
- 5 / trias hepatica / útvary v interlobulárních prostoroch:
- 6 / a. interlobularis
- 7 / v. interlobularis (větev v. portae)

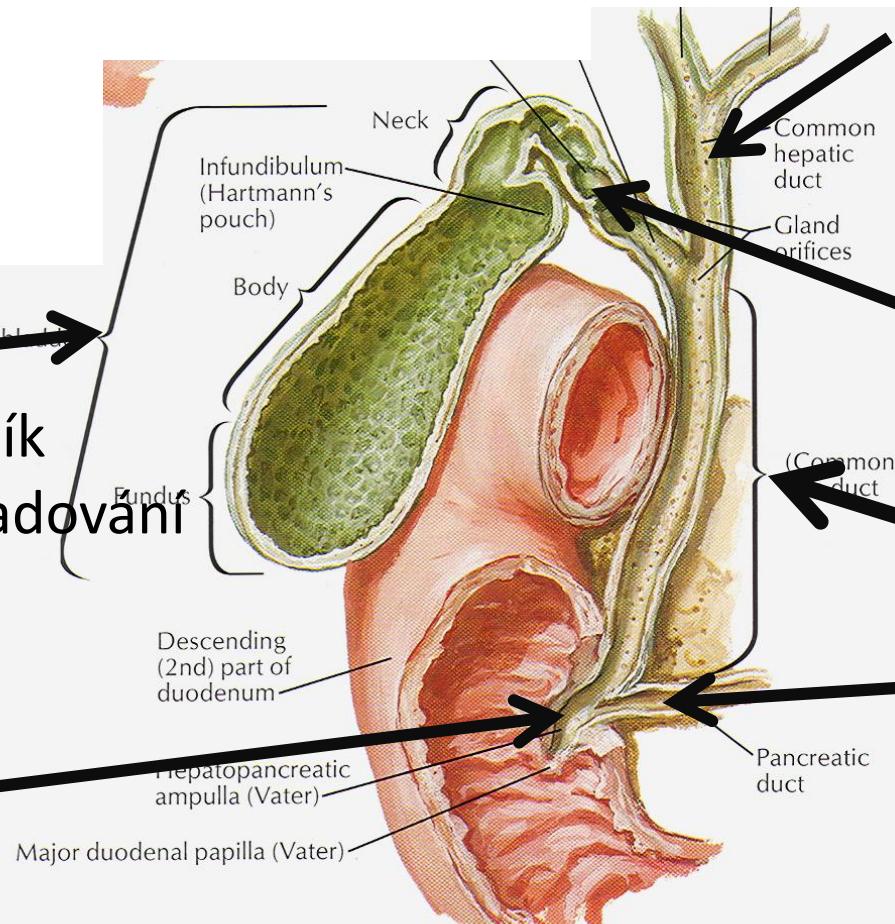
- 8 / interlobulární žlučovod
- 9 / cirkumlobulární arterie a žíla
- 10 / vnitřní kořeny v. portae (vstup arteriol do sinusoid lalůčku)
- 11 / Heringův kanál
- 12 / jaterní trámeček
- 13 / v. sublobularis

→ odtok do
v. cava inferior

Extrahepatální žlučové cesty

Vesica fellea
seu biliaris = žlučník
zahuštění a skladování
žluče

Papilla duodeni
major, seu Vateri

Ductus hepaticus Communis

- přivádí žluč z jater

Ductus cysticus

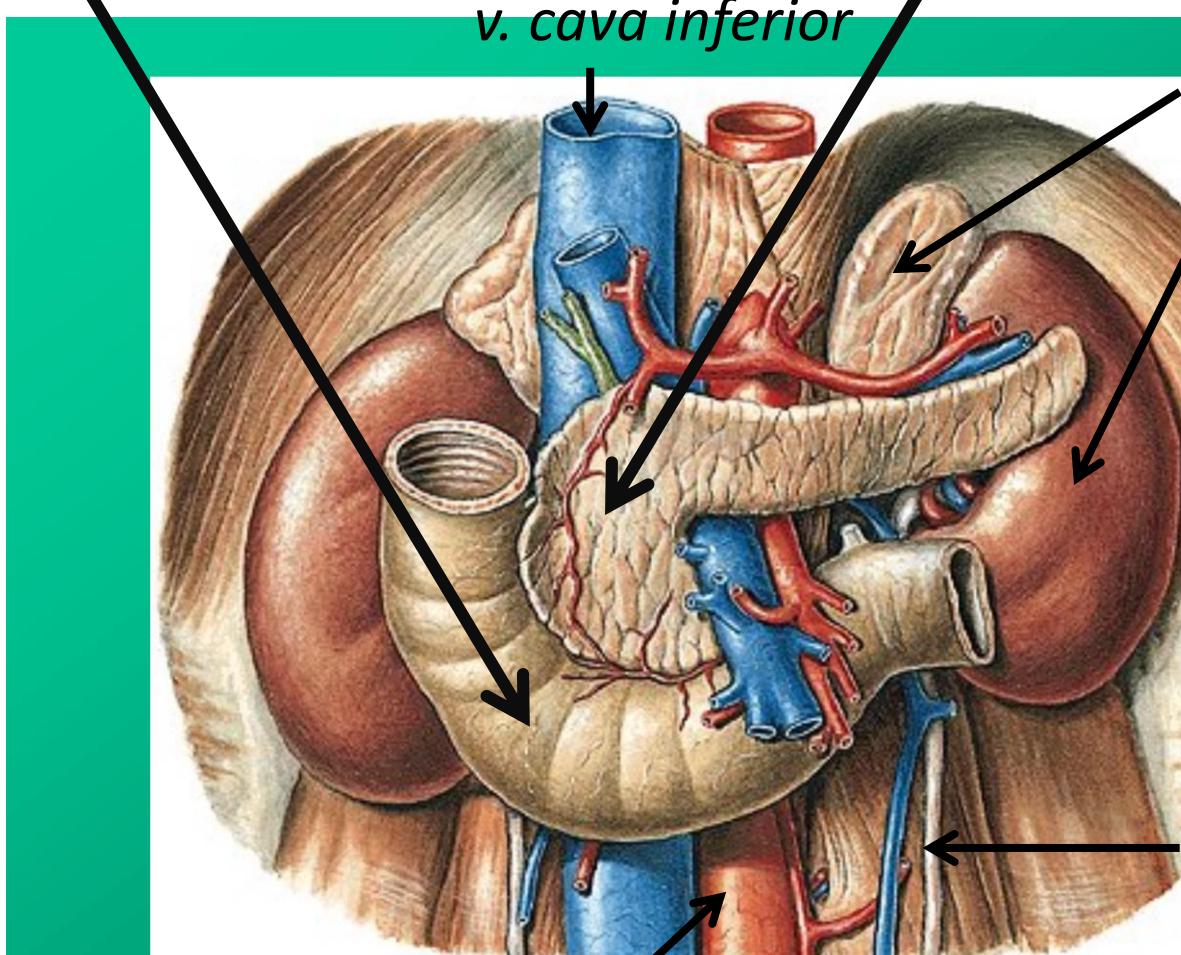
Ductus choledochus

Ductus pancreaticus

DUODENUM

PANCREAS

v. cava inferior

gl. suprarenalis

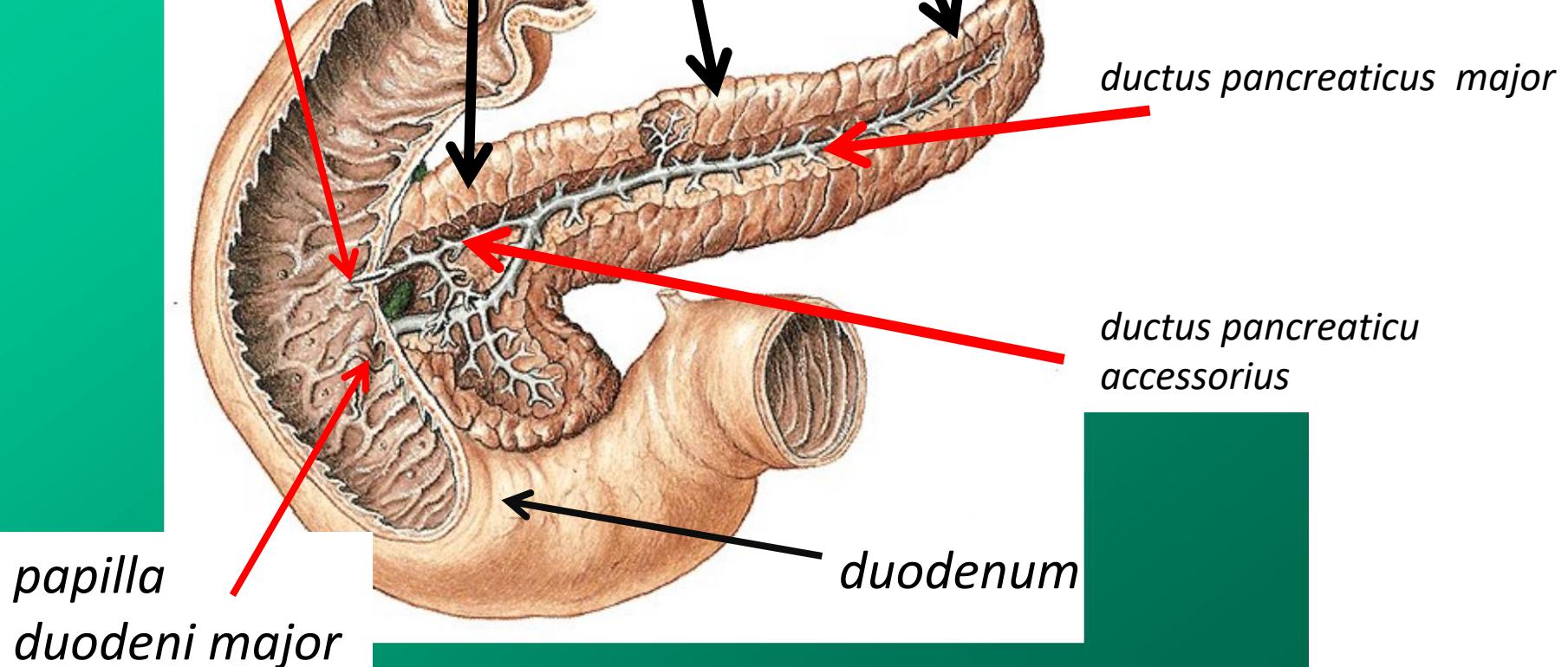
ren sinister

ureter sinister

aorta abdominalis

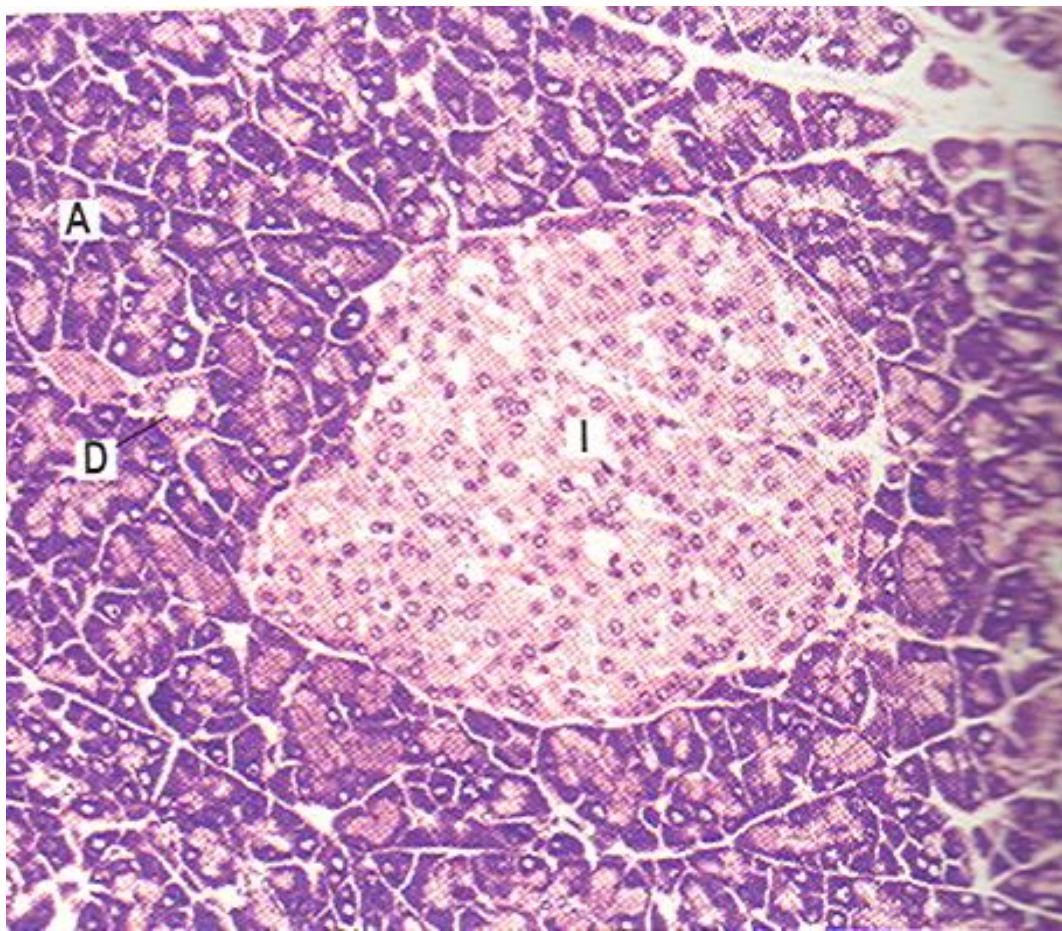
PANCREAS - části: caput, corpus, cauda (ductus pancreaticus minor)

(*Papilla duodeni minor*)

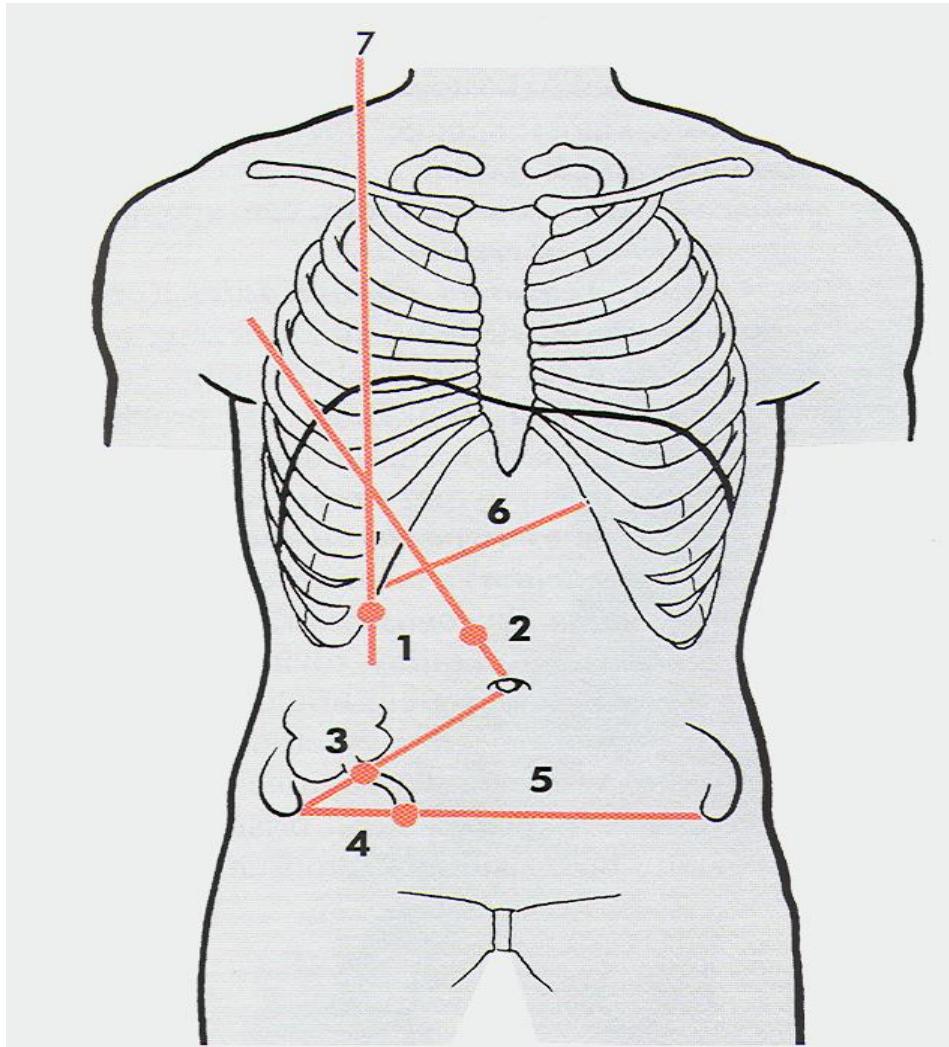

Pancreas:

- exokrinní sekrece – trávicí enzymy
- endokrinní sekrece – Langerhansovy ostrůvky
- inzulin a glukagon (řízení hladiny glukózy v krvi)

!

Obr. 15.2.2. Projekce některých intraabdominálních orgánů na přední stěnu břišní. 1 – Murphyho bod, 2 – Desjardinsův pankreatický bod, 3 – McBurneyův bod, 4 – Lanzův bod, 5 – linea interspinalis, 6 – dolní okraj jater, 7 – mediklavikulární čára

Peritoneum – pobřišnice

Peritoneum parietale – nástěnné

Peritoneum viscerale – serosa

Závěsy:

mesogastrium ventrale = *omentum minus*

mesogastrium dorsale = *omentum majus*

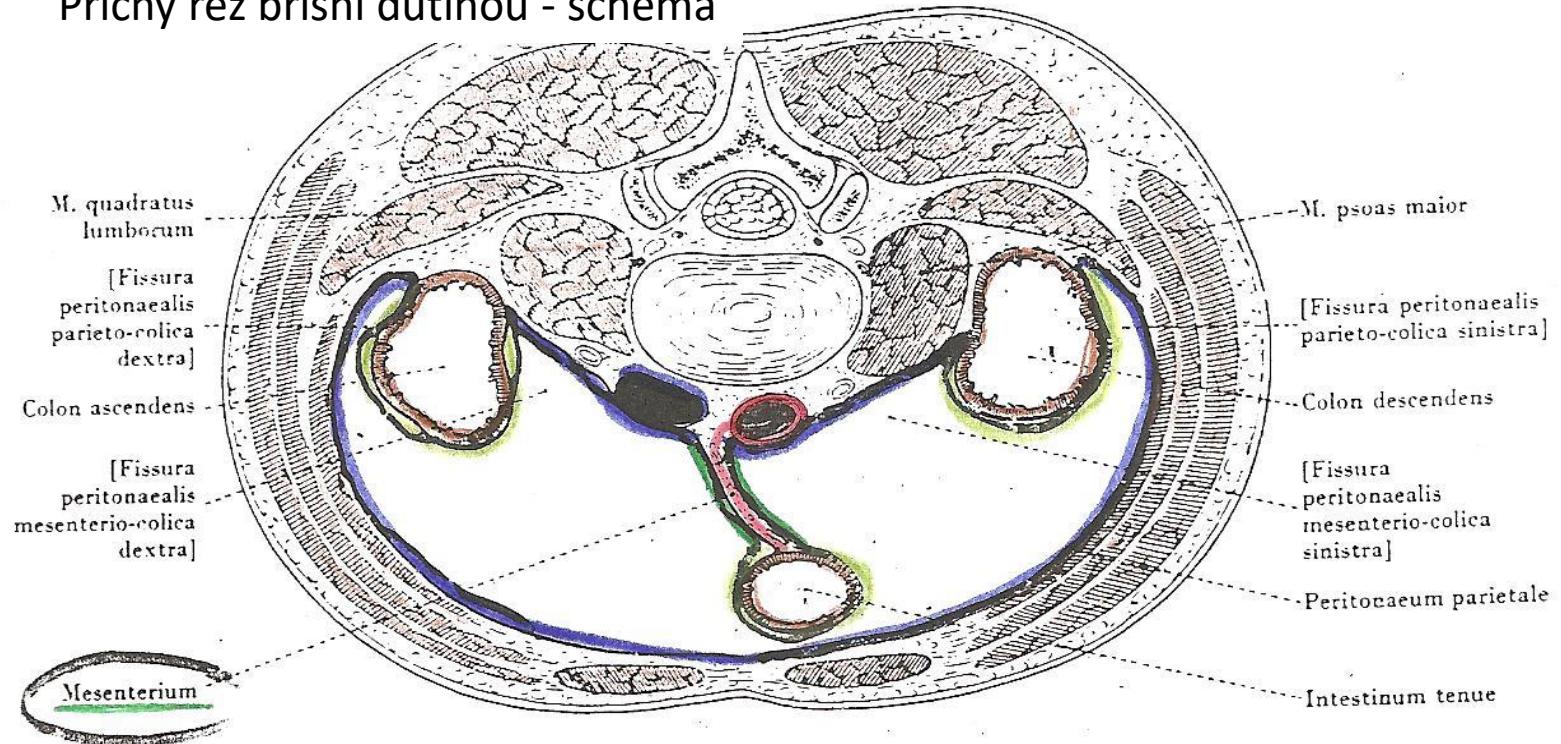
mesenterium (závěs jejuna a illea)

mesocolon transversum

mesosigmoideum

LATER

Příčný řez břišní dutinou - schéma

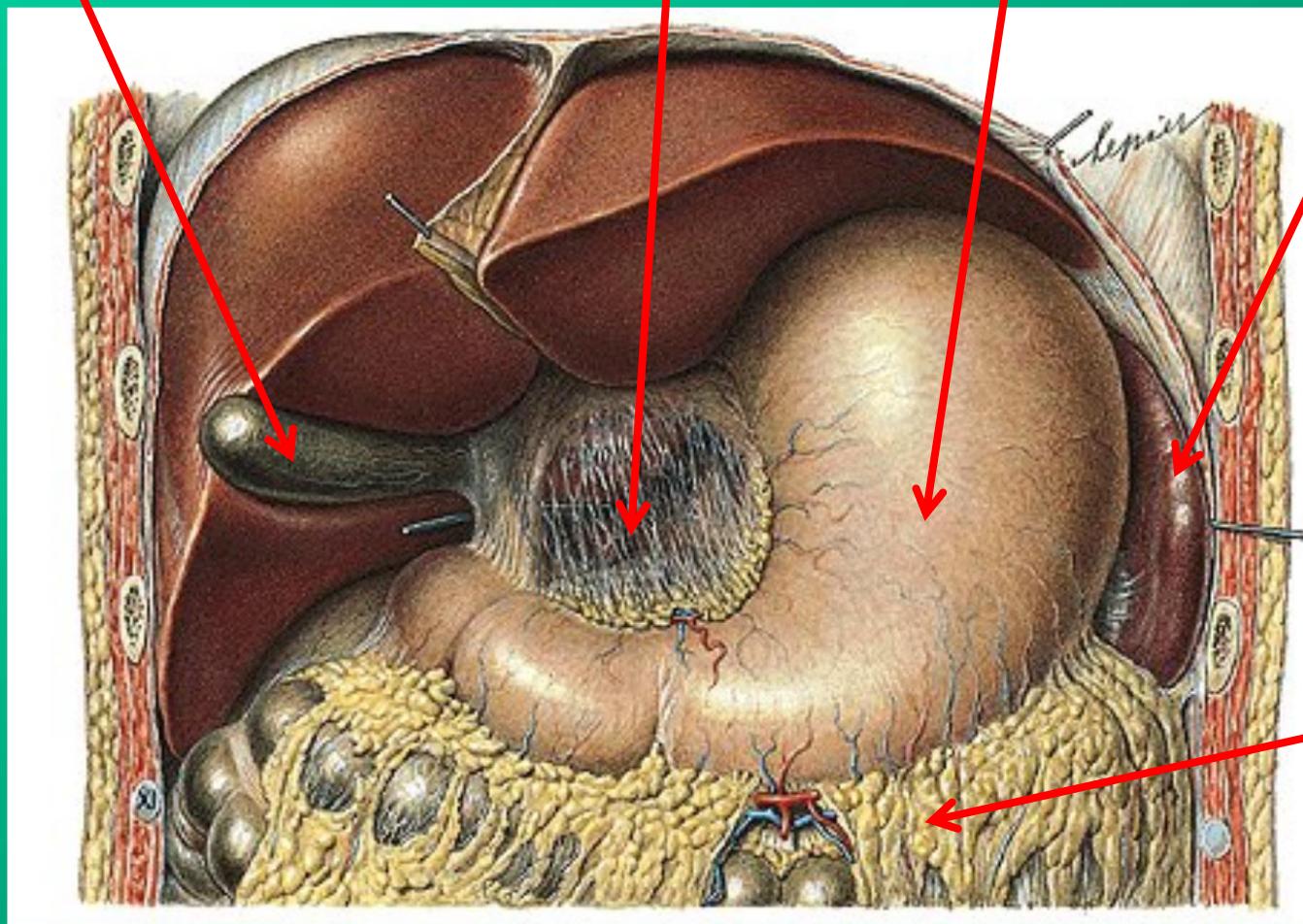
Peritoneum parietale (nástěnné) – modrá

Peritoneum viscerale (seroza) – světle zelená

Mesenterium („závěs“) – tmavě zelená

Arterie – červená

žlučník (*vesica fellea*) omentum minus žaludek (*gaster*) slezina (*lien*)

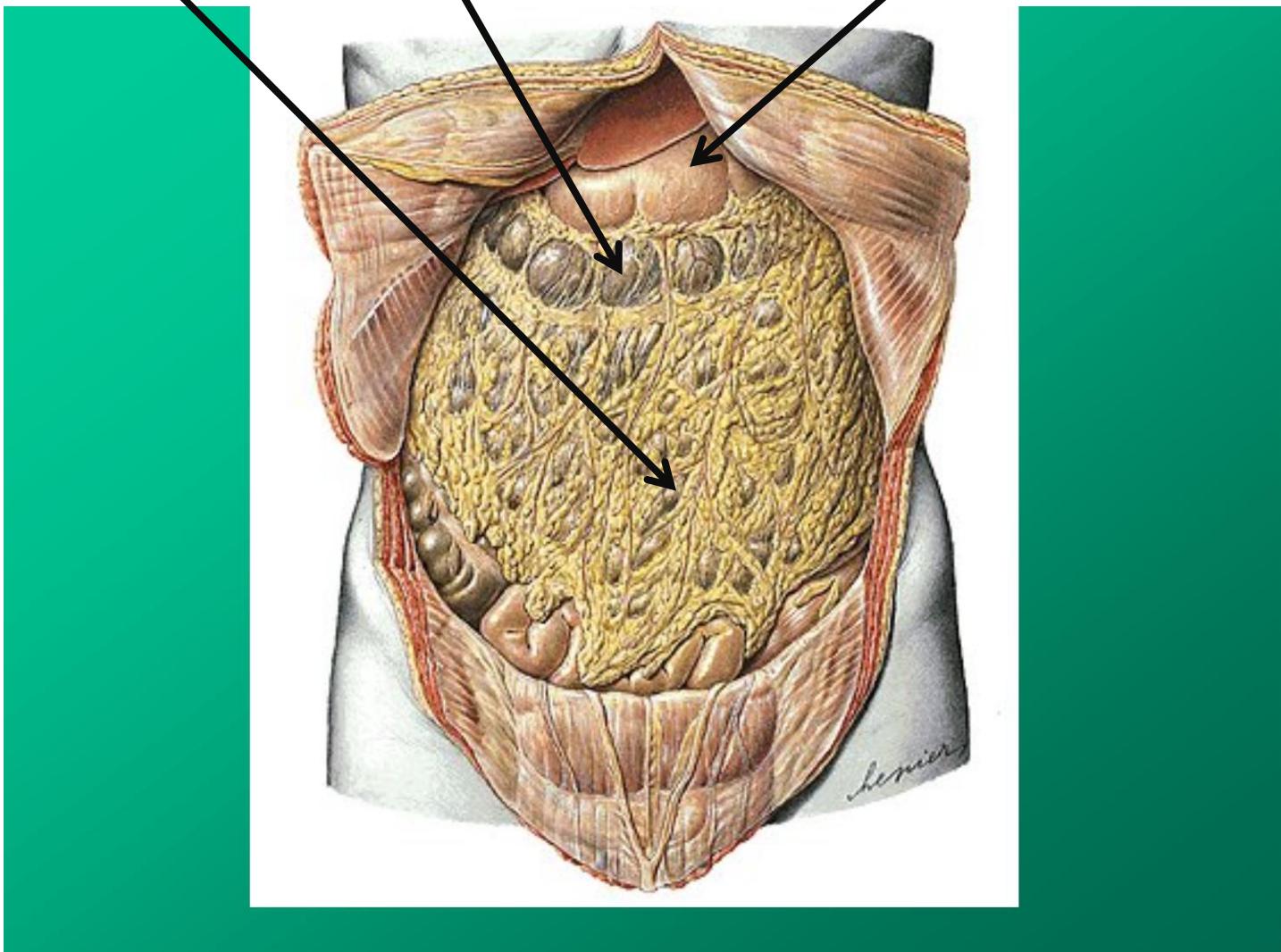

omentum
majus

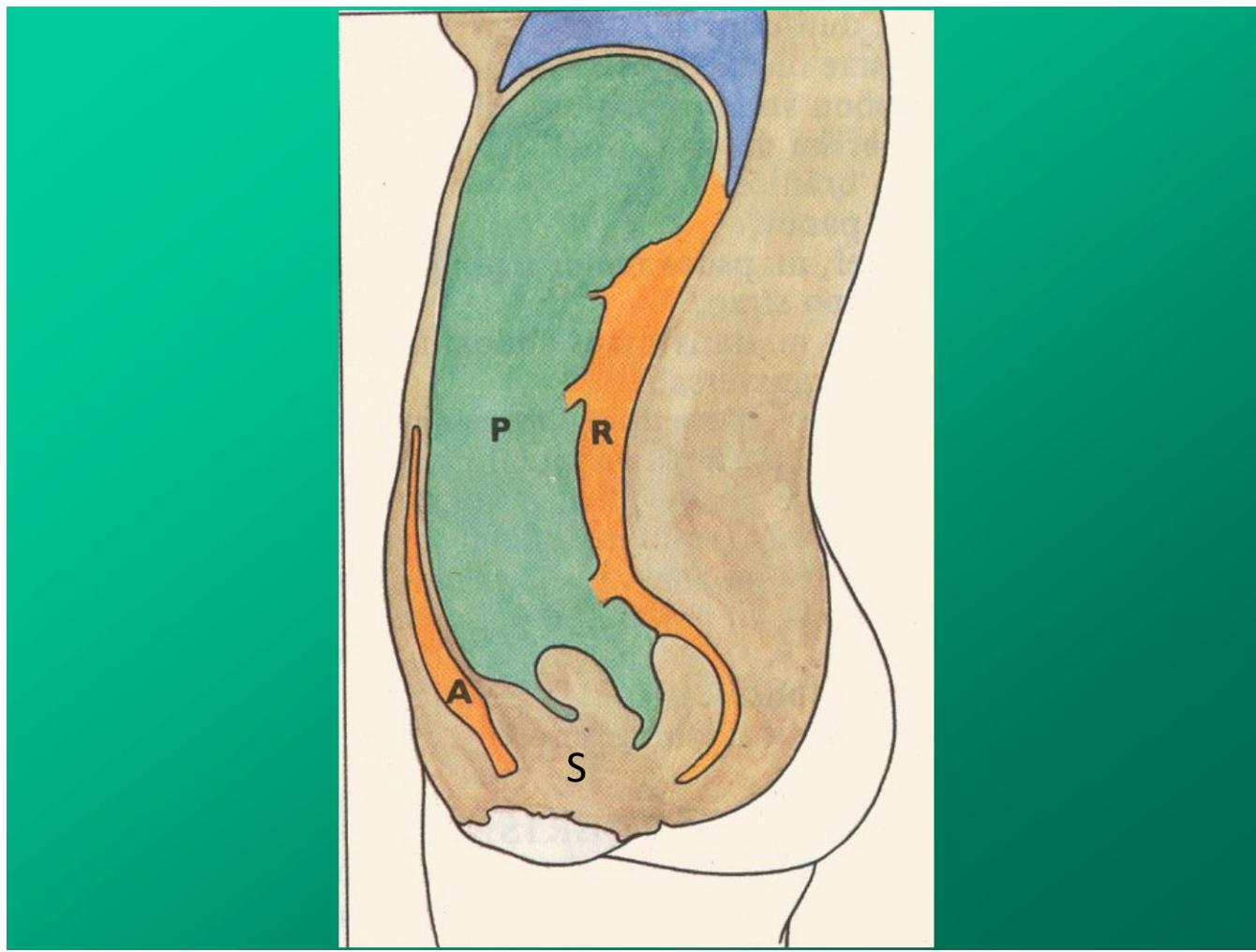
omentum majus

colon transversum

ventriculus – gaster

P = peritoneum   R = retroperitoneum   S = subperitoneum

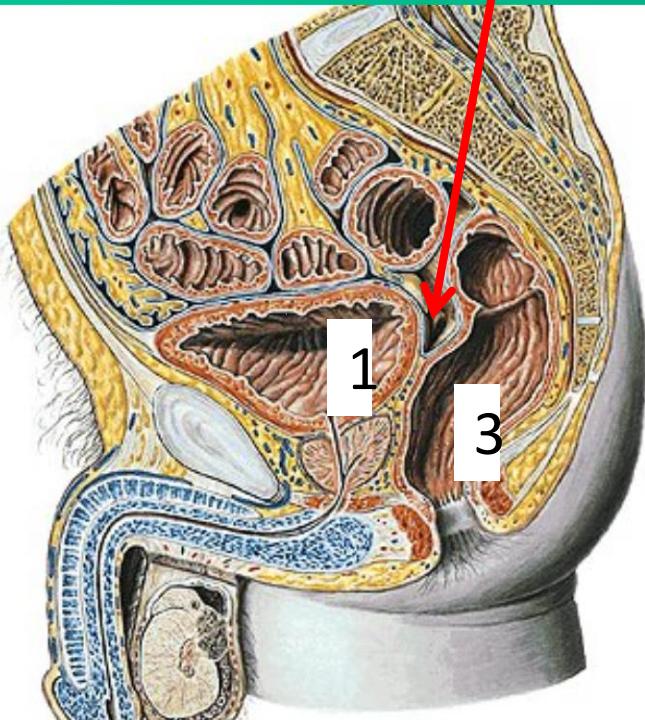
Excavatio – „záhyb“ peritonea

Některé orgány, respektive jejich části leží subperitoneálně

1 – močový měchýř   2 – děloha

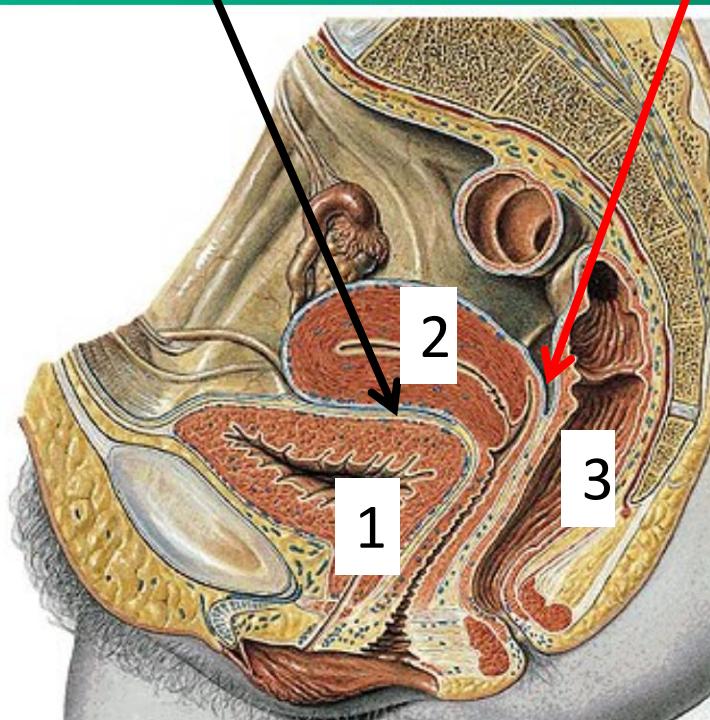
3 – část konečníku

Excavatio rectovesicalis

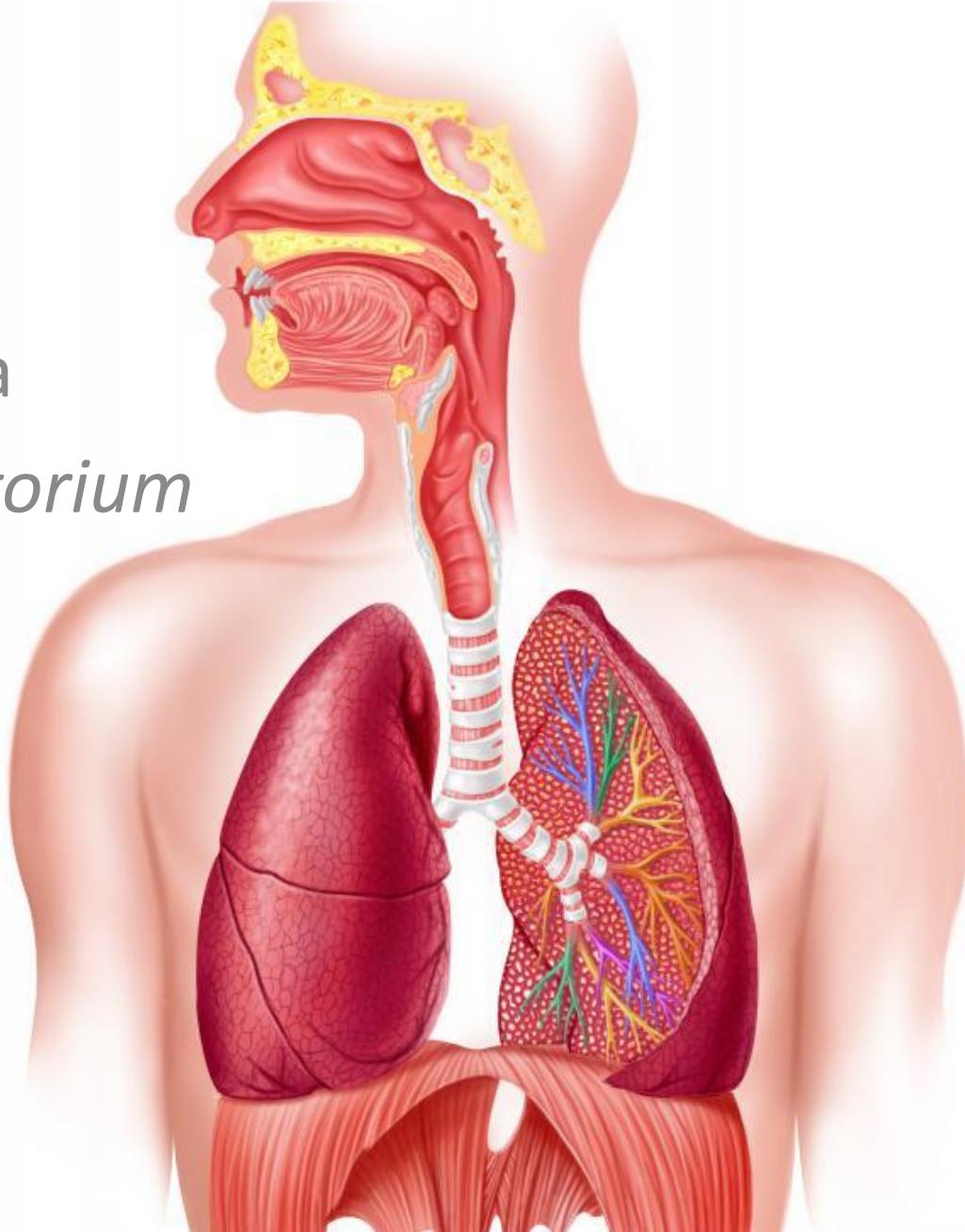
**Excavatio rectouterina
(Douglasův prostor)**

Excavatio vesicouterina

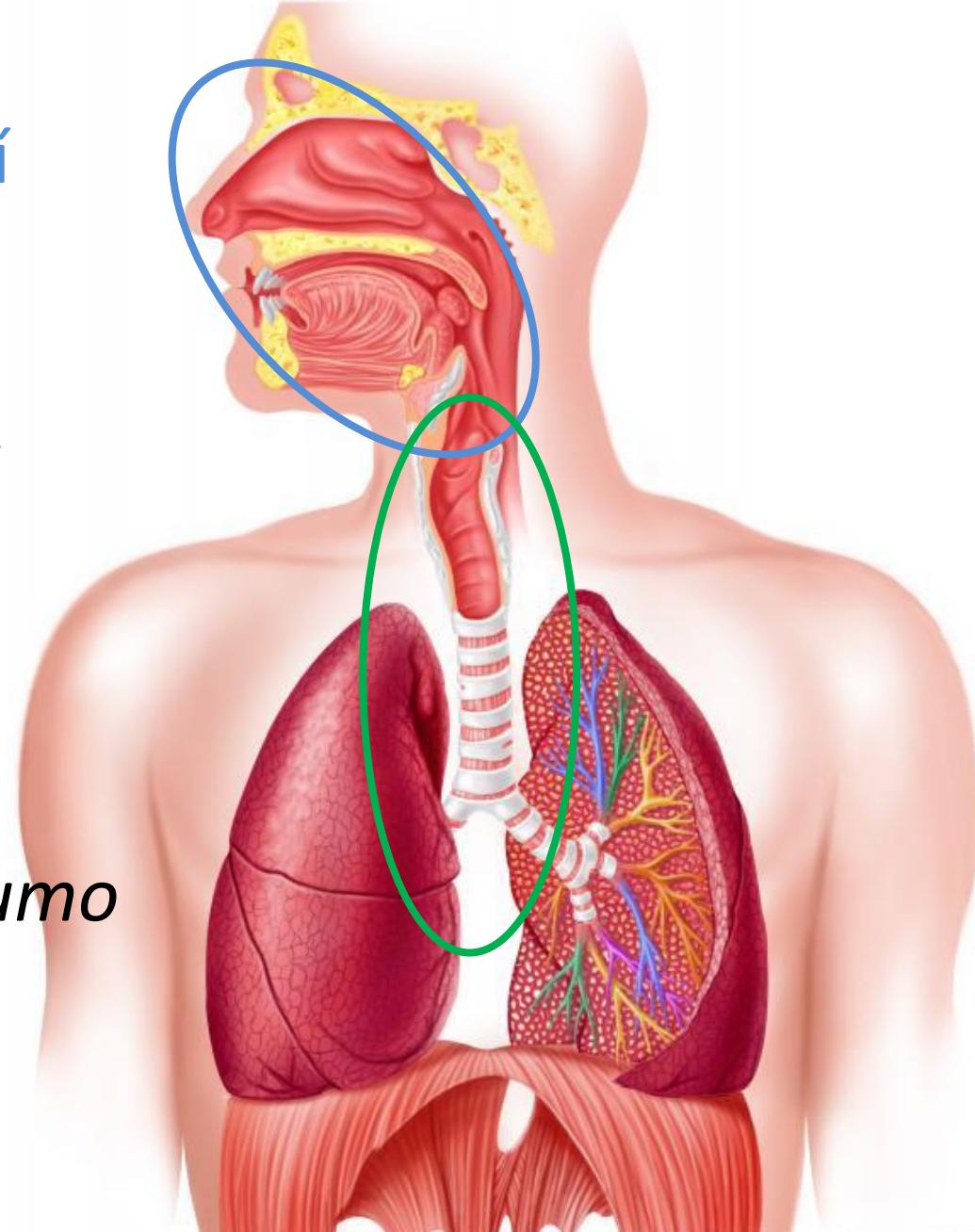

Dýchací soustava

Systema respiratorium

- Horní cesty dýchací
  - *cavitas nasi*
  - *pharynx*
- Dolní cesty dýchací
  - *larynx*
  - *Trachea*
  - *bronchi*
- Plíce – *pulmo, pneumo*

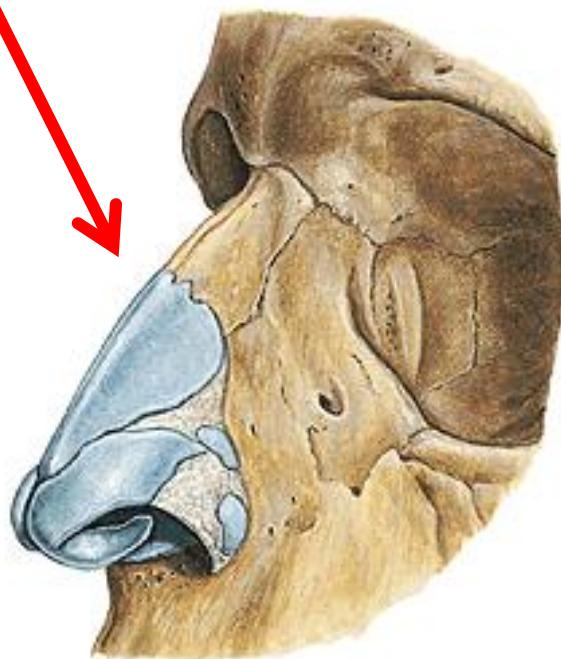

Horní cesty dýchací

Cavitas nasi, pharynx

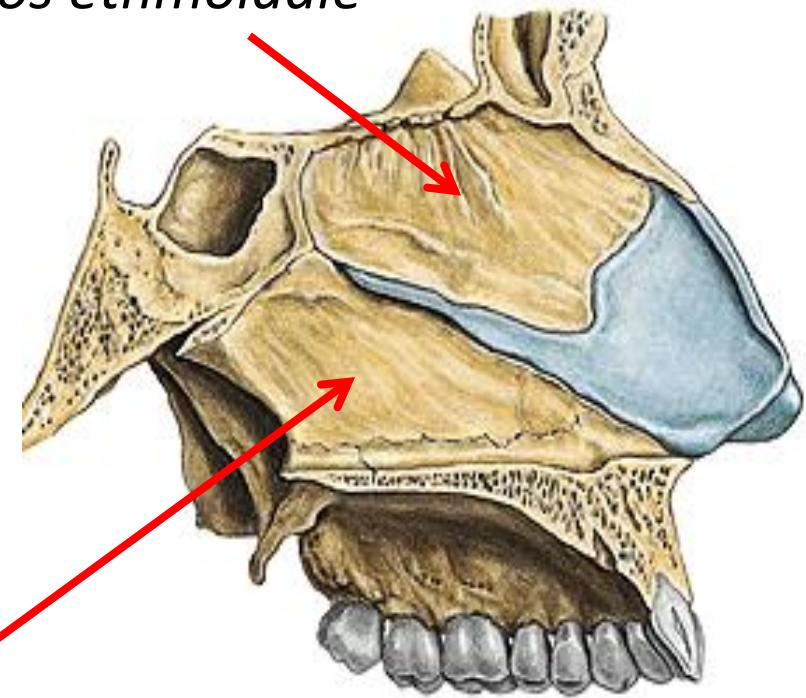
Nasus externus

cavum nasi, (regio olfactoria), paranasální sinusy, nasopharynx

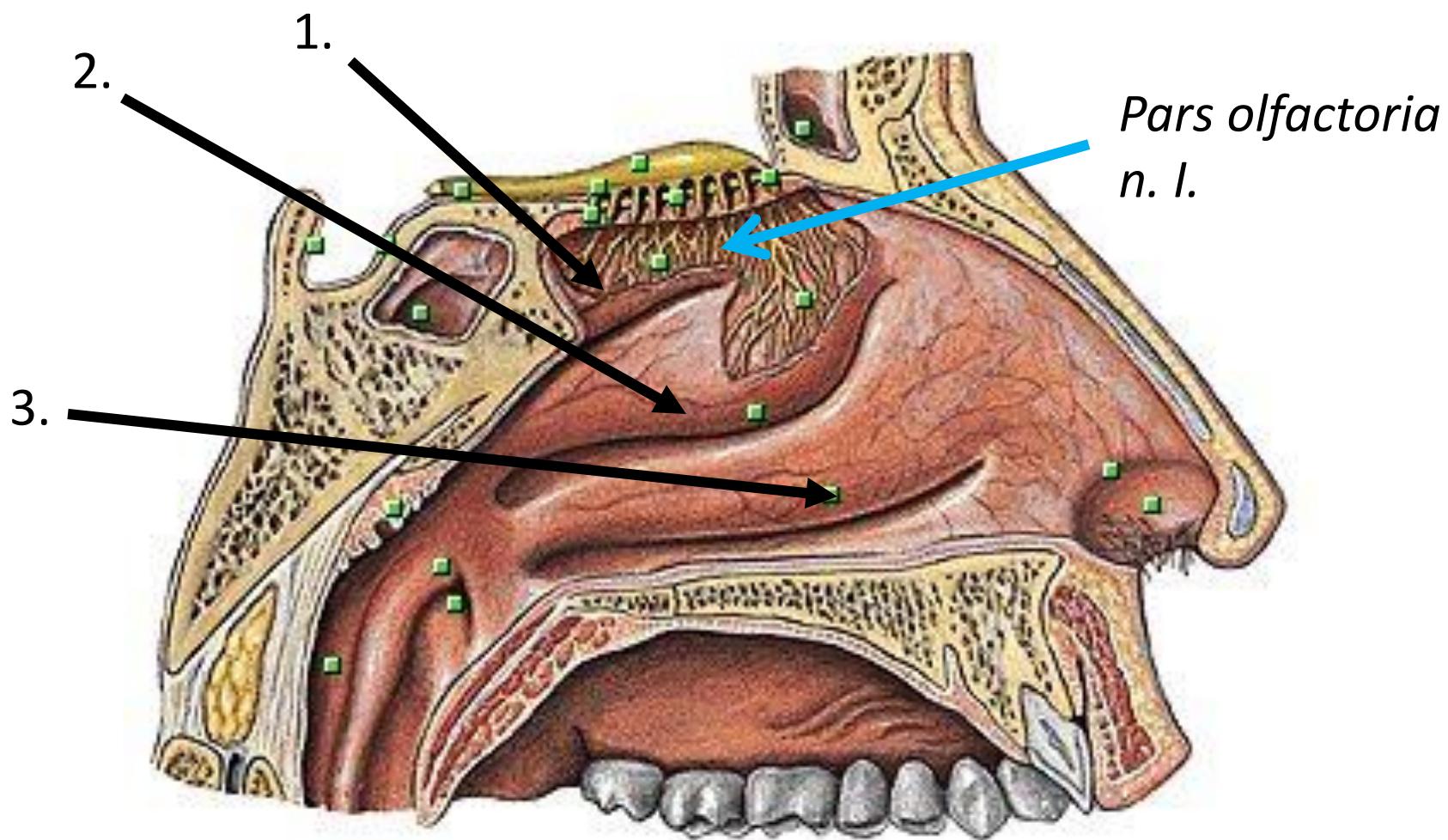
vomer

os ethmoidale

nosní přepážka – septum nasi

Conchae nasales – 1. superior   2. media   2. inferior

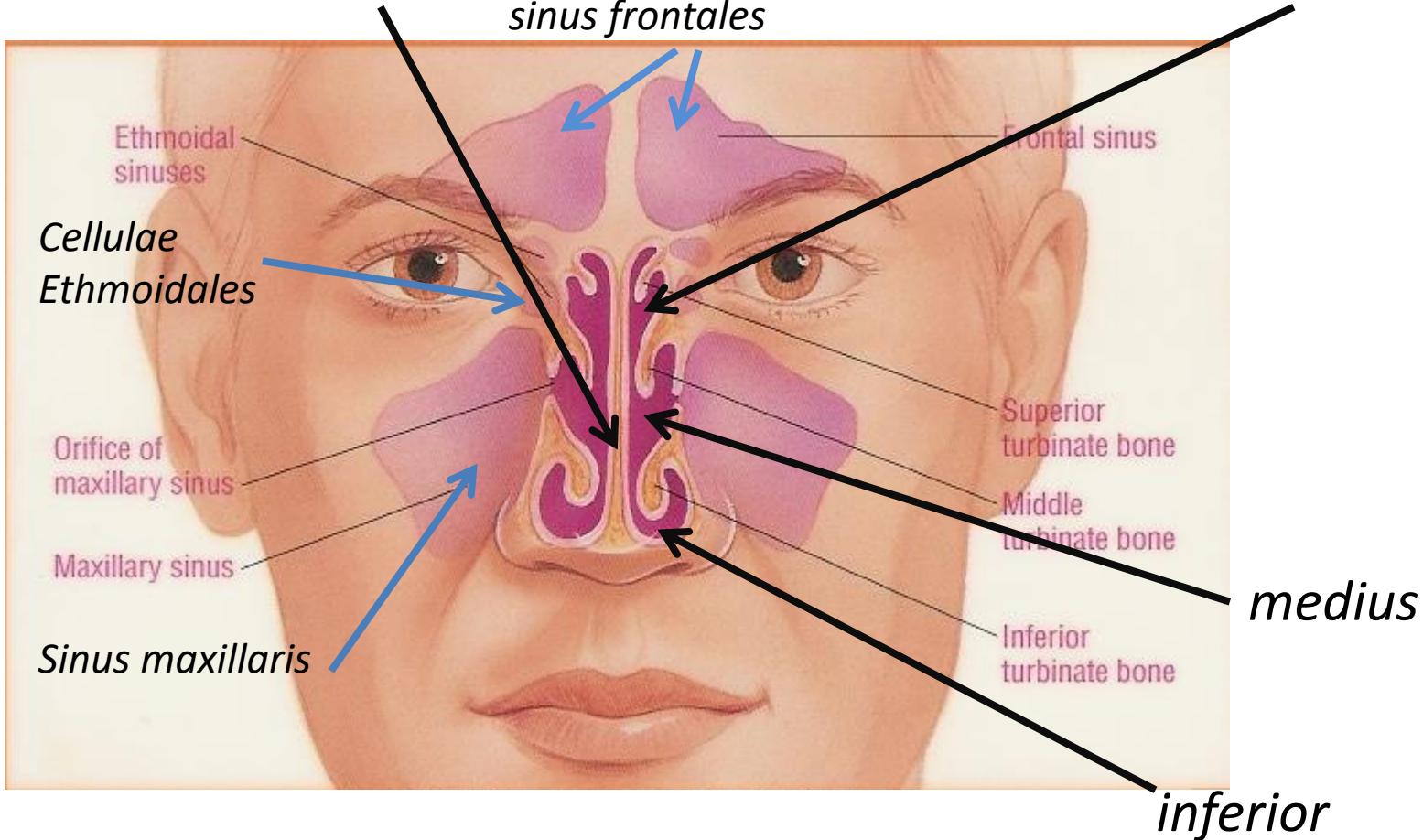
Sagitální řez nosní dutinou

Paranasální dutiny (sinusy) – vedlejší dutiny nosní – světle fialová barva

P.

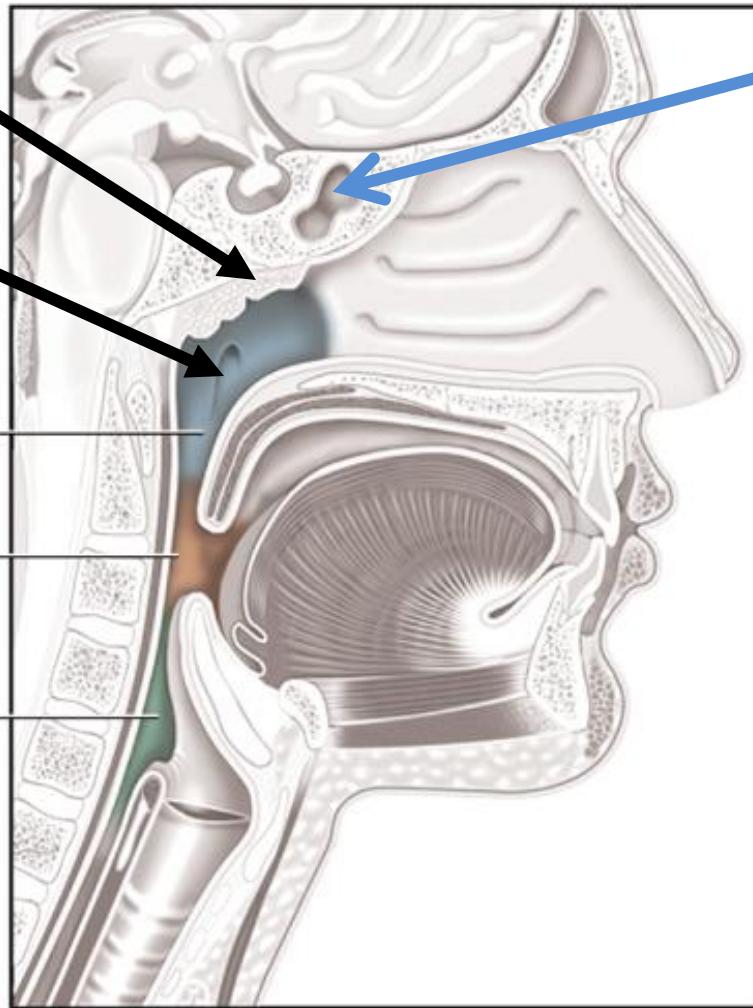
septum nasi

meatus nasi : superior

Sinus maxi

Regions of the pharynx

h

P.

2.

3.

nasopharynx

oropharynx

laryngopharynx

1. *sinus sphenoidalis*

2. *tonsilla pharyngea*

3. *ostium tubae auditivae (Eustachii)*

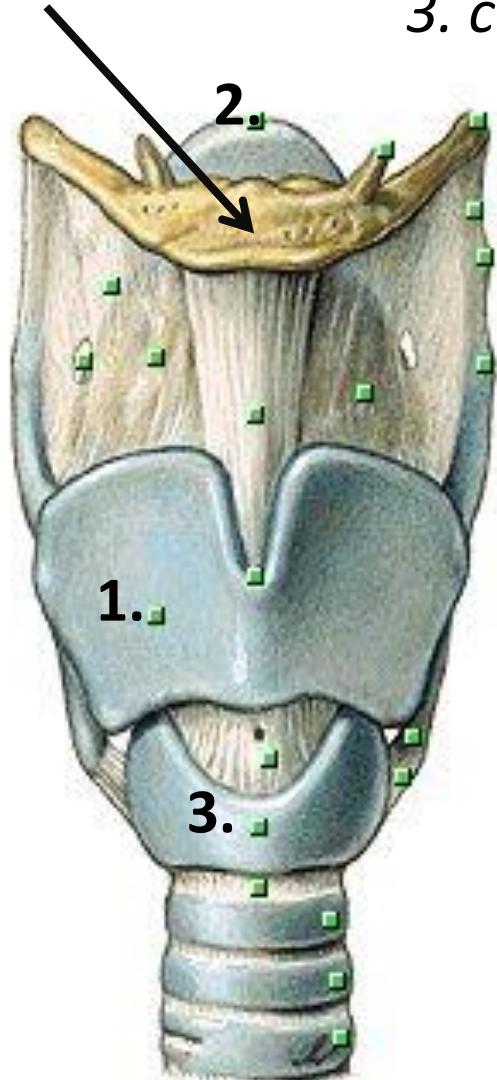
Sagitální řez

Dolní cesty dýchací

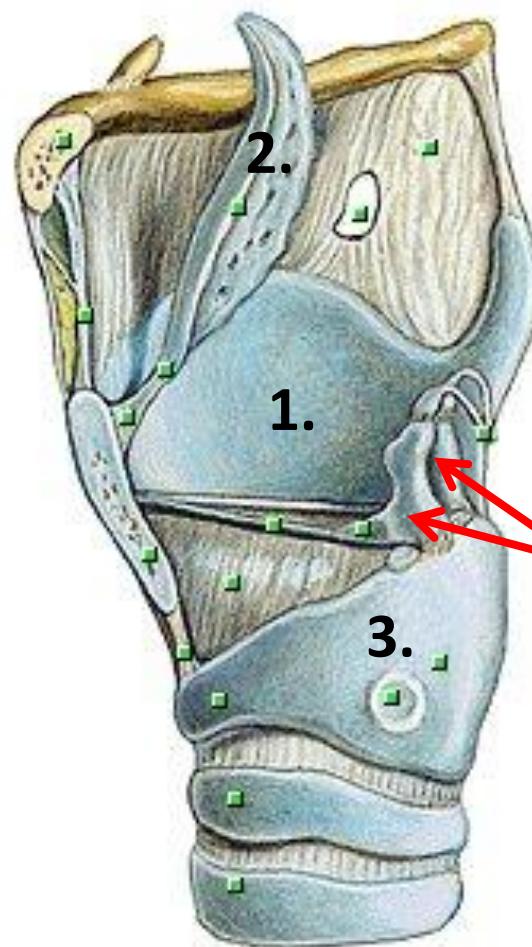
Larynx, trachea, bronchi

Os hyoideum

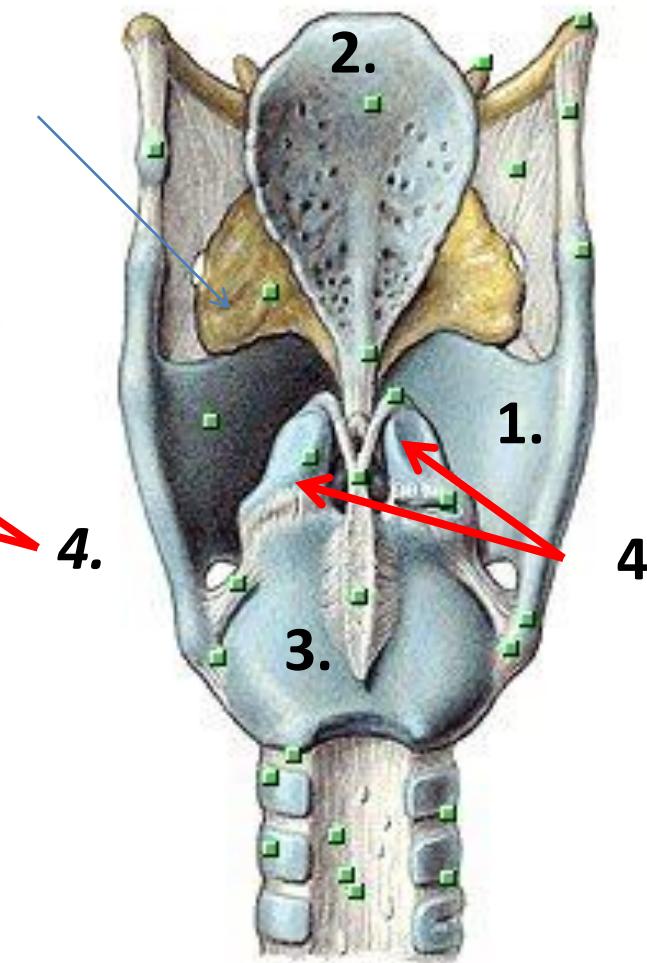
Larynx: 1. *cartilago thyroidea* 2. *epiglottis*
3. *cartilago cricoidea* 4. *cartilagines arytenoideae*

pohled : zepředu

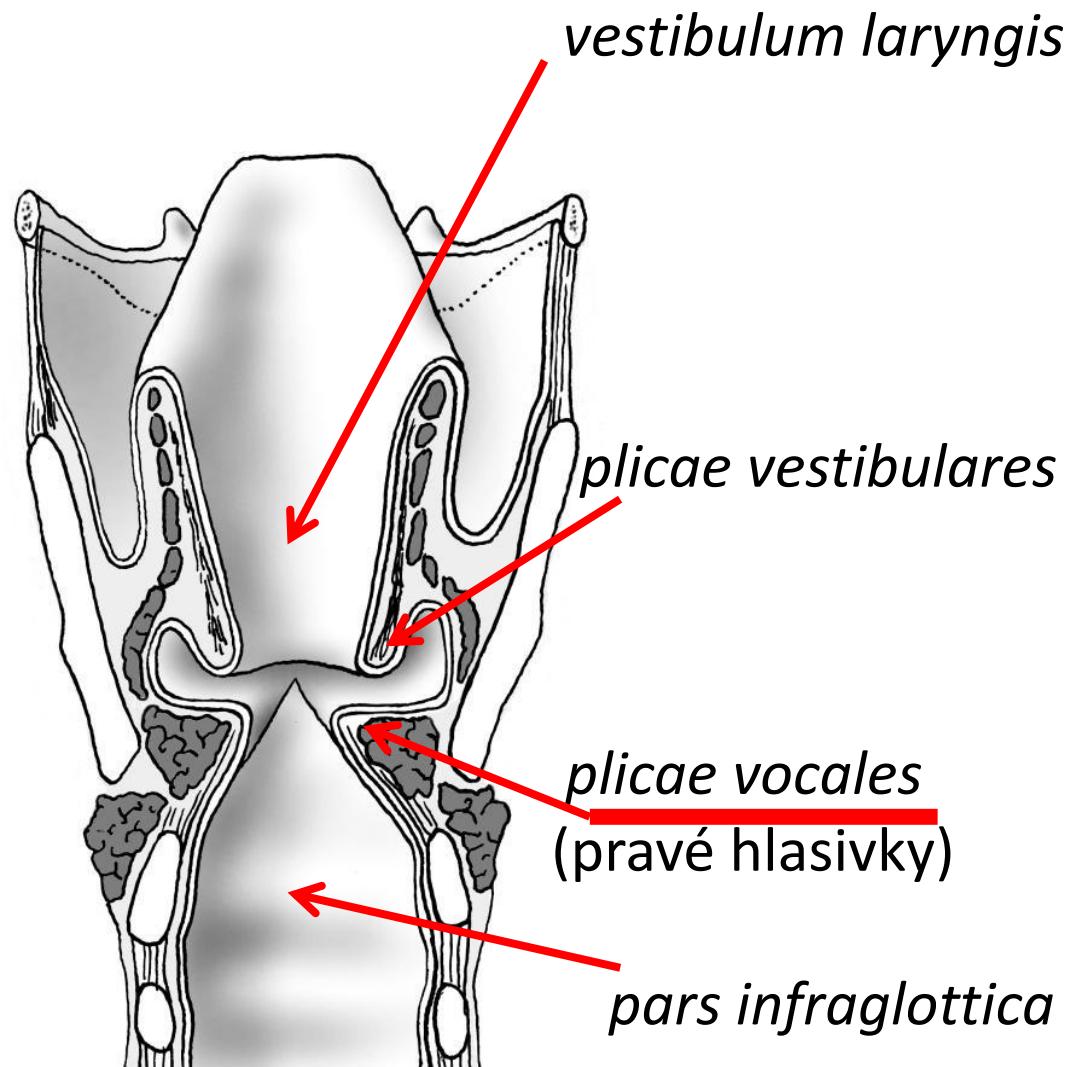
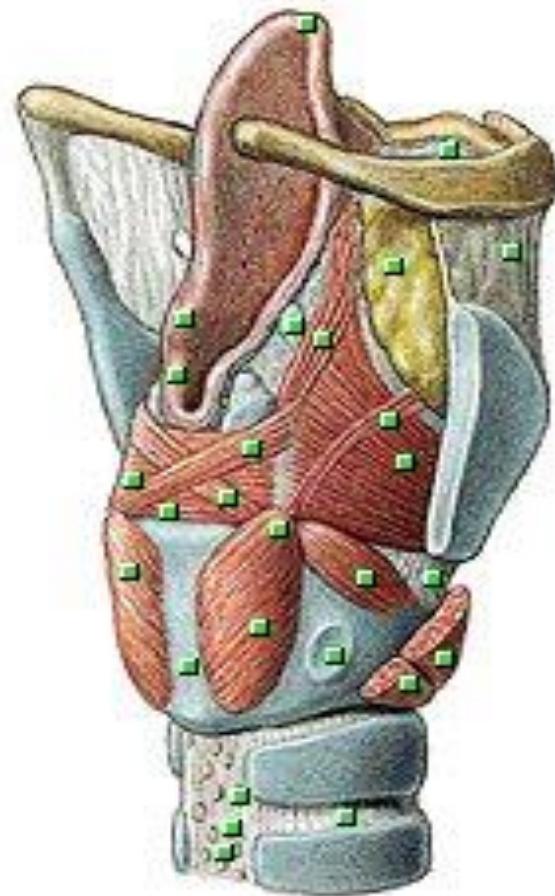
: z boku

: zezadu

Svaly laryngu – tenze, abdukce, addukce hlasivek

Inervace: *n. vagus = n. X.*

Frontální řez

Laryngoskopie

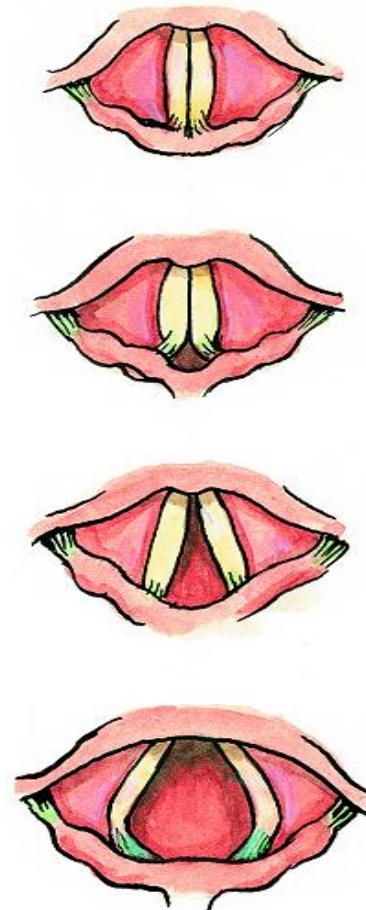
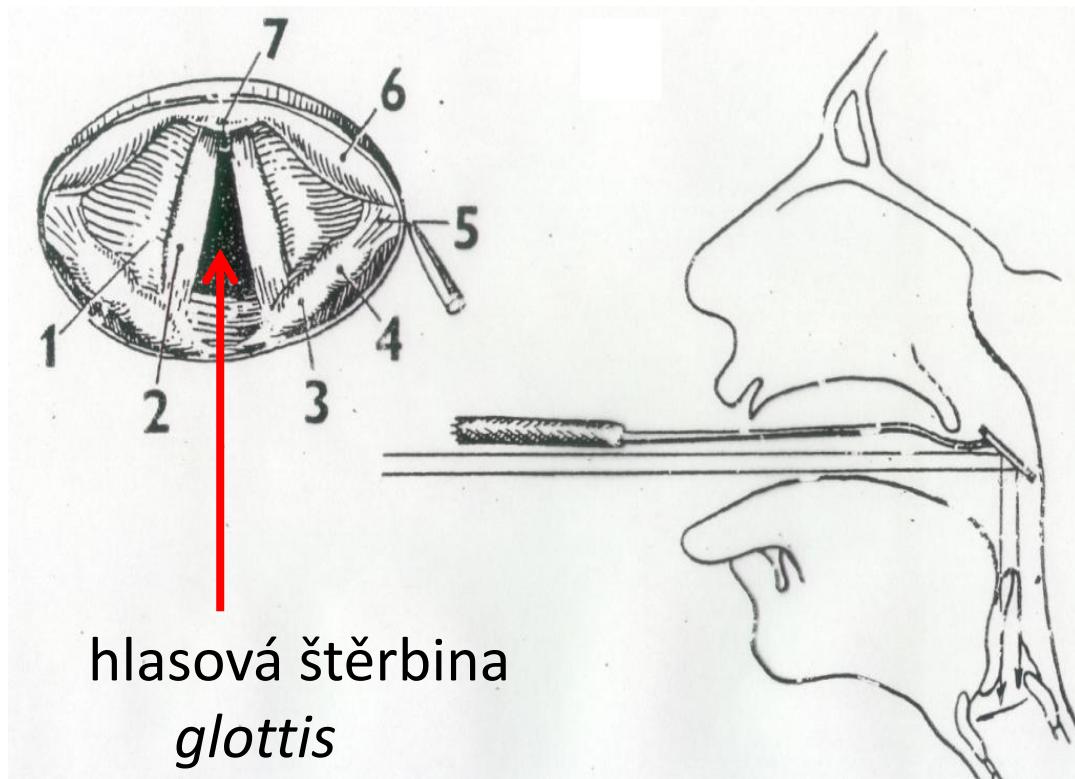
1 – *plicae vestibulares*

2 – *plicae vocales*

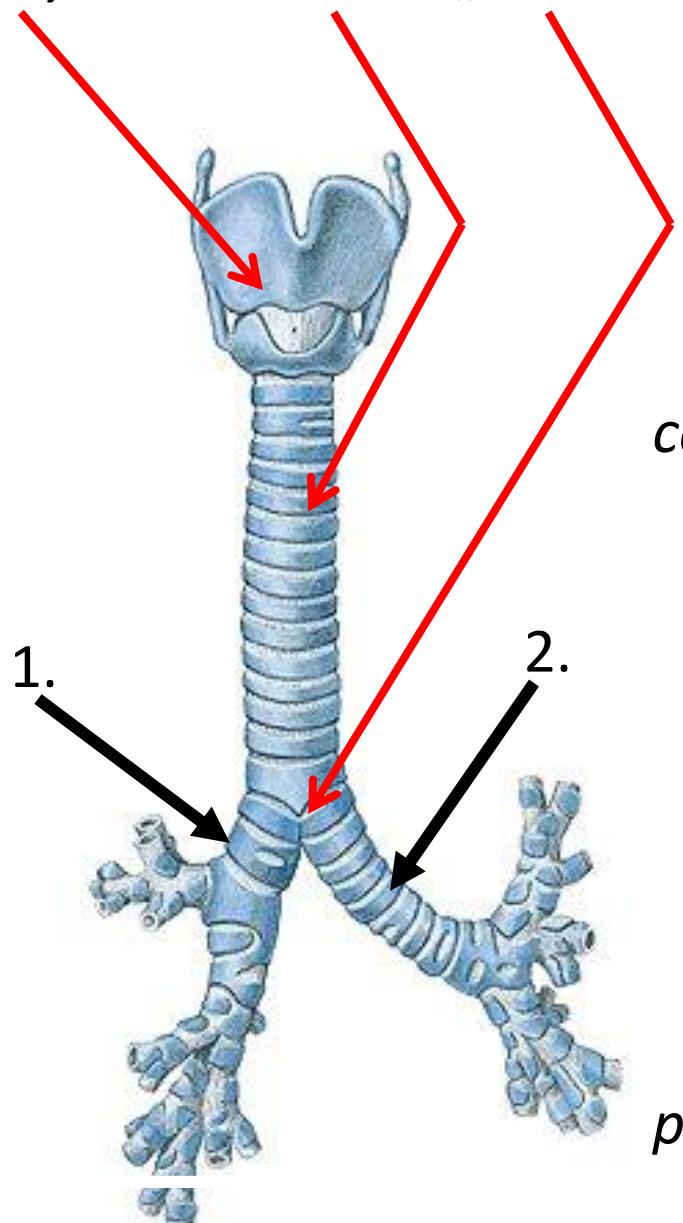
plicae vocales (hlasivky)

nažloutlé (jiný epitel)

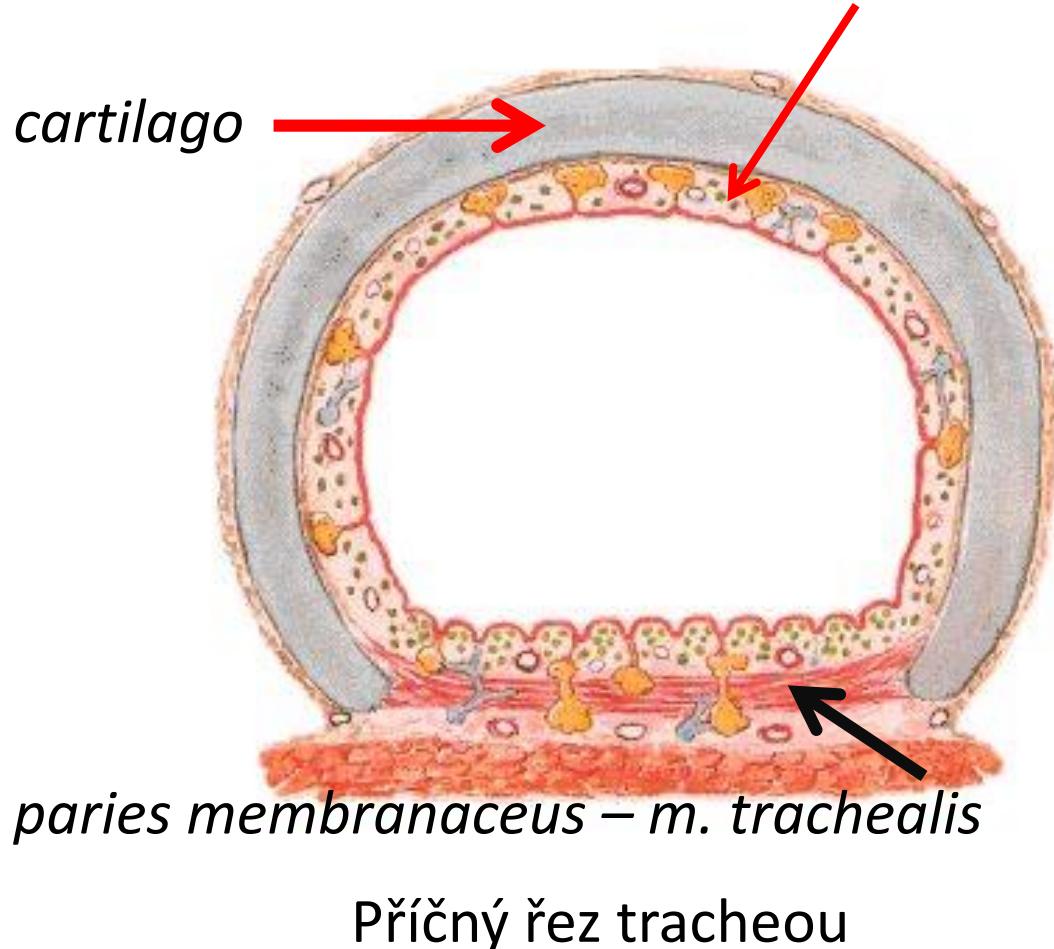
pohyblivé (podkladem sval)

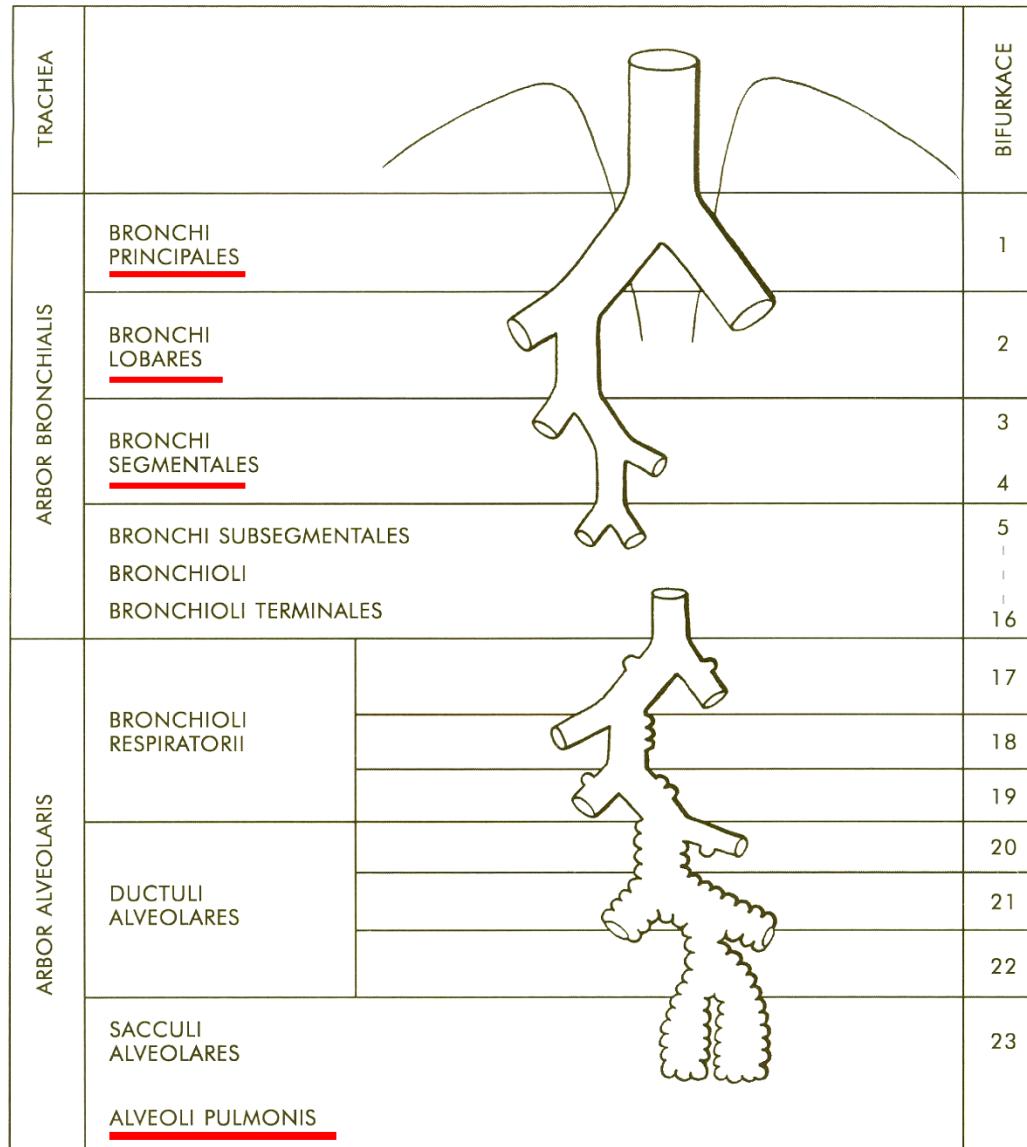
Larynx – trachea + „bifurkace“

1. *bronchus principalis dexter*
širší, kratší, větší úhel odstupu
  2. *bronchus principalis sinister*
užší, delší, menší úhel odstupu
- sliznice

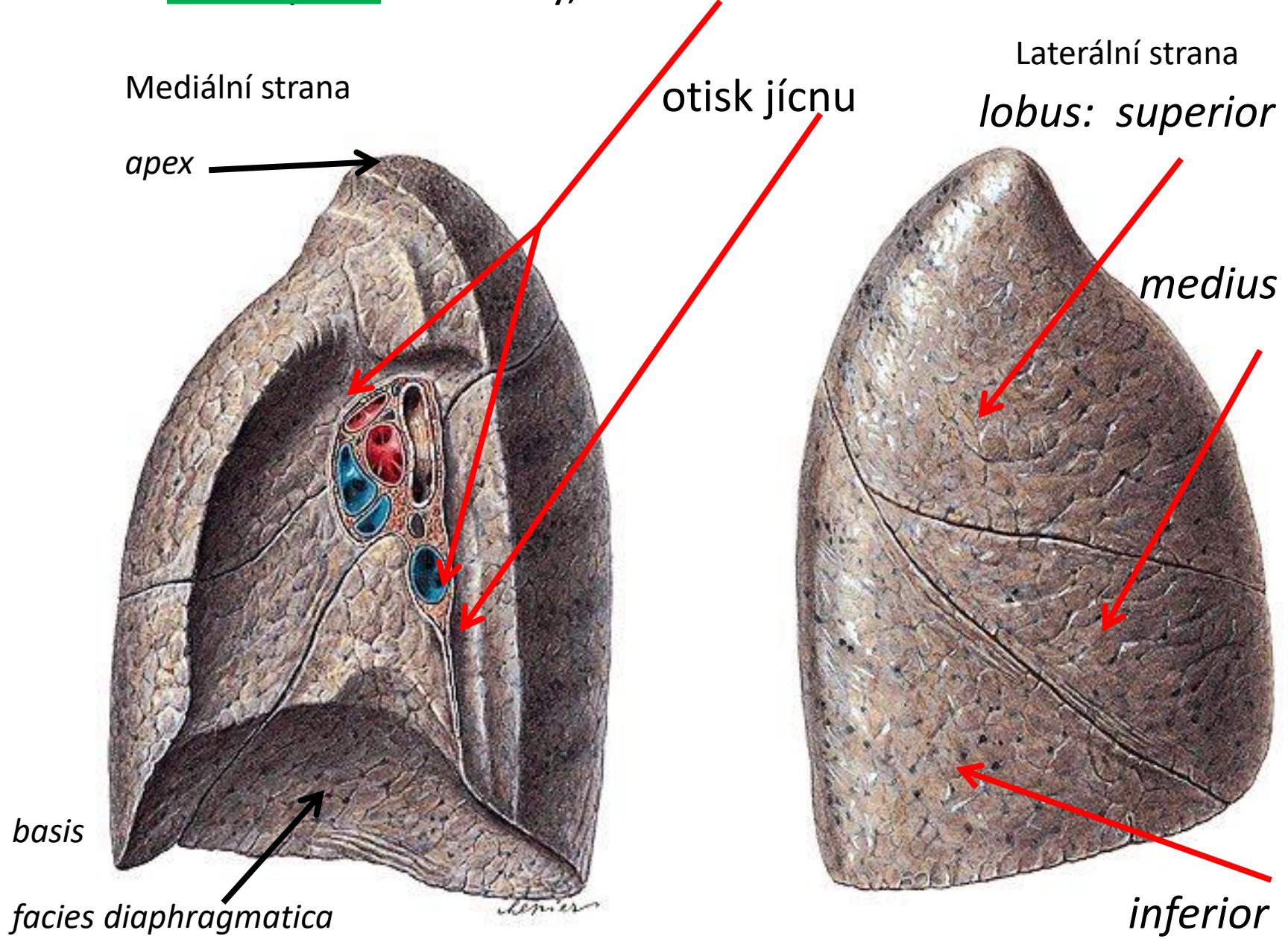

Tzv. bronchiální a alveolární strom

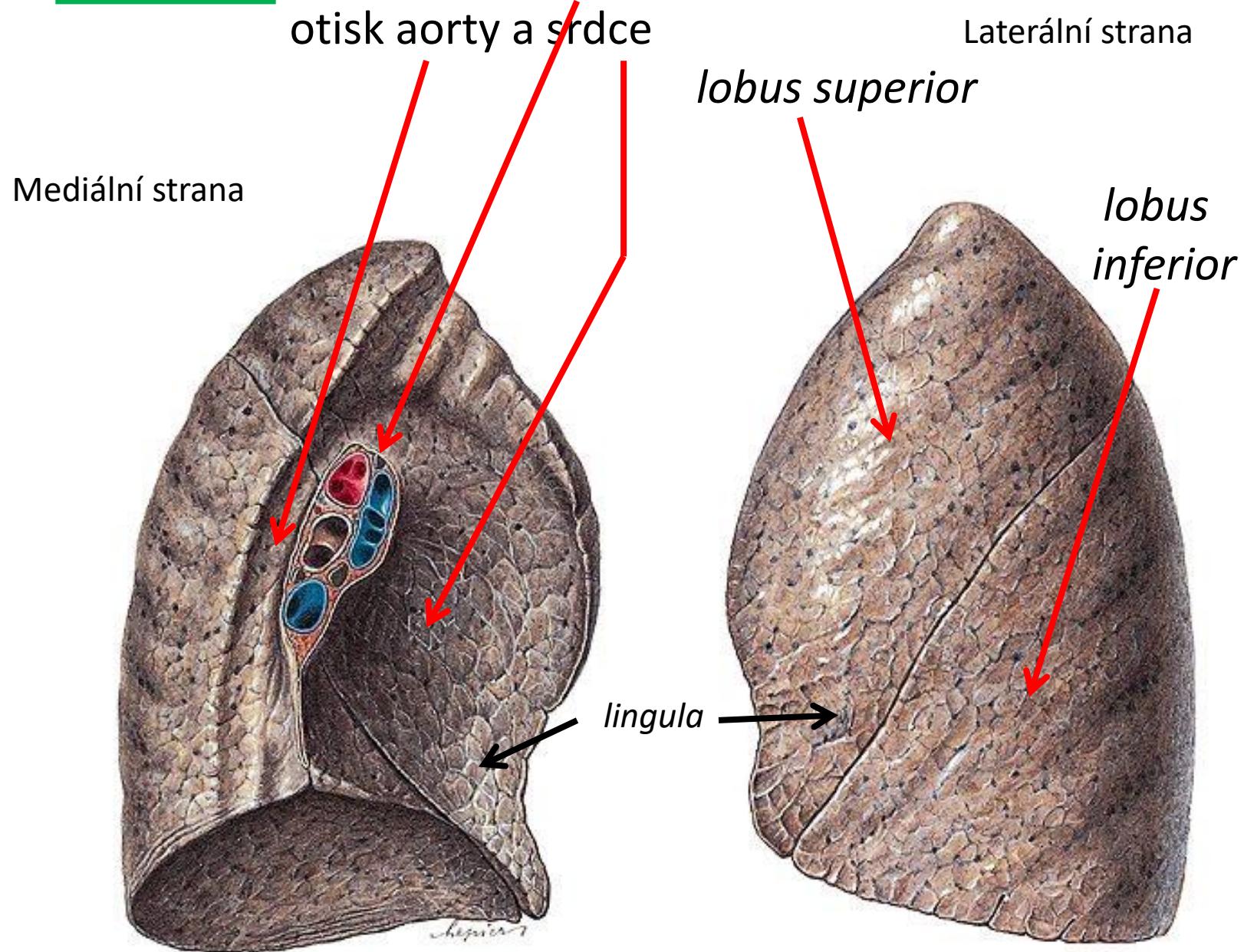

výměna „dýchacích“ plynů - v alveolech

Pravá plíce – 3 laloky, větší hilus tvaru lichoběžníku

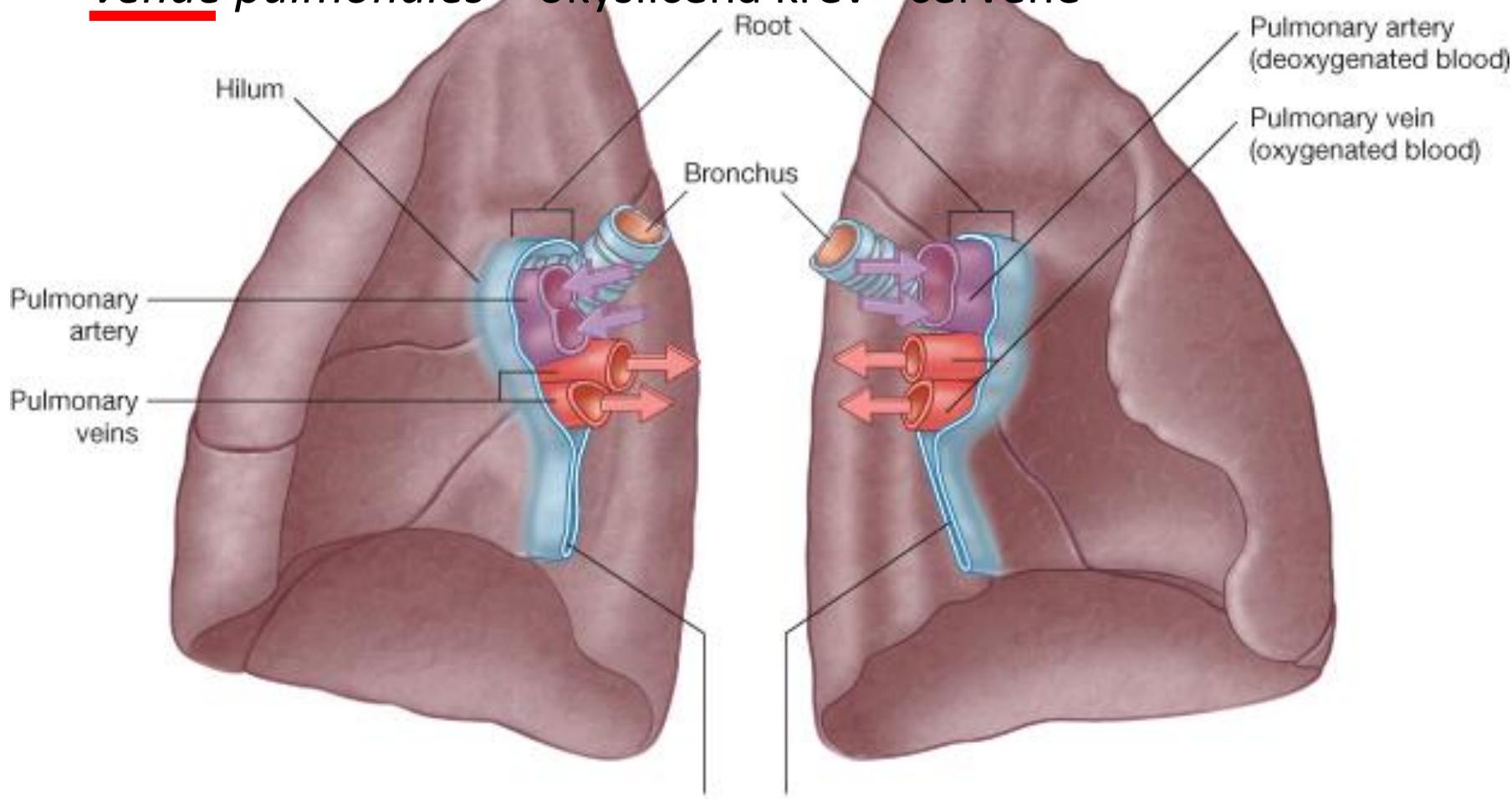

Levá plíce – 2 laloky, menší hilus ve tvaru trojúhelníku

Hilus pravé a levé plíce – *bronchi, arteriae et venae arteriae pulmonales* – odkysličená krev – fialově
venae pulmonales – okysličená krev - červeně

Malý oběh

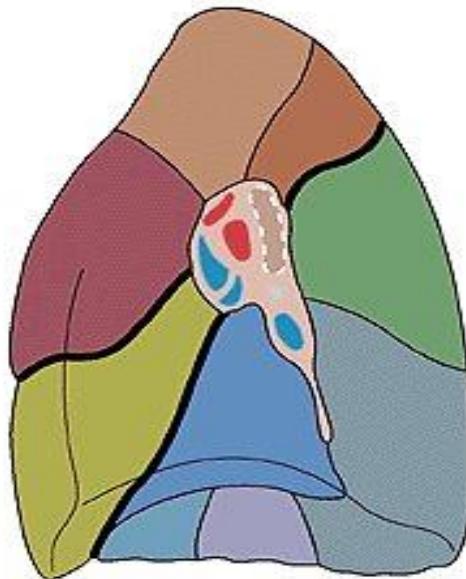

pulmo dexter

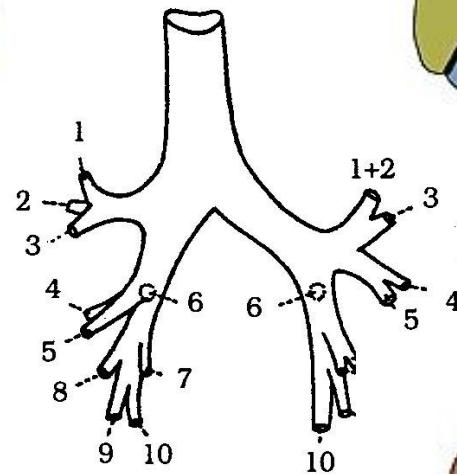
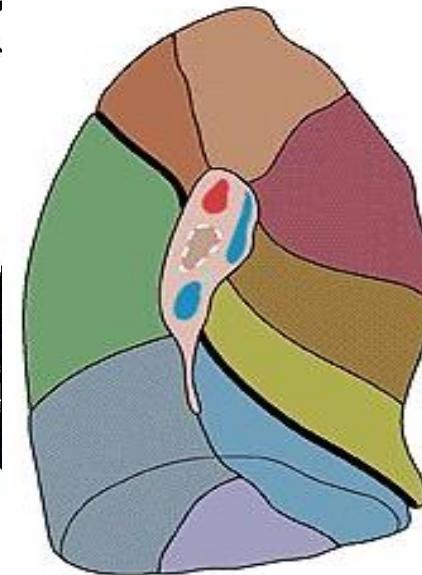
pulmo sinister

plicní segmenty

pravá
plíce

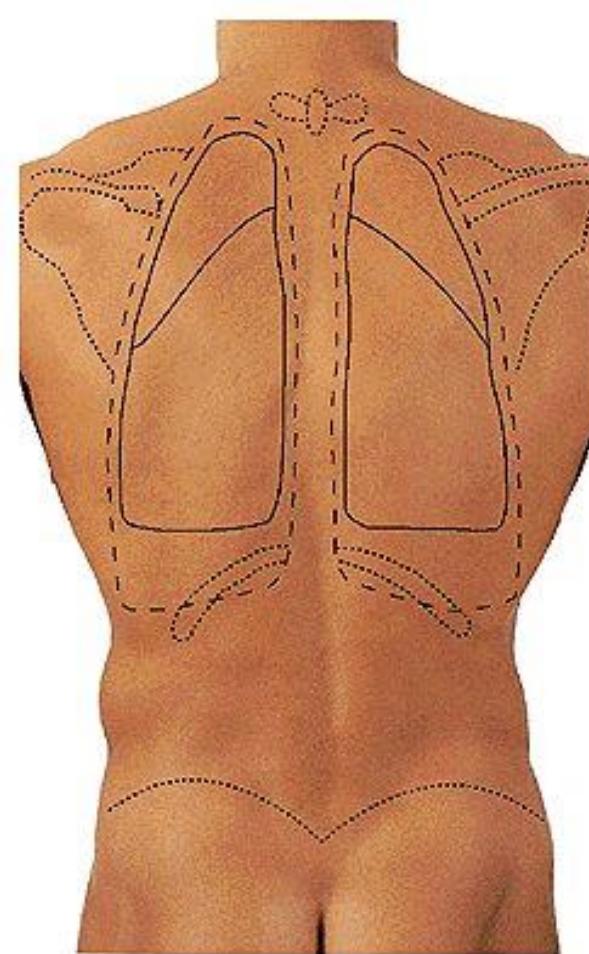
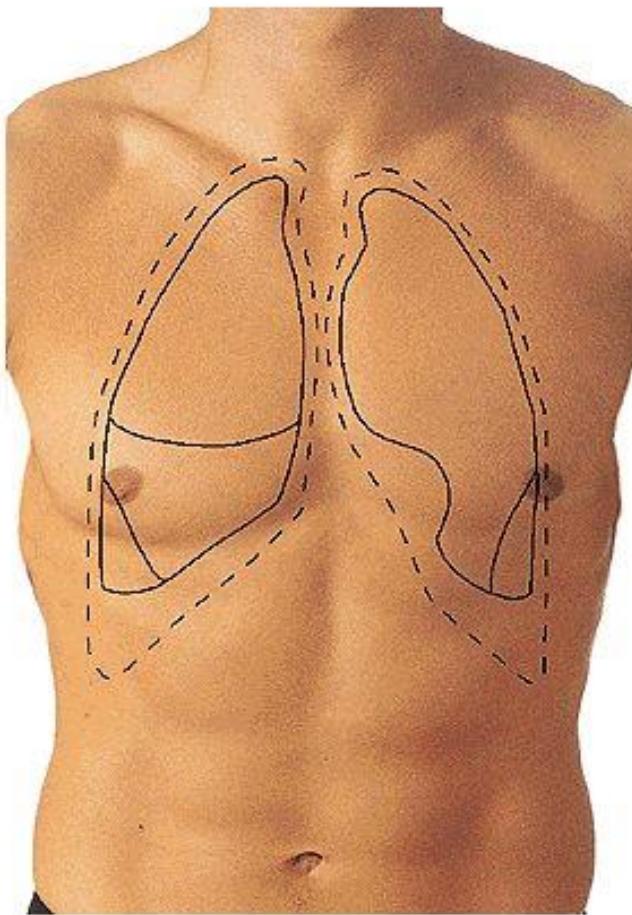
levá
plíce

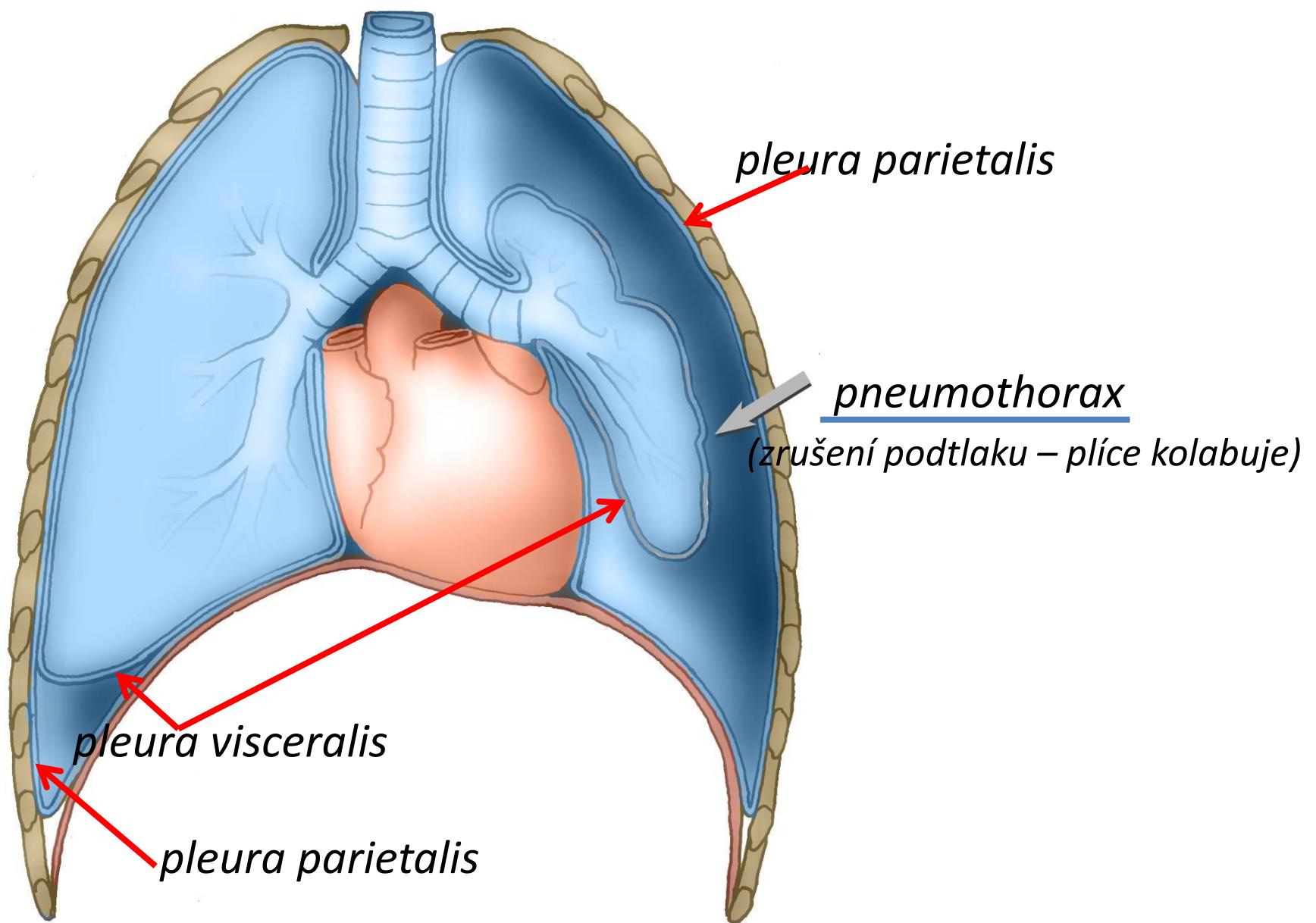

Hranice plic a pleury

plíce – k ní přirostlá poplicnice = *pleura visceralis* – plná čára

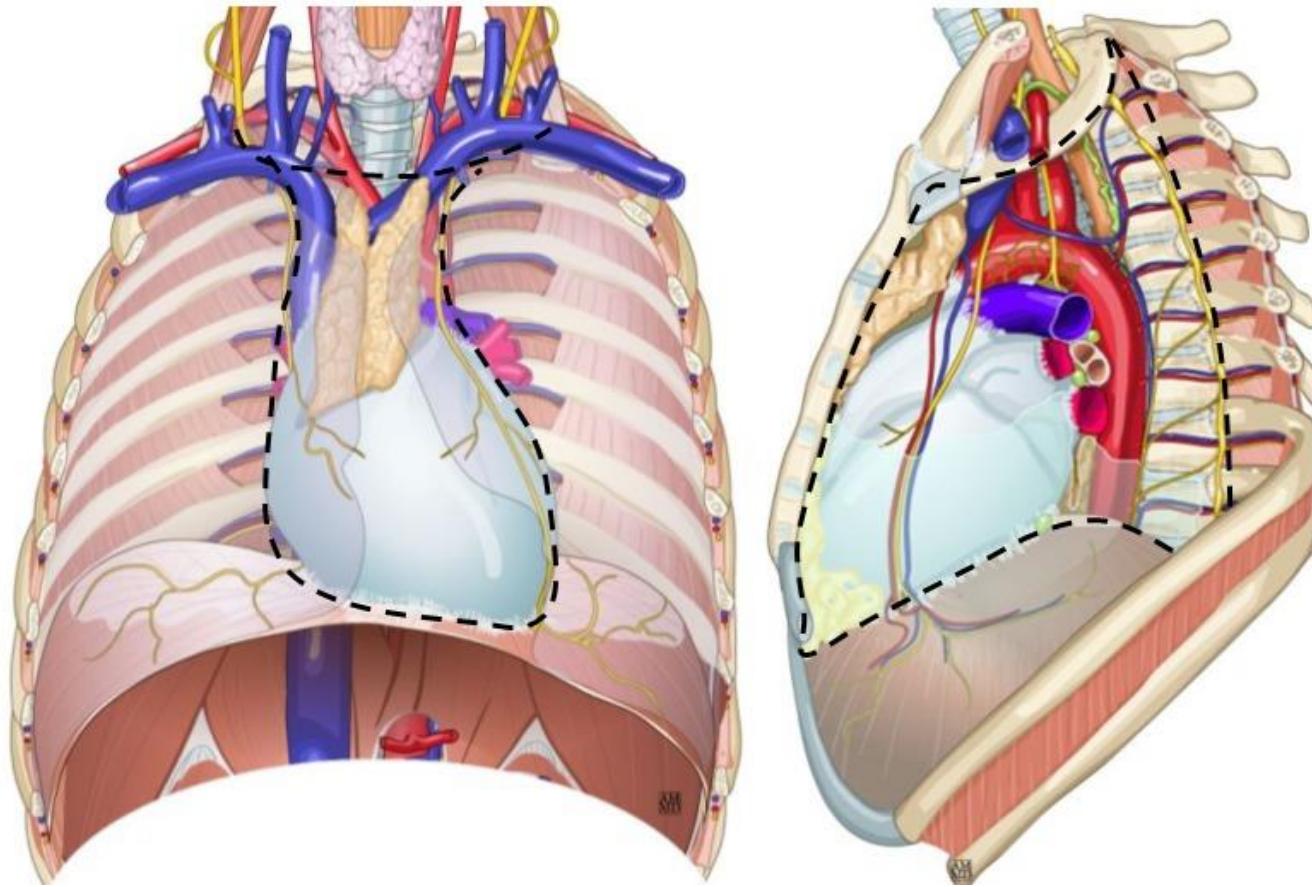
pohrudnice = *pleura parietalis* – čárkovaně

Mediastinum

mezihrudí

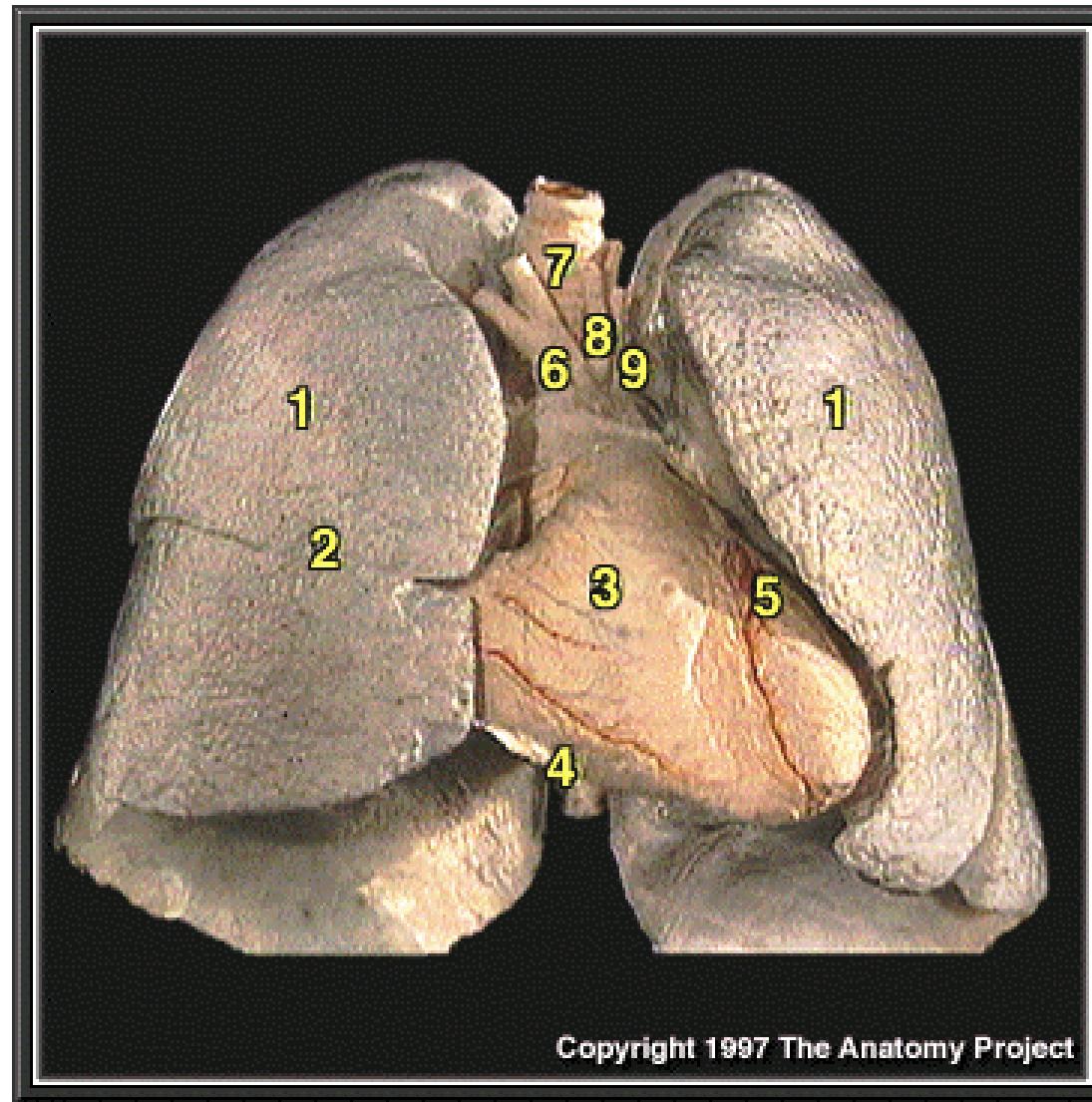
Orgány hrudníku – zepředu

1,2 - plíce

3 - srdce

7 - trachea

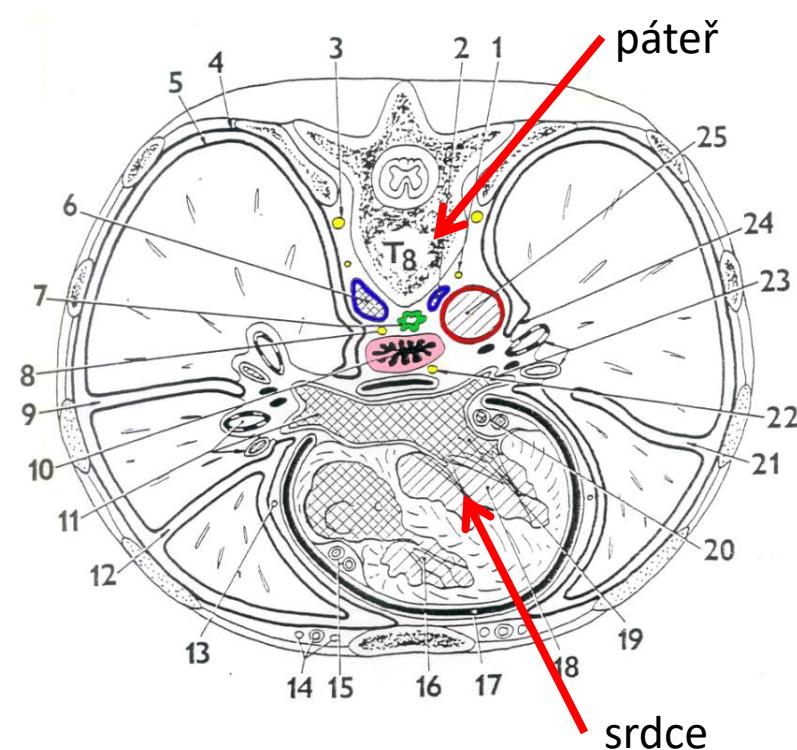
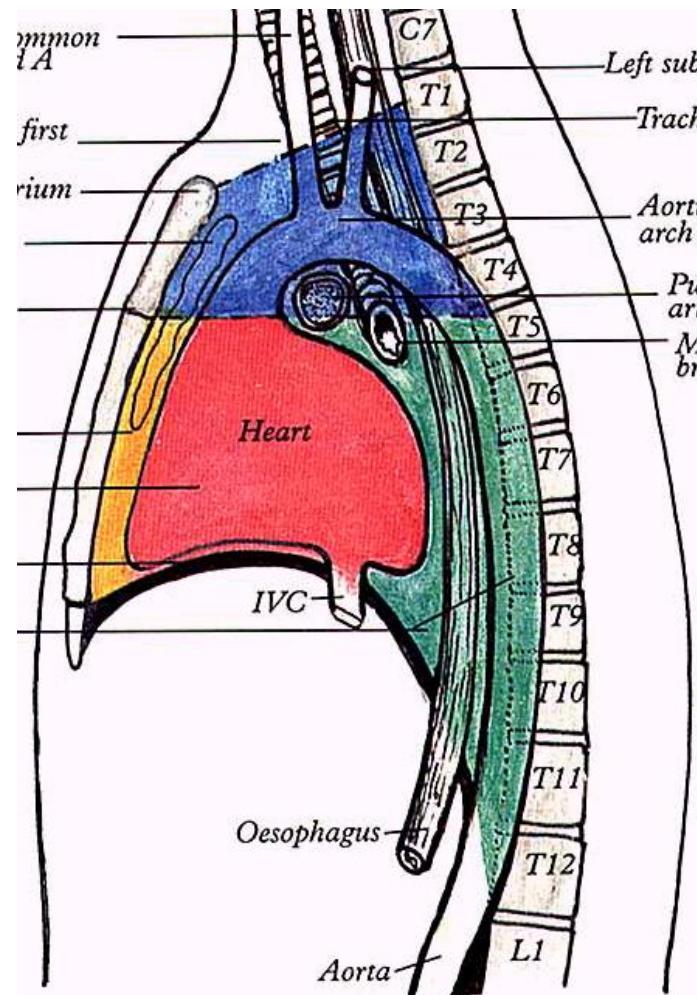
6,9 - velké cévy

Mediastinum – mezihrudí

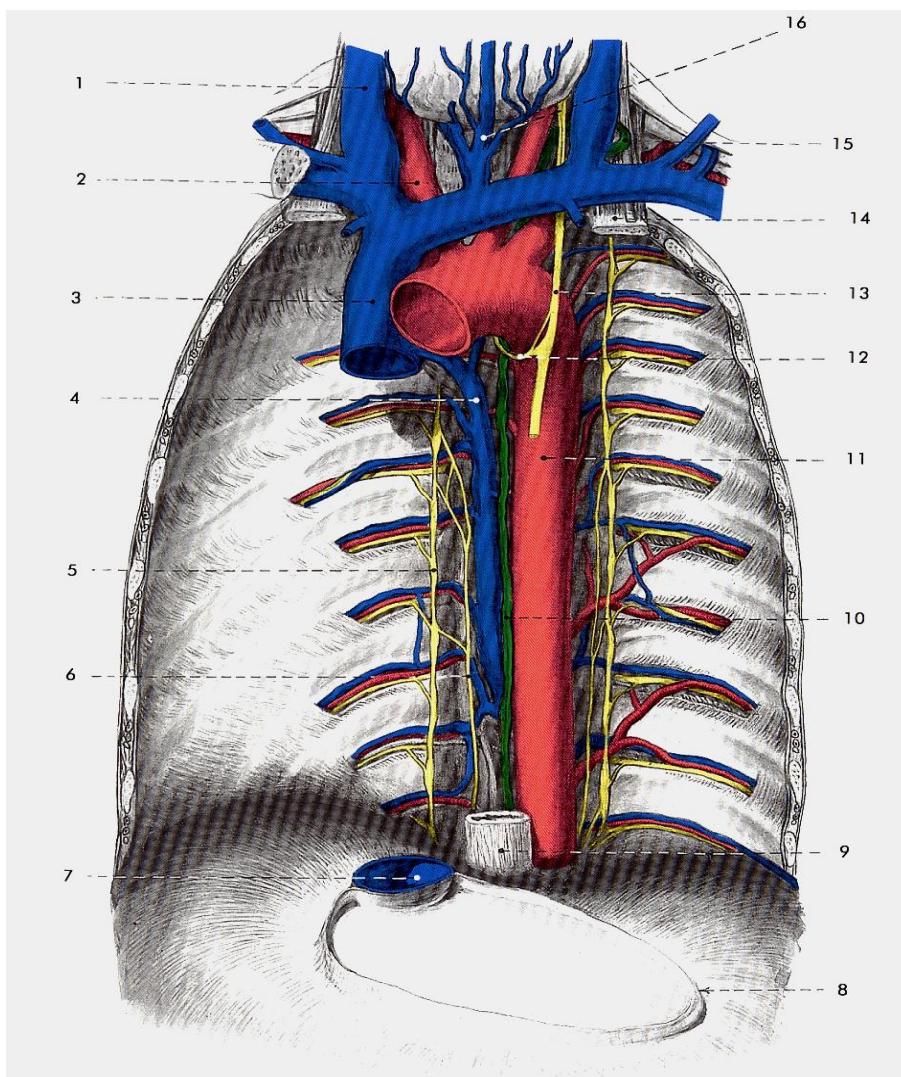
horní – modrá, přední – žlutá, střední – červená, zadní – zelená

Sagitální řez
schéma

Příčný řez hrudníkem

Útvary v zadním mediastinu

Obr. 15.1.14. Zadní mediastinum při pohledu zpředu po odstranění perikardu. 1 – v. jugularis interna, 2 – truncus brachiocephalicus, 3 – v. cava superior, 4 – v. azygos, 5 – truncus sympathicus, 6 – n. splanchnicus major, 7 – v. cava inferior, 8 – úpon perikardu na bránici, 9 – jícn, 10 – ductus thoracicus, 11 – aorta thoracica, 12 – n. laryngeus recurrens sinister, 13 – n. vagus sinister, 14 – m. scalenus anterior et n. phrenicus, 15 – vústění ductus thoracicus do angulus venosus sinister, 16 – plexus thyroideus impar

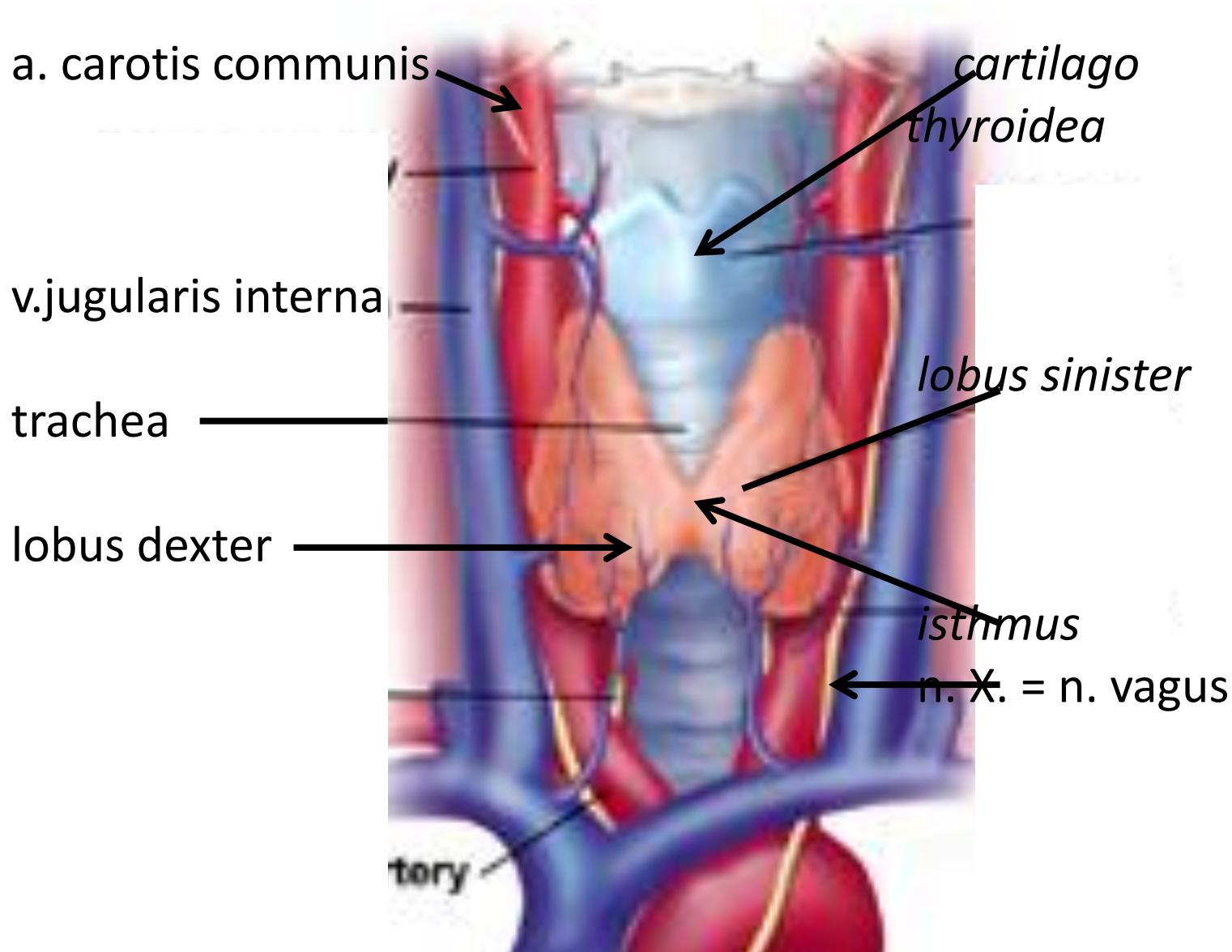
Glandulae endocrinae (žlázy s vnitřní sekrecí)

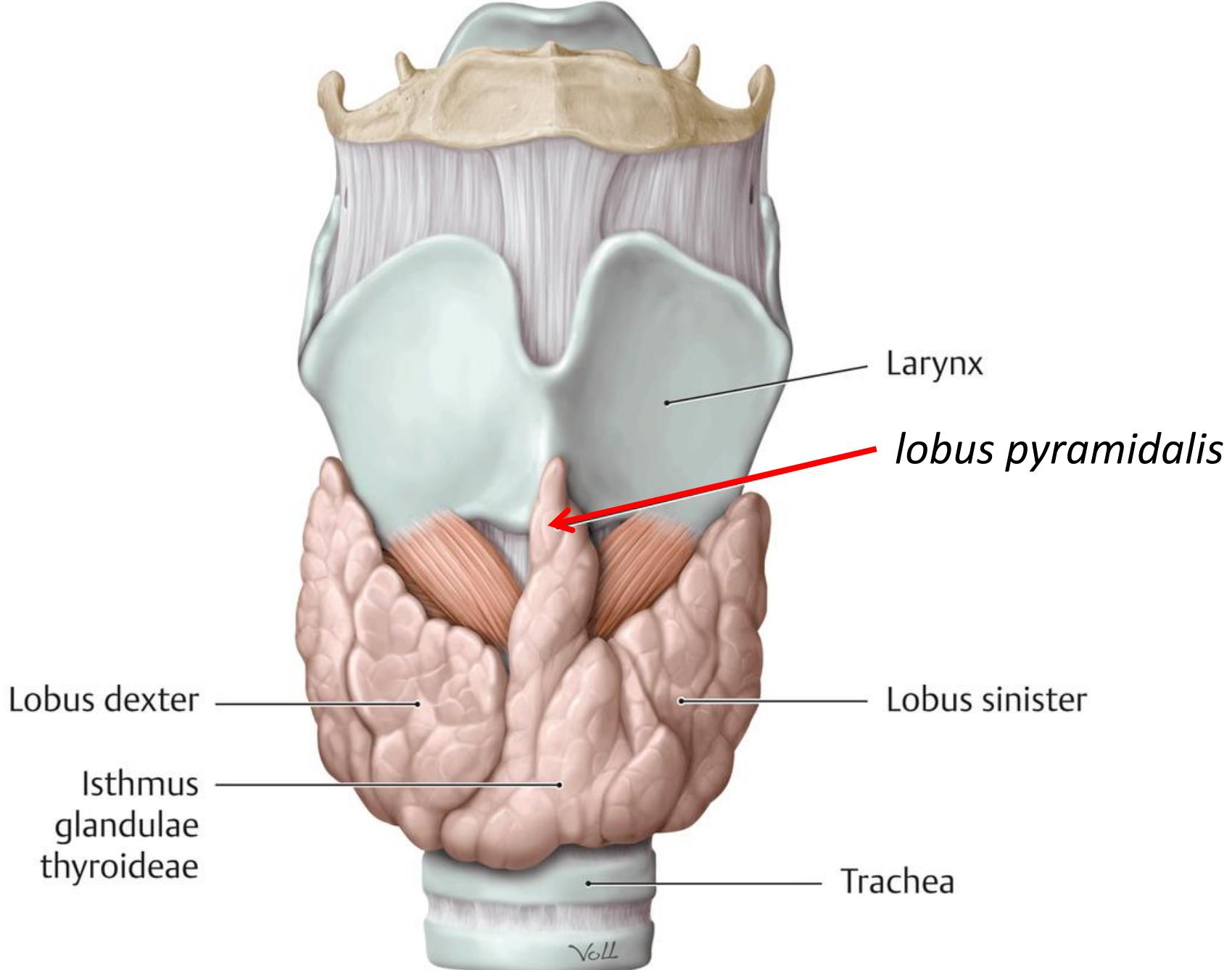
Glandula thyroidea
(metabolismus a Ca ionty)

Glandulae parathyroideae
(Ca ionty)

Glandula thyroidea – 2 laloky a isthmus

Glandulae parathyroideae superiores et inferiores

Močopohlavní soustava

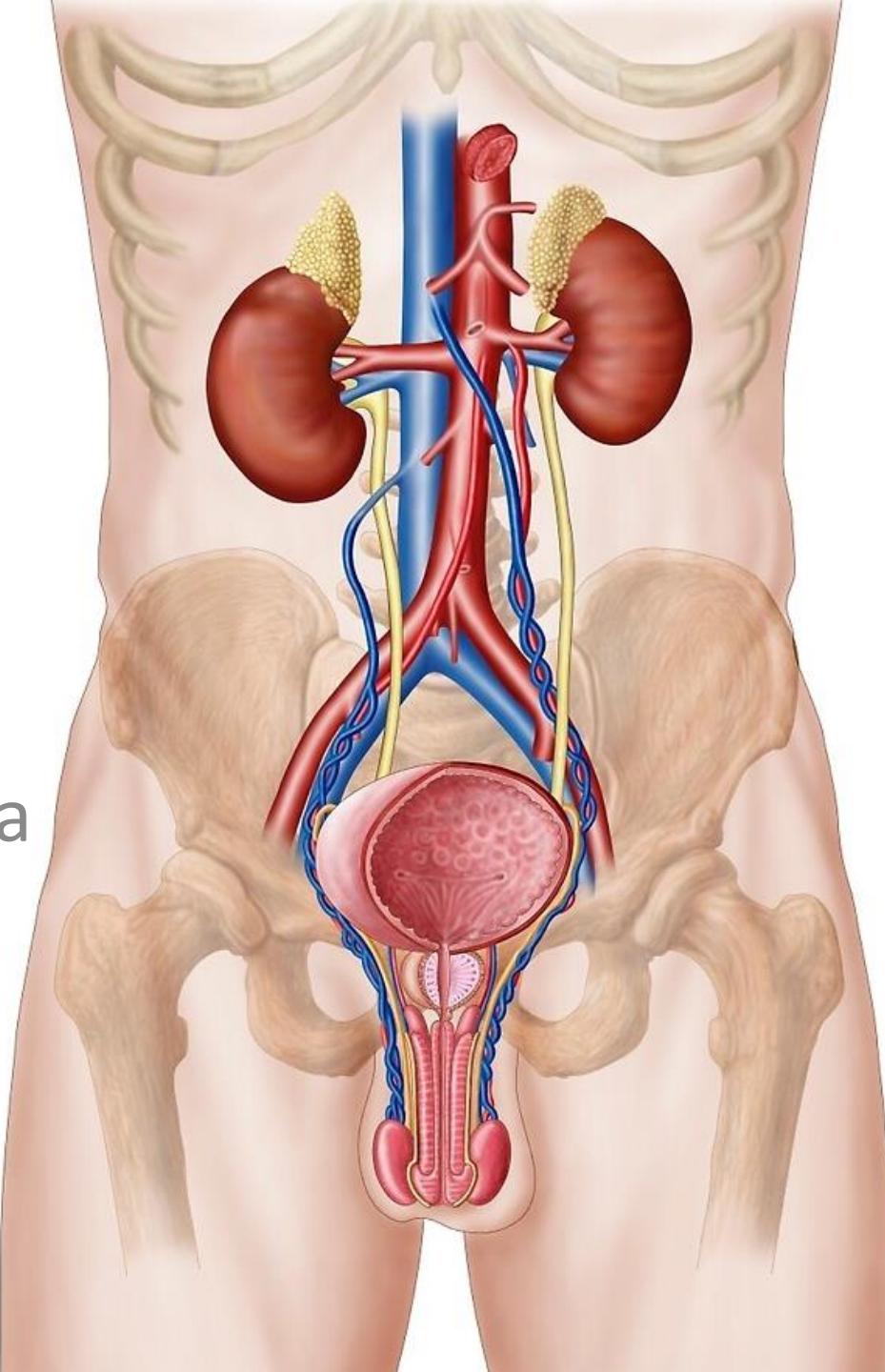
systema urogenitale

a/ Vylučovací soustava

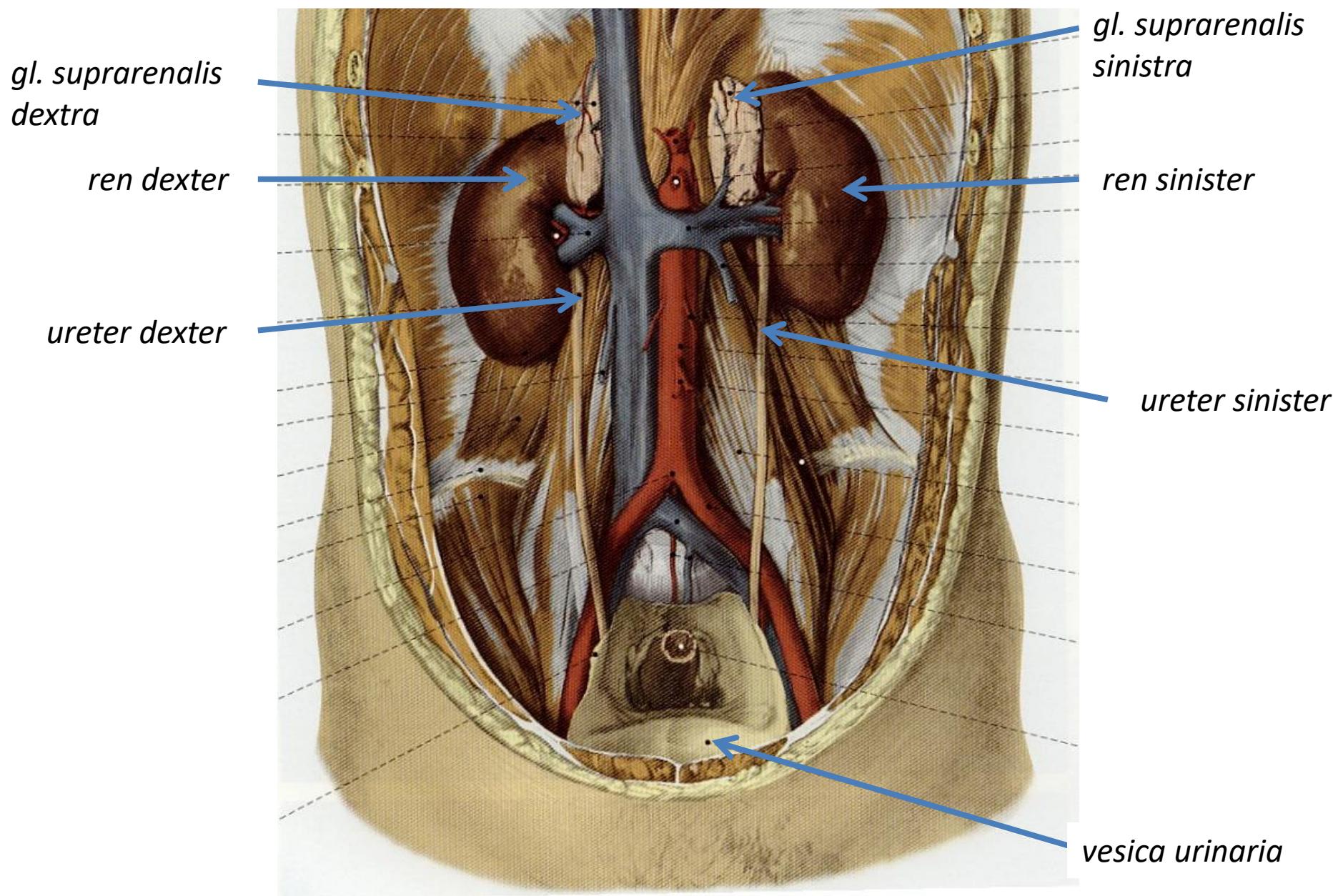
systema urinarium

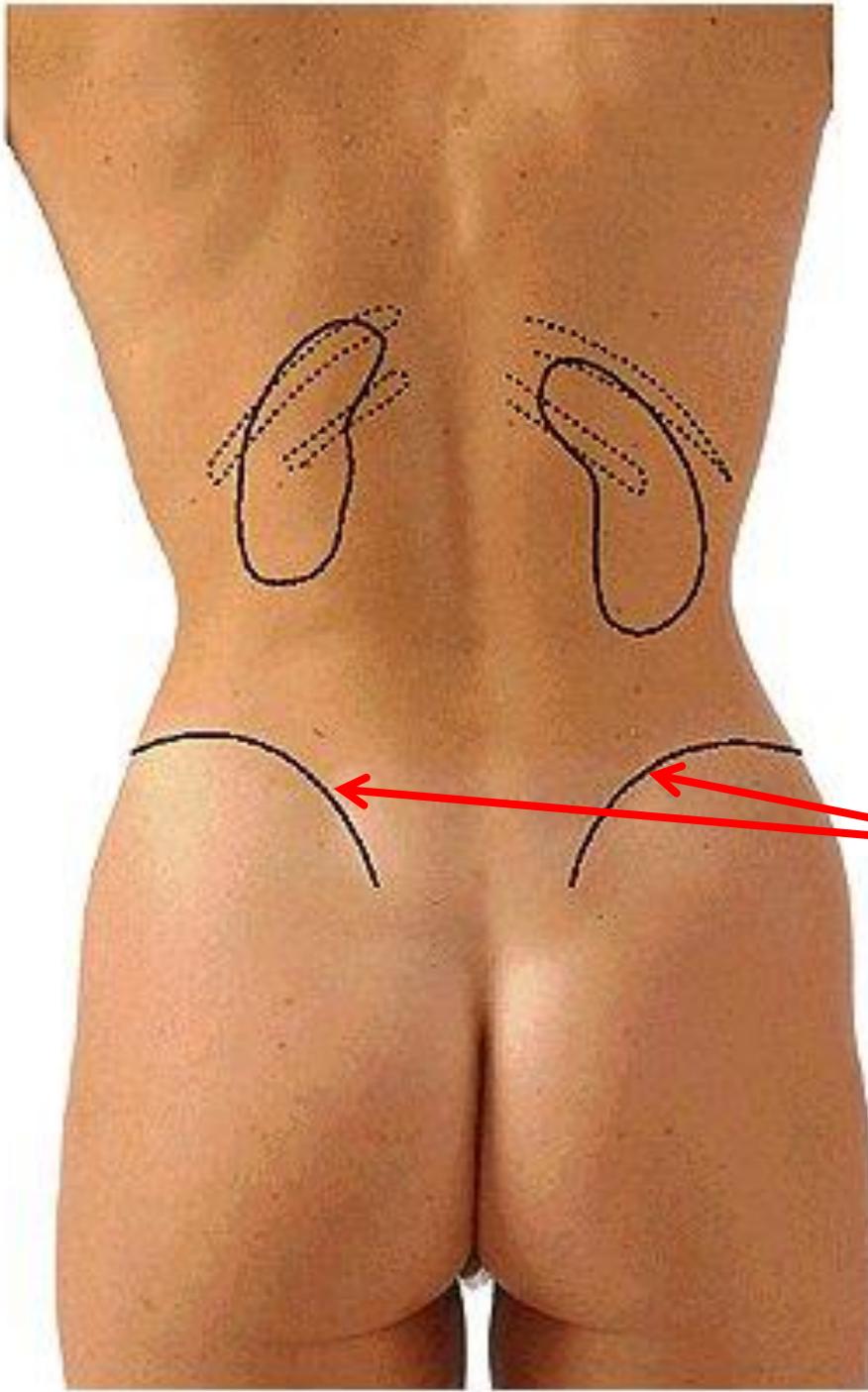
b/ Rozmnožovací soustava

systema genitale

Retroperitoneum

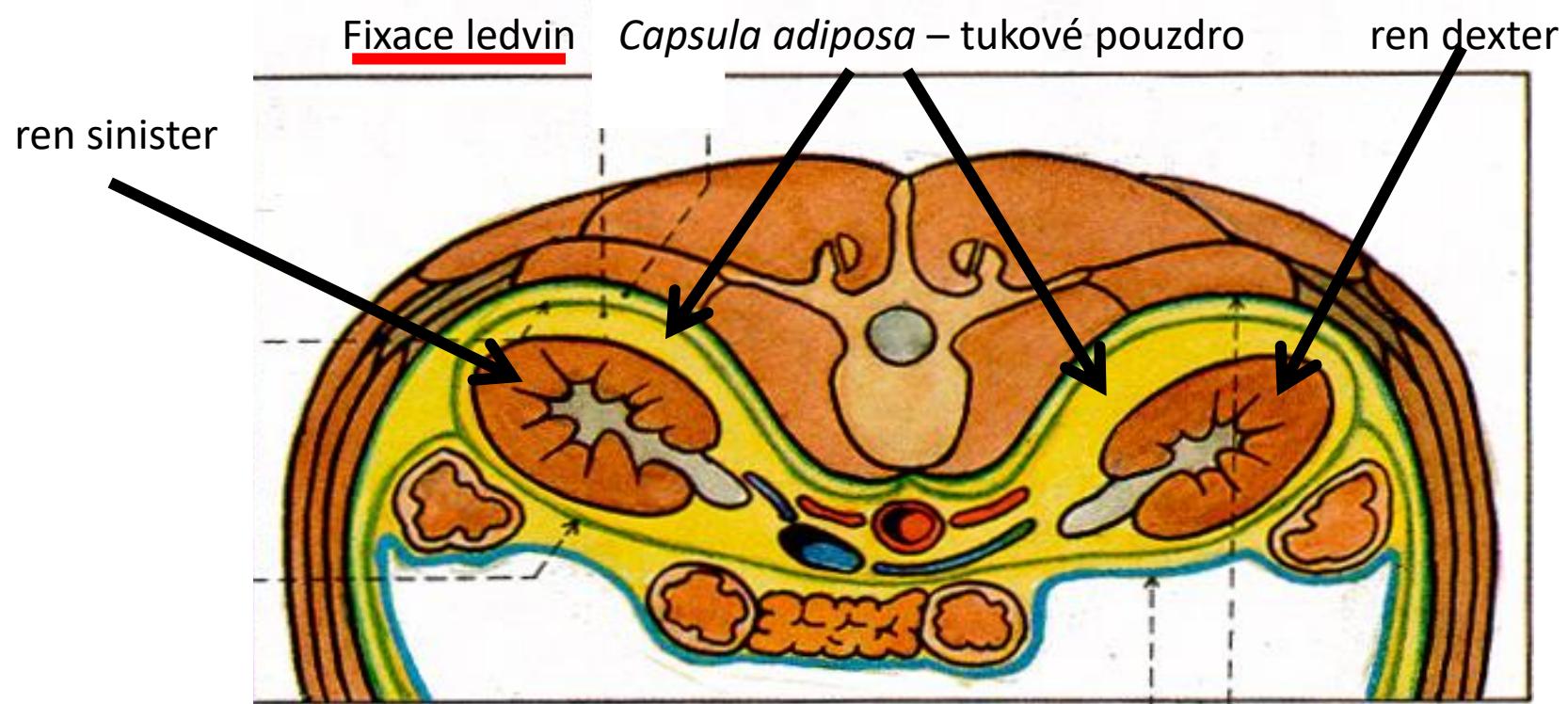
Ledvina – ren, nephros

Projekce ledvin na dorzálně

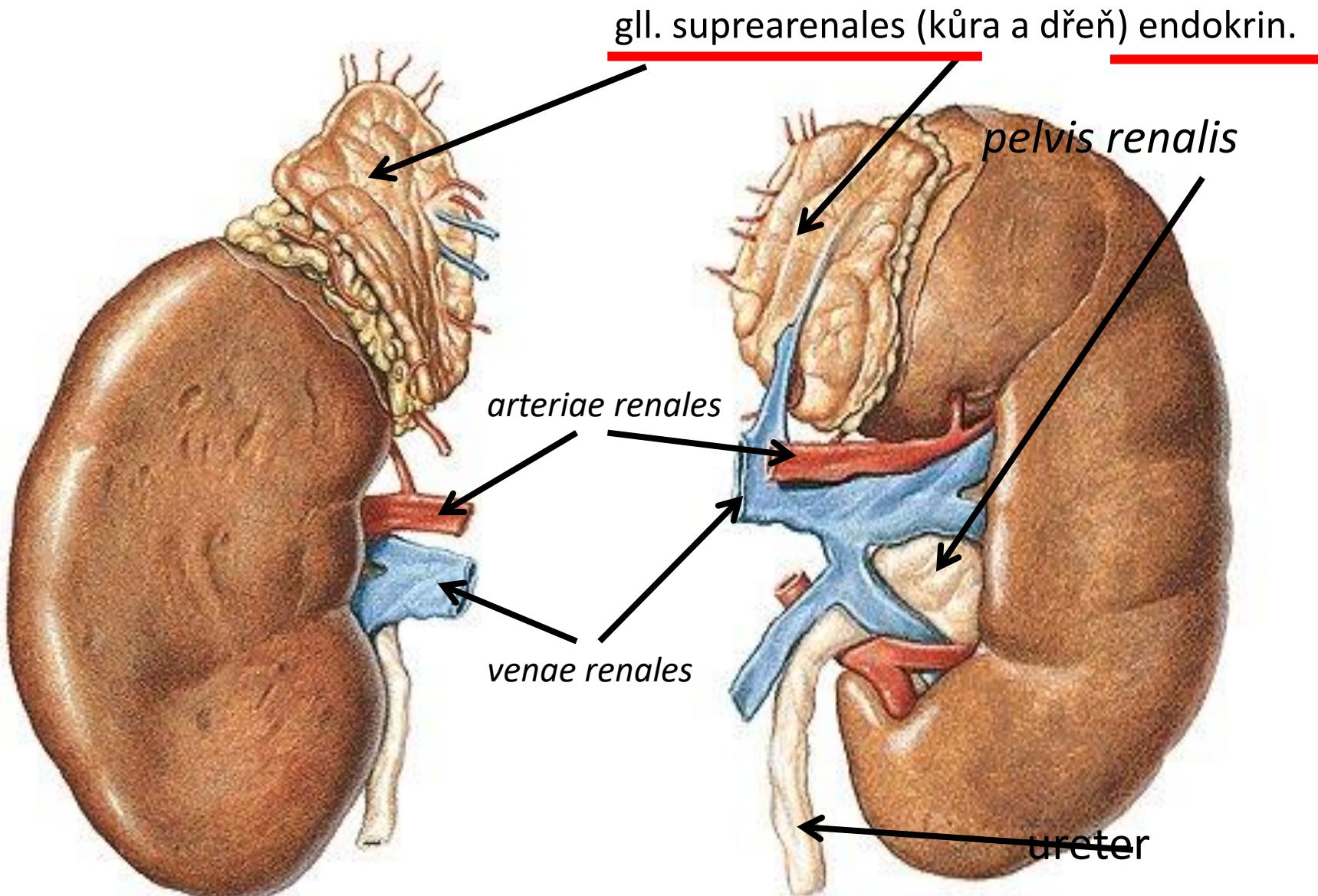
- *costa XI.* a *costa XII.*

cristae illiacae

Transverzální řez v úrovni obratle L1

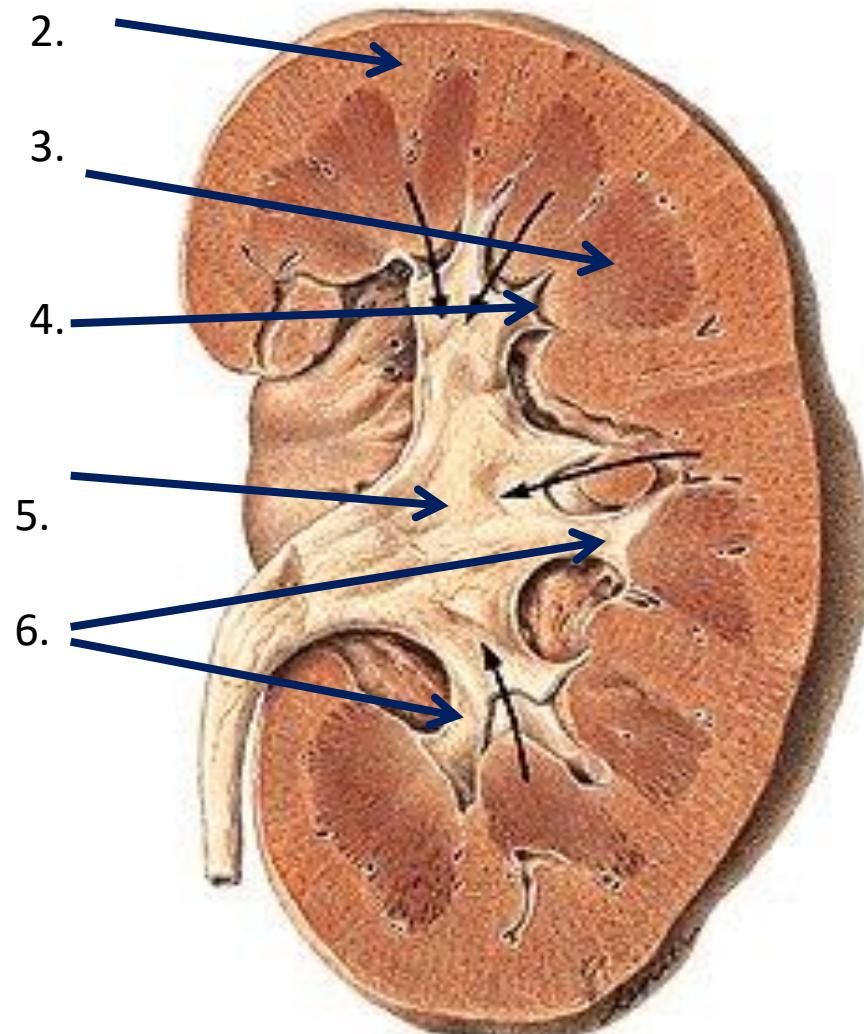
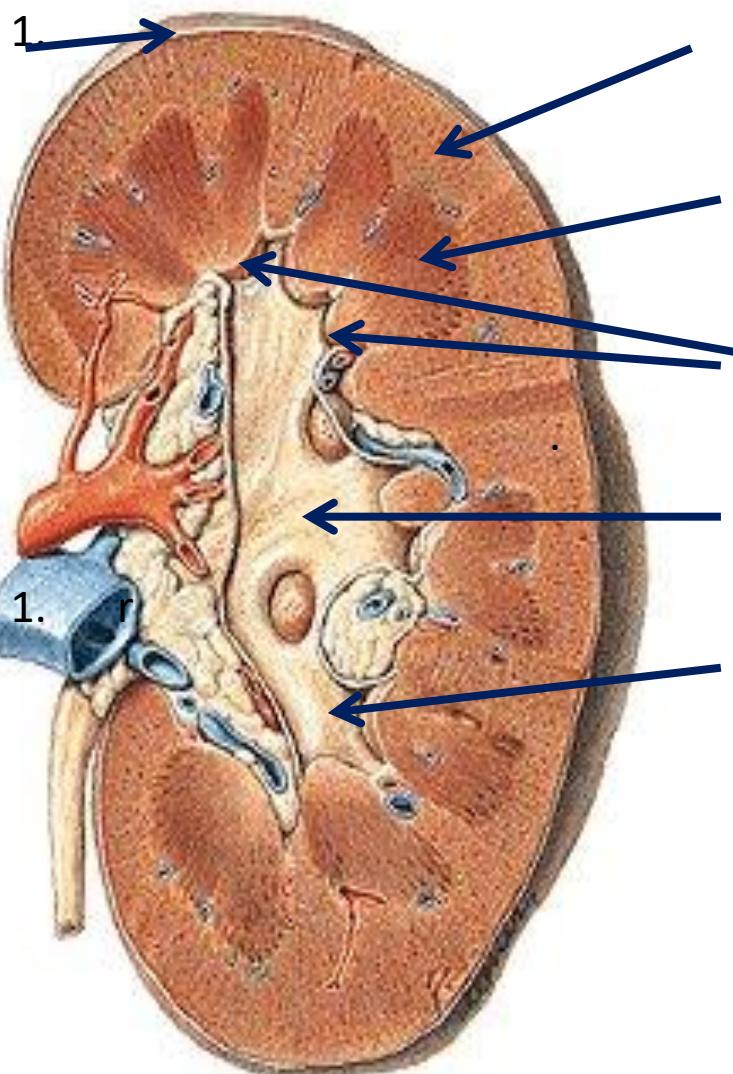

Útvary v hilu ledviny: *arteriae*, *venae*, *pelvis renalis*

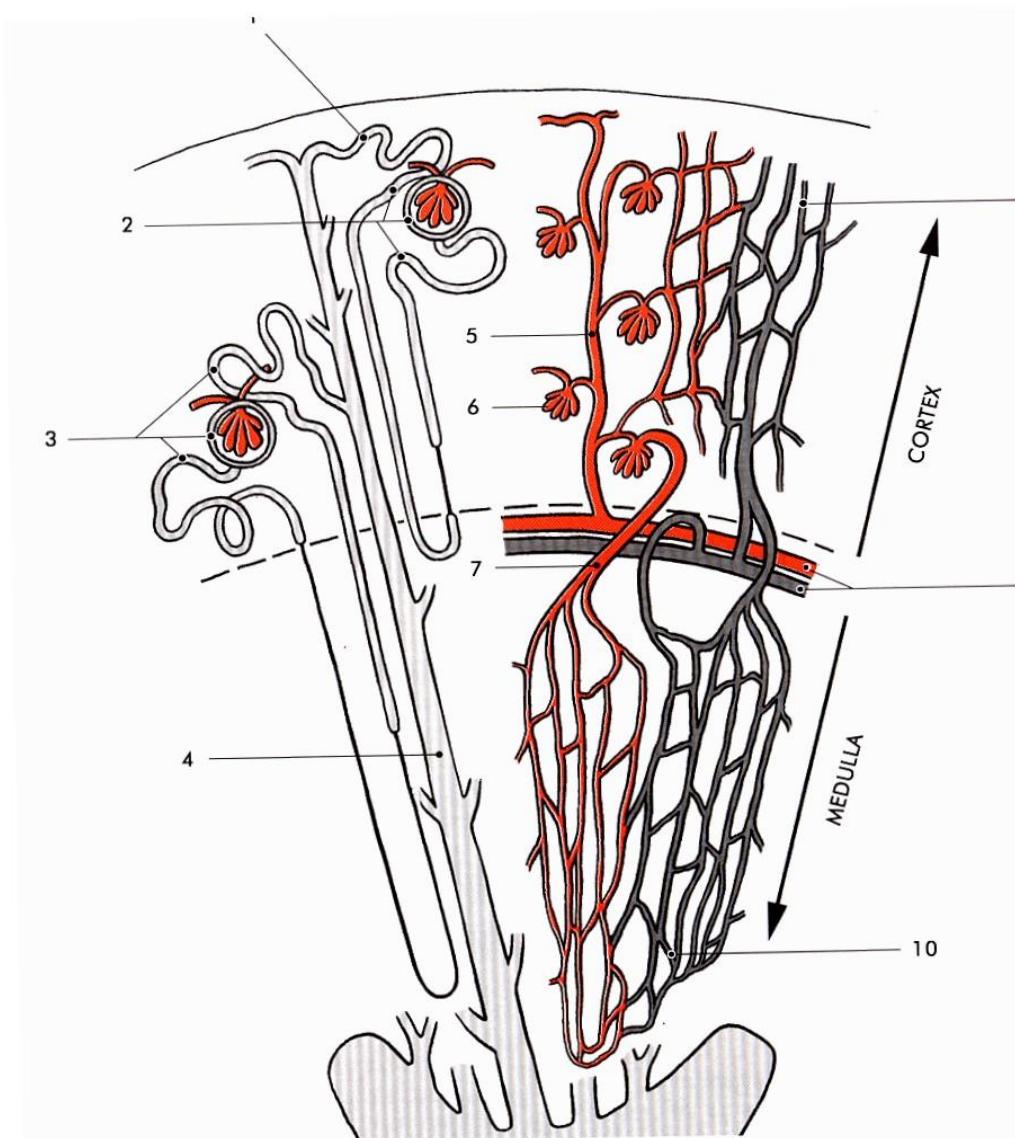
1. capsula fibrosa 2. cortex 3. medulla = pyramides 4. papillae
5. pelvis renalis 6. calices

Podélný řez
ledvinou

NEFRON

Základní stavební a funkční jednotka

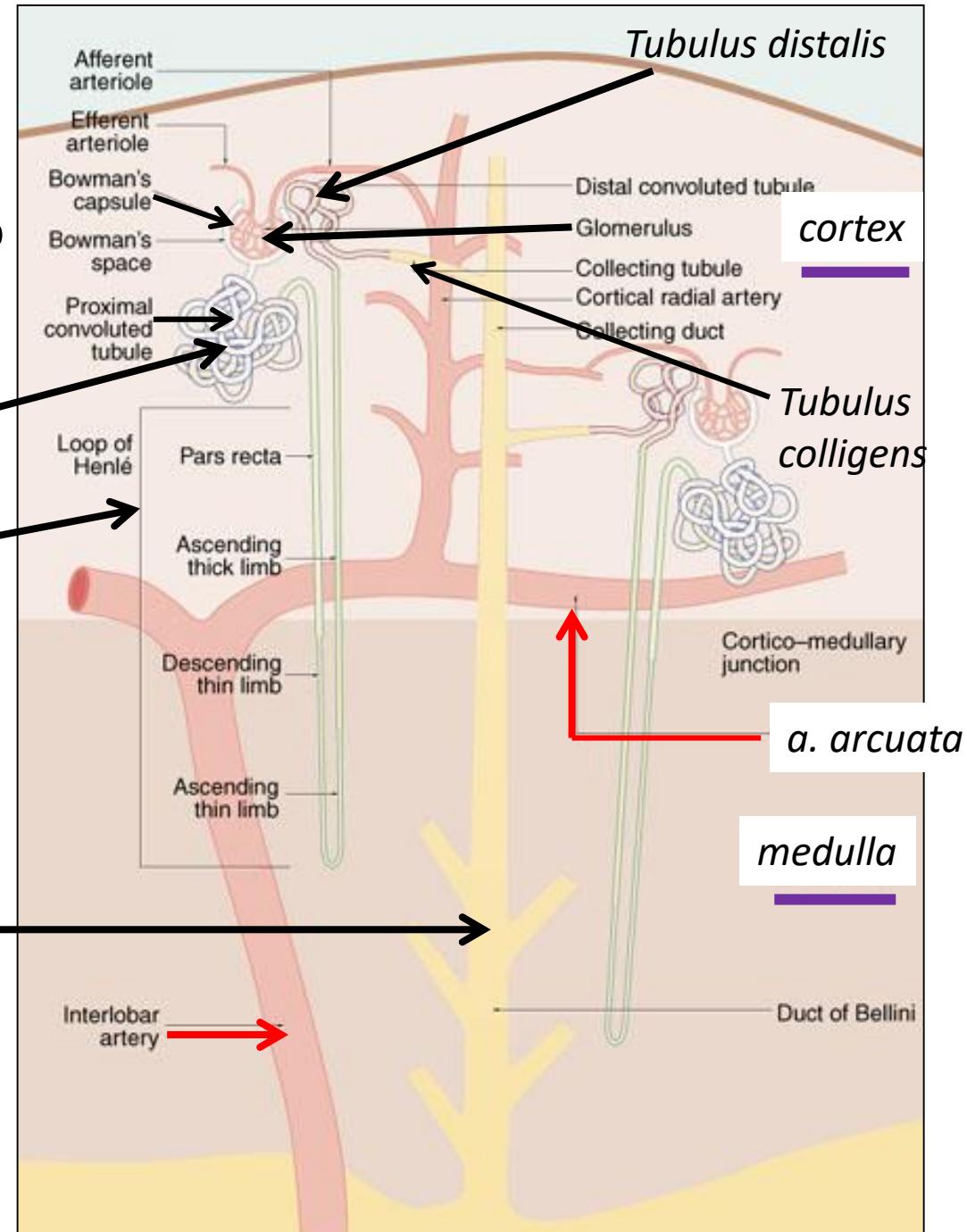
Obr. 7.6. Schéma stavby ledviny a jejího cévního řečiště. 1 – tubulus colligens, 2 – corpusculum renale, 3 – corpusculum renale et nephron juxtamedullare, 4 – ductus papillaris, 5 – a. cort et nephron corticale, 6 – corpusculum renale et nephron juxtamedullare, 7 – arteriola recta, 8 – rete capillare peritubulare, 9 – a. et v. arcuata, 10 vasa recta

Corpusculum renale =
Malpigiho tělíska =
glomerulus + Bowmanovo
pouzdro

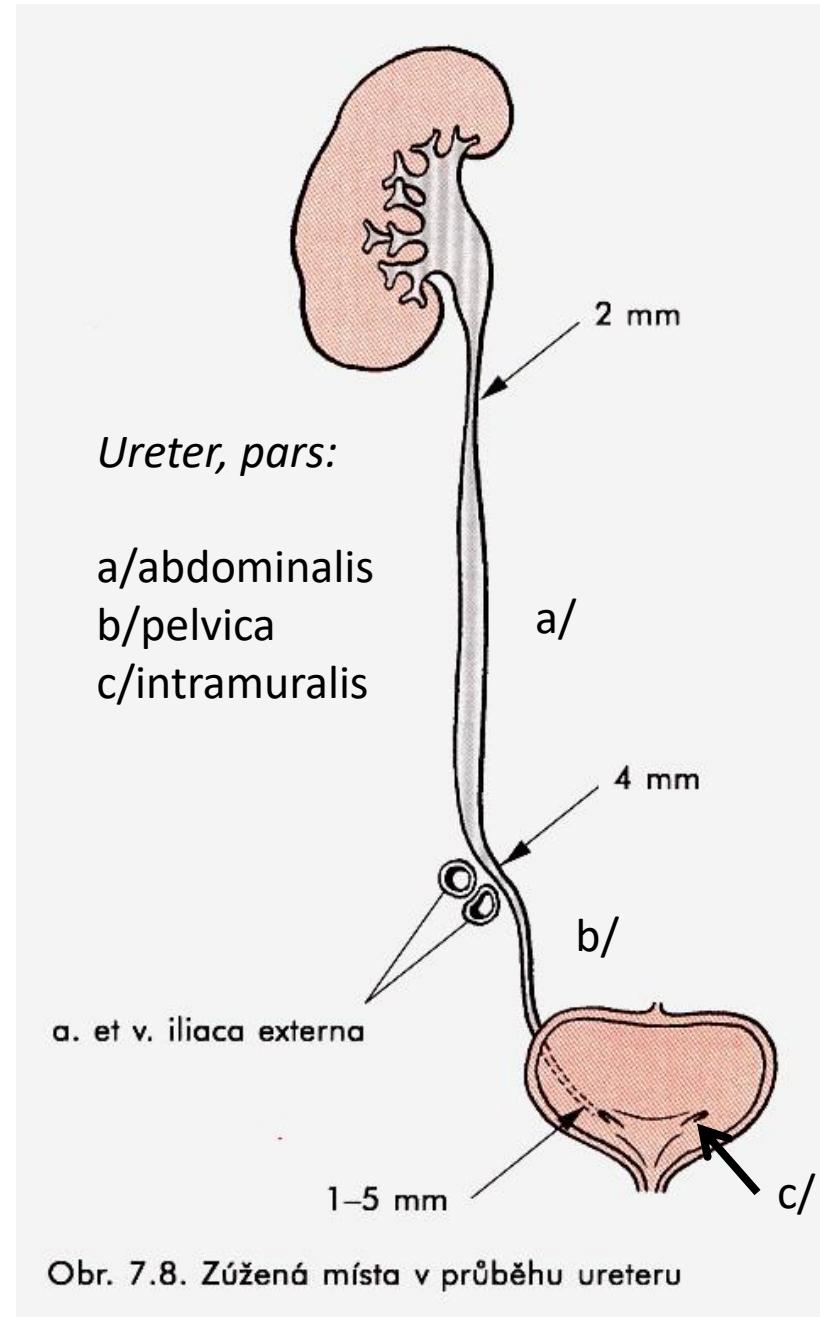
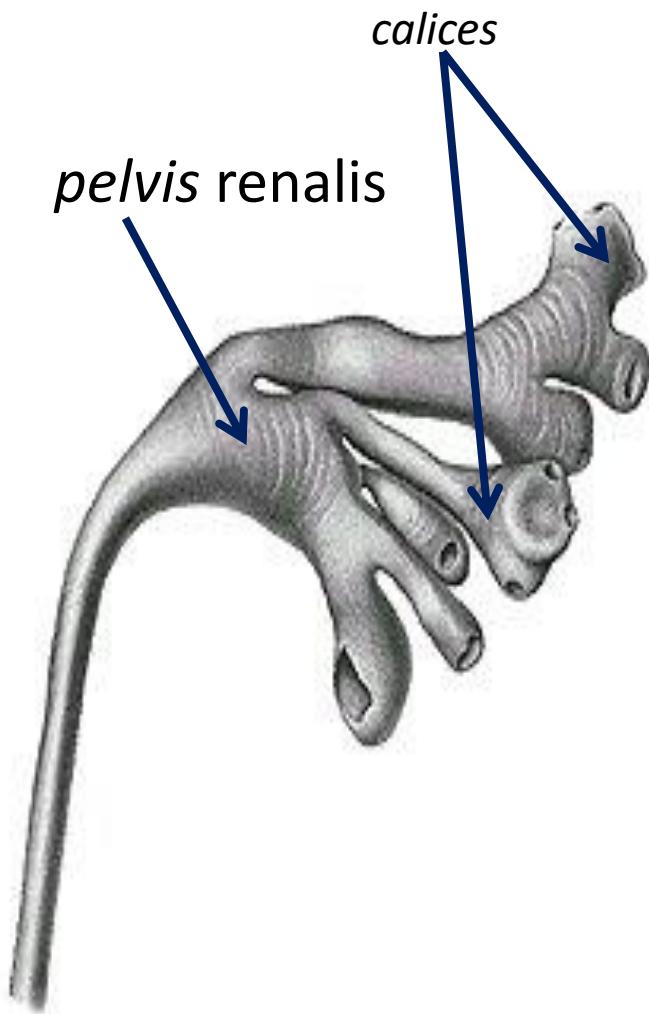
Tubulus proximalis

Henleova klička

Ductus papillaris

Odlitek dutého systému

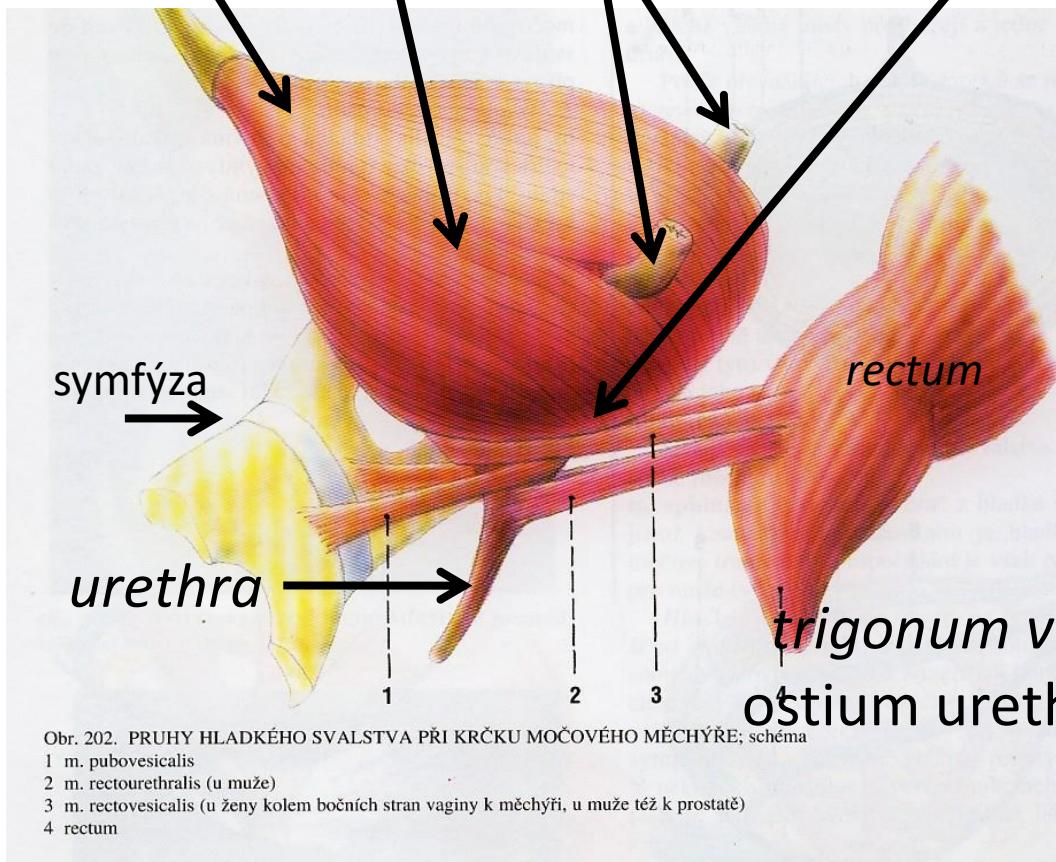

Obr. 7.8. Zúžená místa v průběhu ureteru

močový měchýř - vesica urinaria

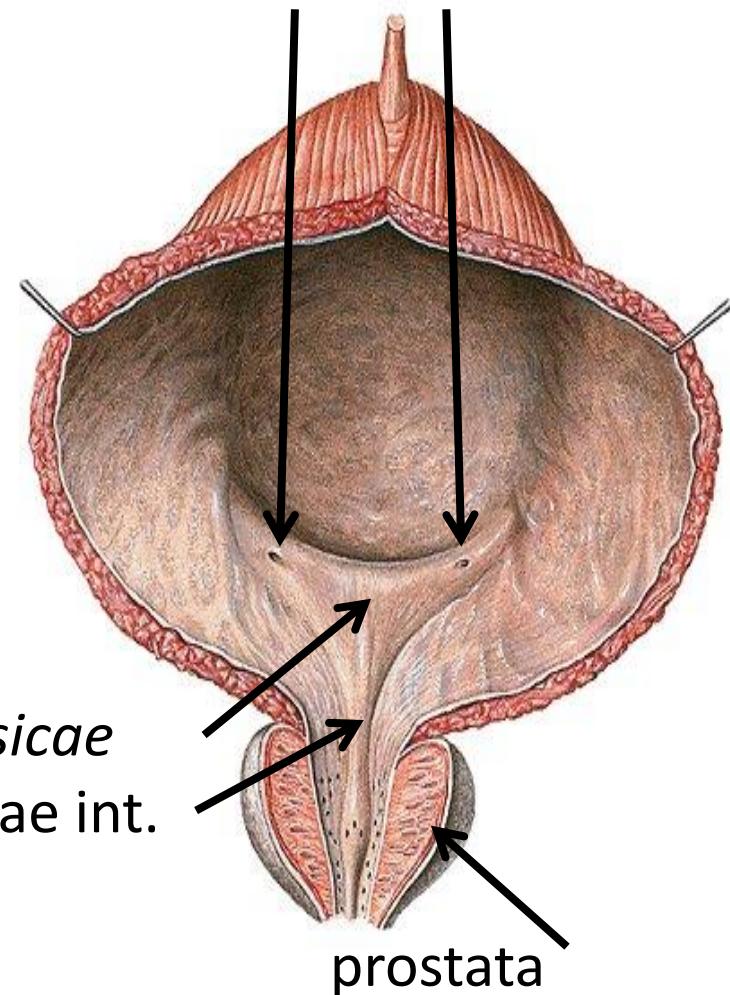
Boční pohled

apex   corpus   ureter   fundus

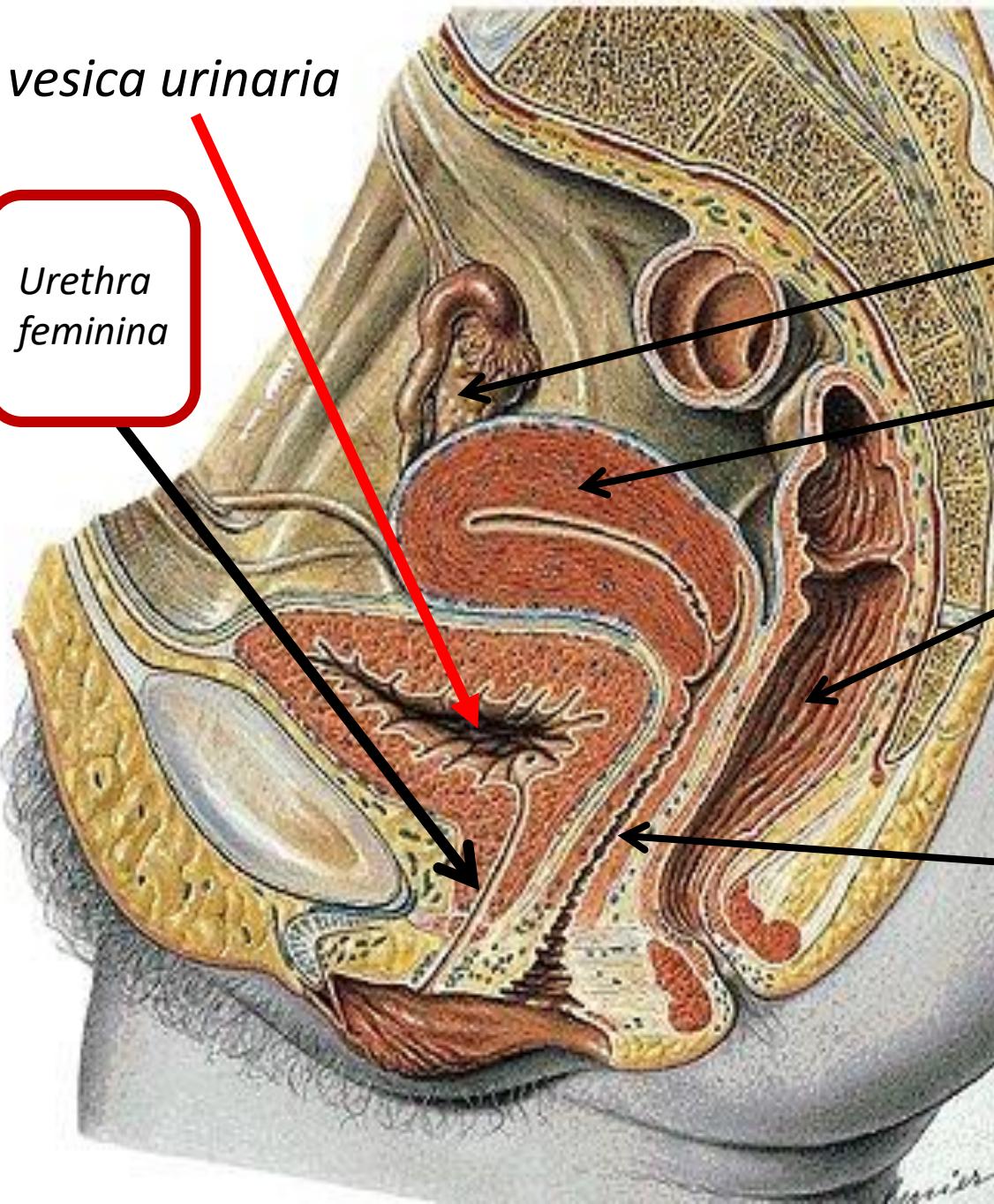
frontální řez

ústí ureterů

vesica urinaria

*Urethra
feminina*

Sagitální řez ženskou páneví

ovarium

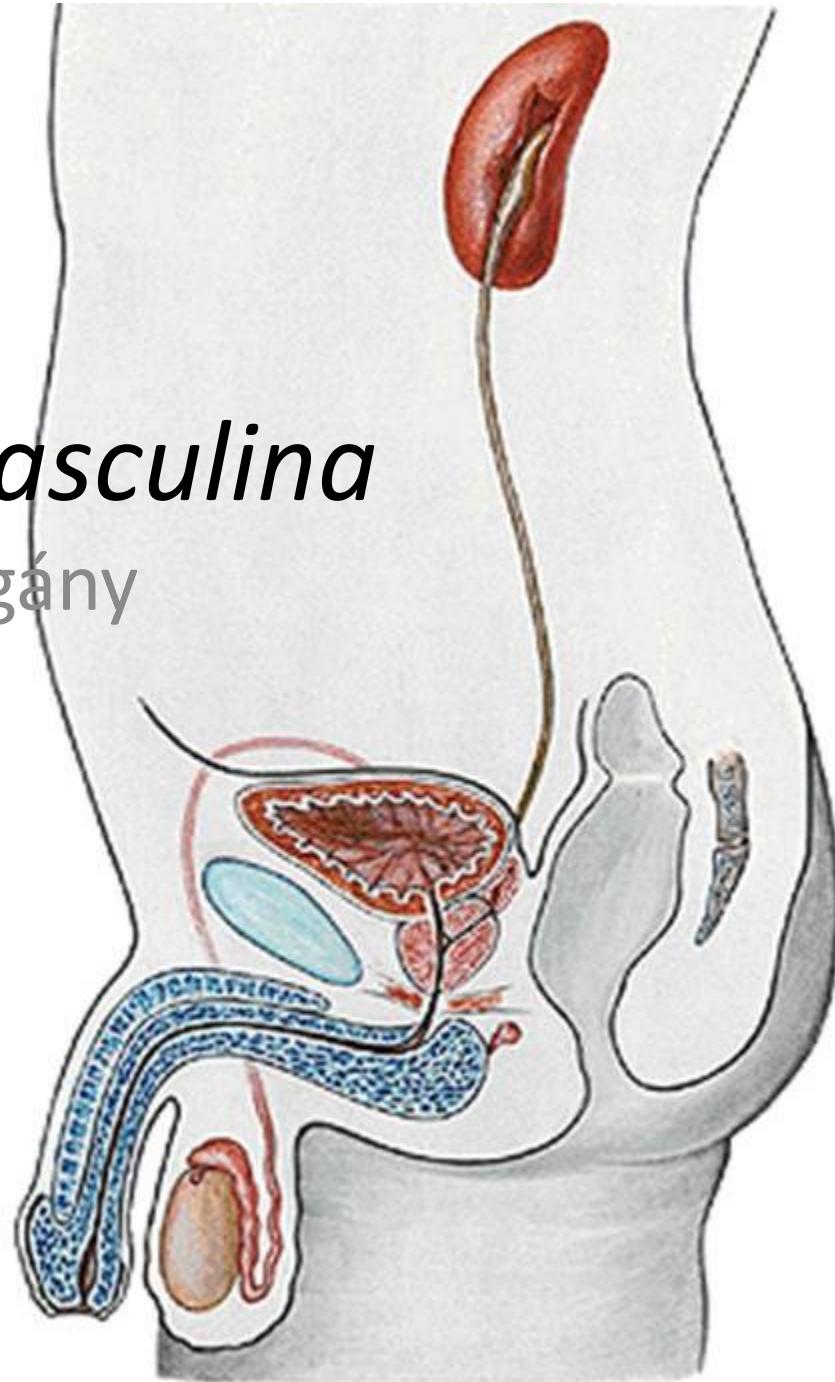
uterus

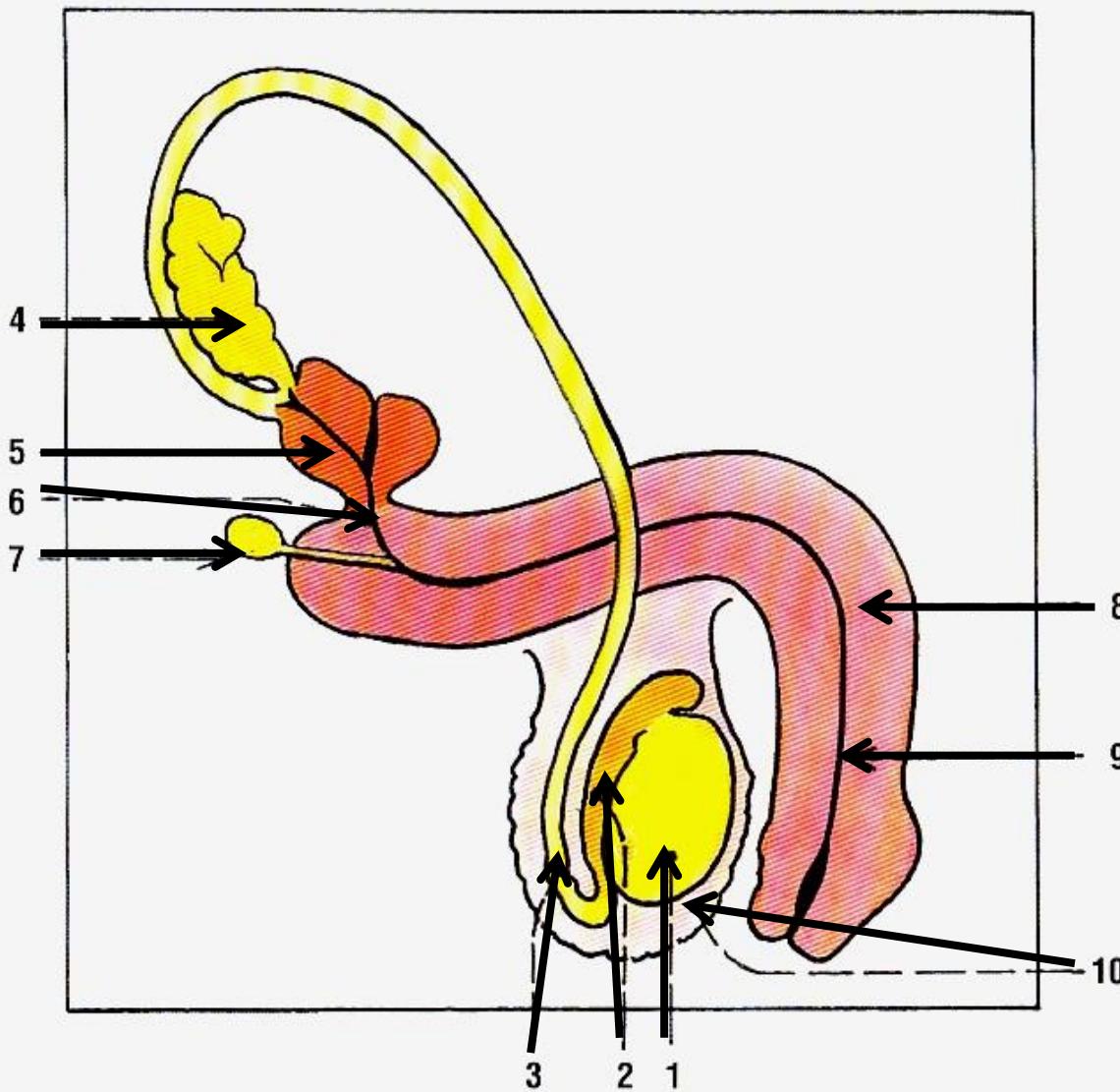
rectum

vagina

Organa genitalia masculina

Mužské pohlavní orgány

Obr. 212. PŘEHLED ORGÁNŮ MUŽSKÉHO POHLOVNÍHO ÚSTROJÍ; pohled zprava; schéma

- 1 testis
- 2 epididymis
- 3 ductus deferens
- 4 glandula vesiculosá
- 5 prostata

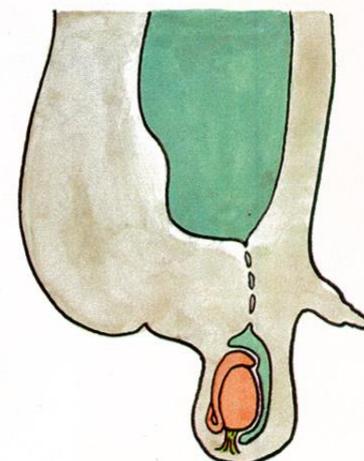
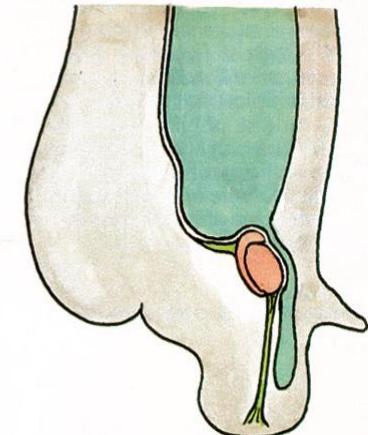
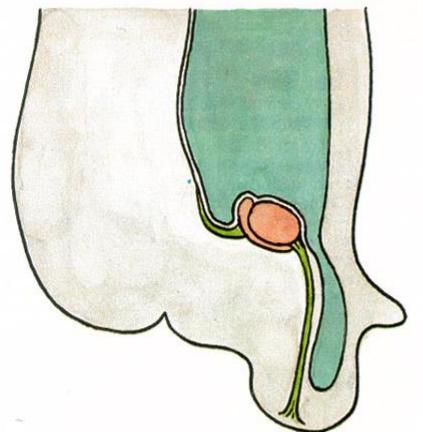
- 6 urethra masculina
- 7 glandula bulbourethralis
- 8 penis
- 9 urethra masculina
- 10 scrotum

Descensus testium = sestup varlat

relativní sestup (prodlužování trupu)

sestup inguinálním kanálem
(26. týden)

sestup příslušných vrstev stěny břišní

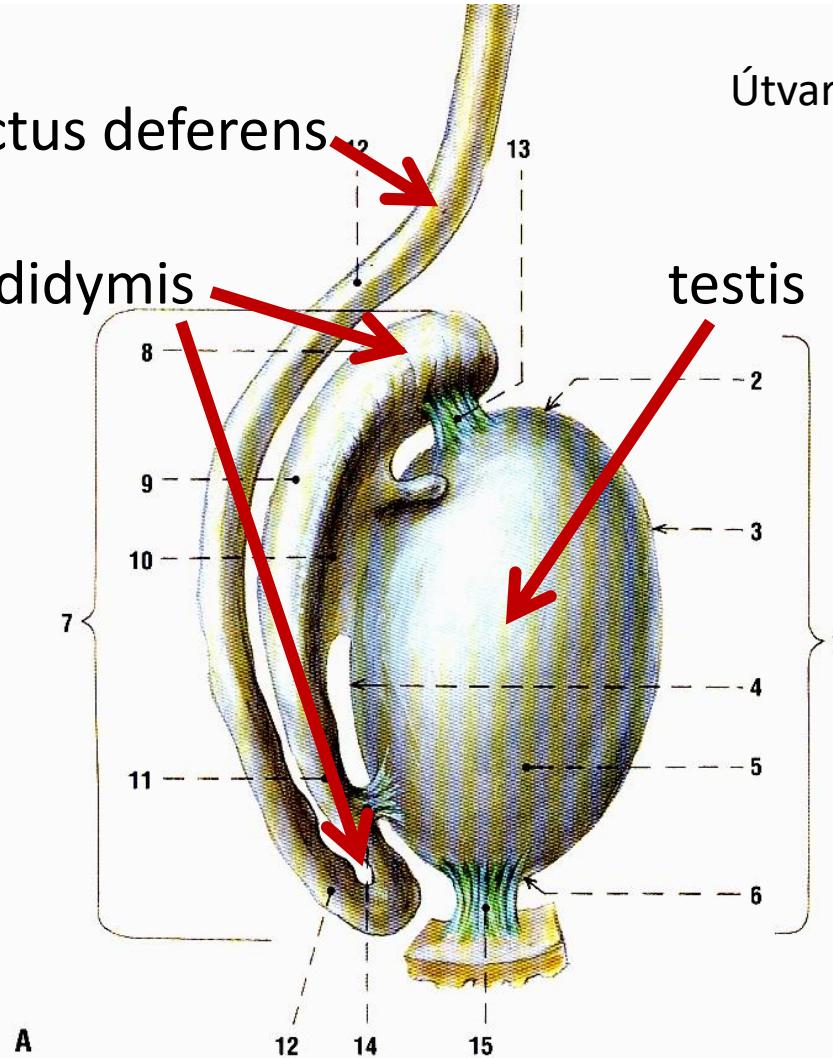

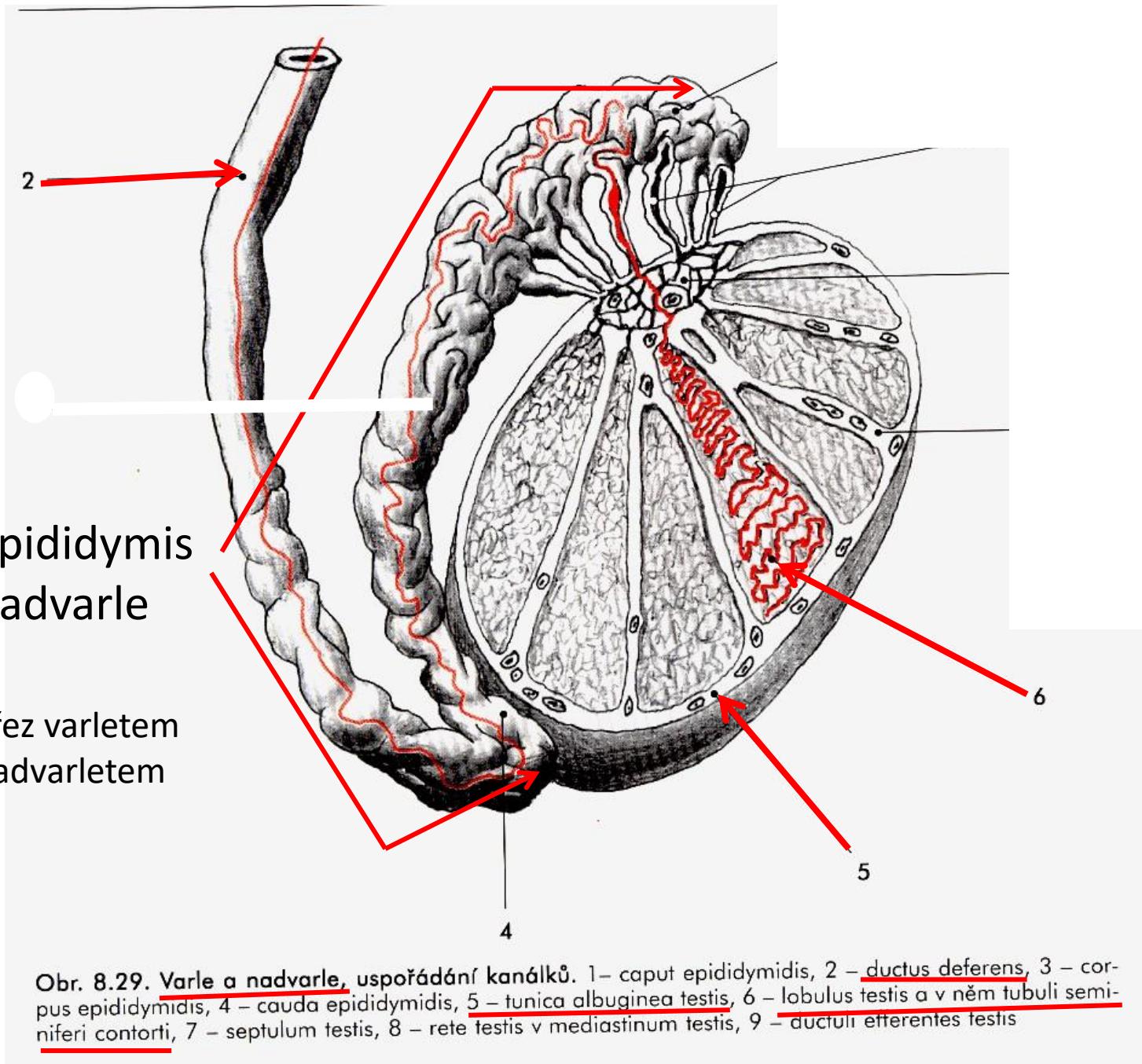
Útvary umístěné v šourku

ductus deferens

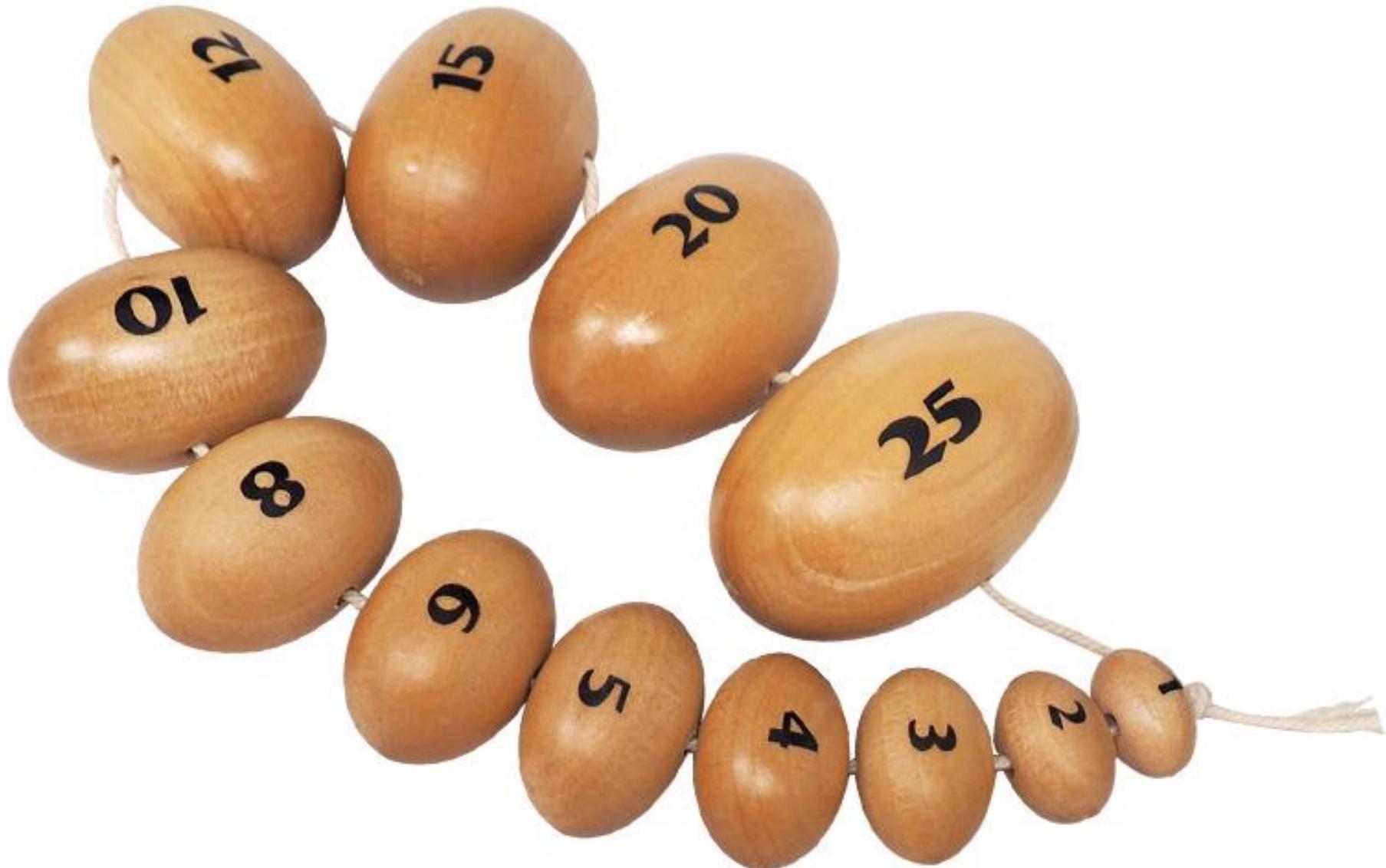
epididymis

testis

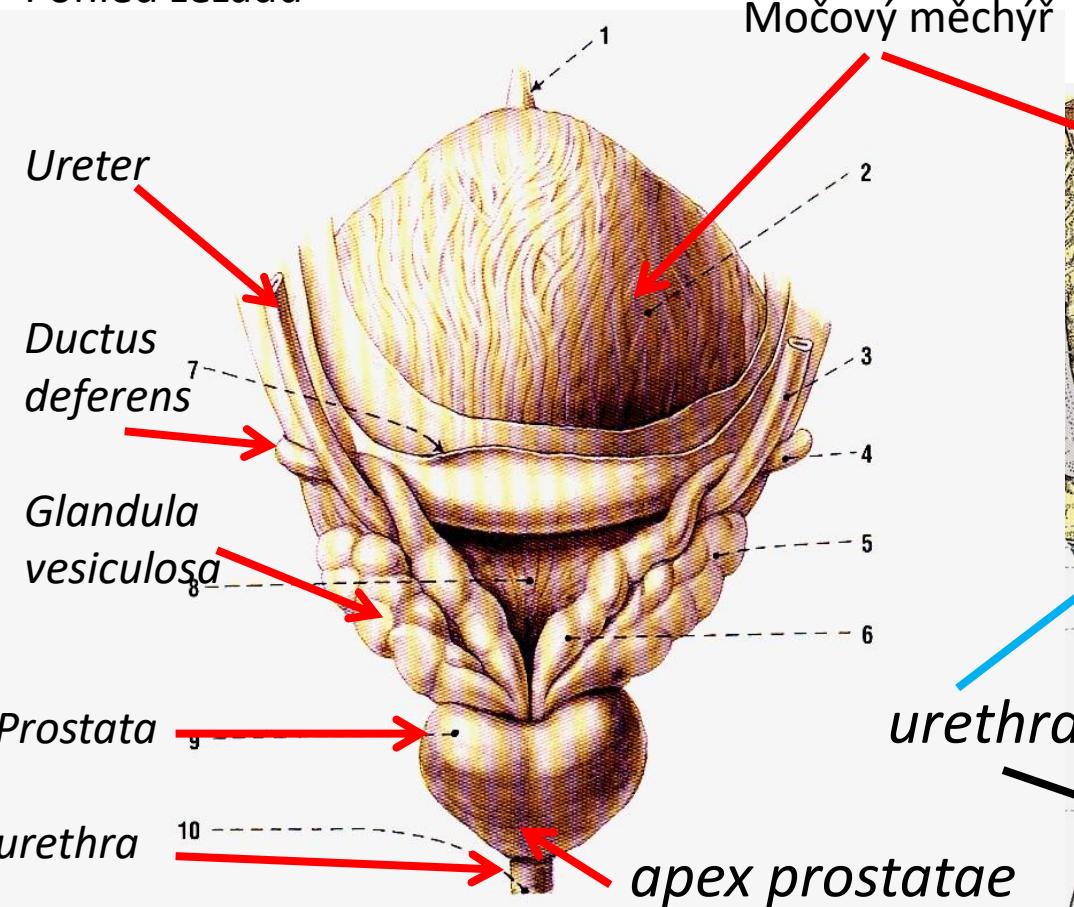

Obr. 8.29. Varle a nadvarle, uspořádání kanálků. 1 – caput epididymidis, 2 – ductus deferens, 3 – corpus epididymidis, 4 – cauda epididymidis, 5 – tunica albuginea testis, 6 – lobulus testis a v něm tubuli seminiferi contorti, 7 – septulum testis, 8 – rete testis v mediastinum testis, 9 – ductuli efferentes testis

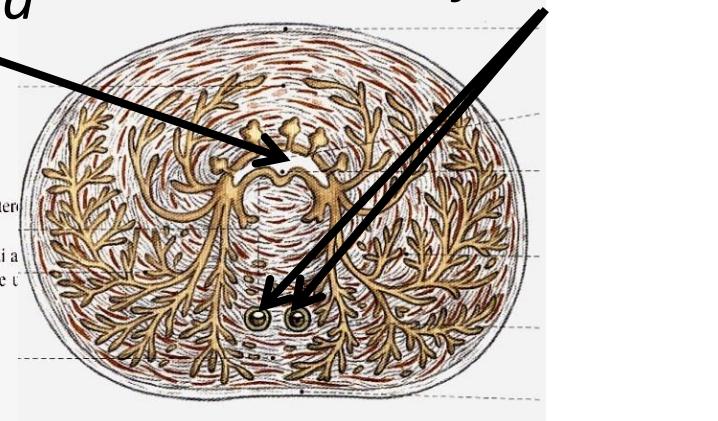
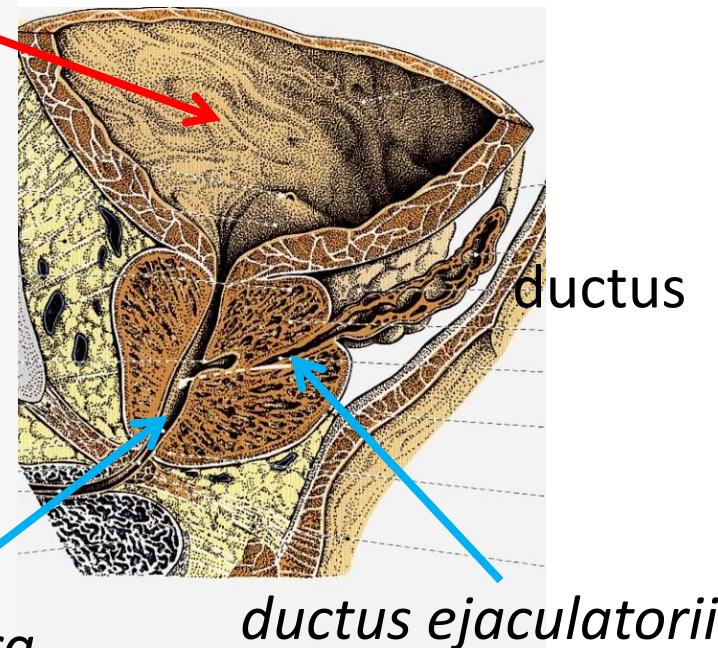
Pohled zezadu

Obr. 228. SYNTOPIE DUCTUS DEFERENTES A GLANDULAE VESICULOSAE; jejich vztahy s prostatou, močovým měchýřem, uretrem a s peritoneem: pohled zezadu

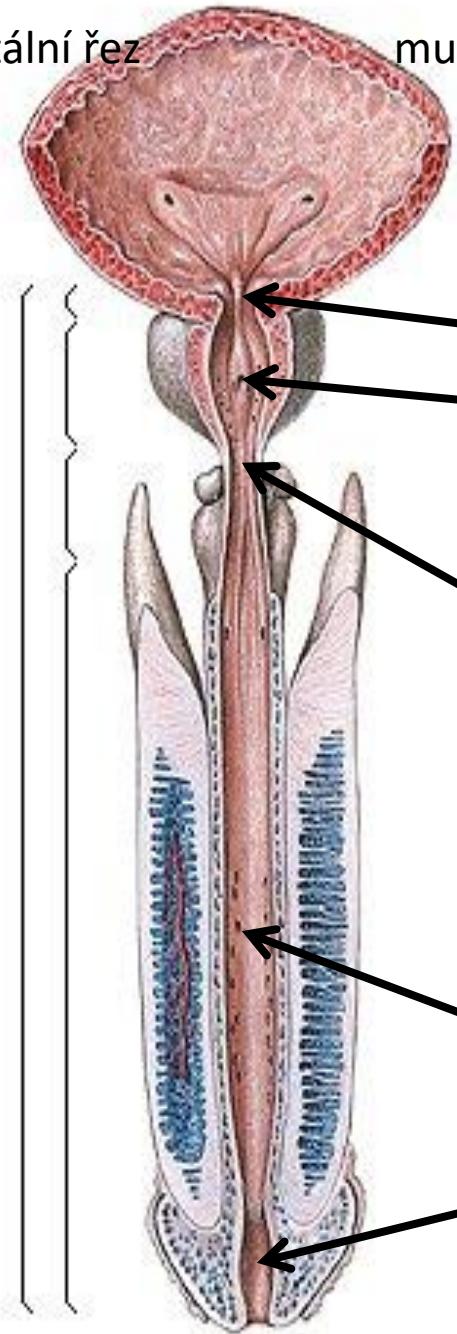
- 1 chorda urachii
- 2 močový měchýř
- 3 ureter dexter
- 4 ductus deferens dexter
- 5 glandula vesiculosa dextra
- 6 ampulla ductus deferentis dextra
- 7 peritoneum, přecházející ze zadní stěny močového měchýře do excavatio rectovesicalis
- 8 trojúhelníkovitá část stěny močového měchýře, patrná mezi a pulami ductus deferentes (trigonum interampullare vesicae et nariae)
- 9 prostata
- 10 urethra

Prostata (sagit.řez)

Příčný řez prostatou

Frontální řez

mužskou urethrou

Pars intramuralis

Pars prostatica

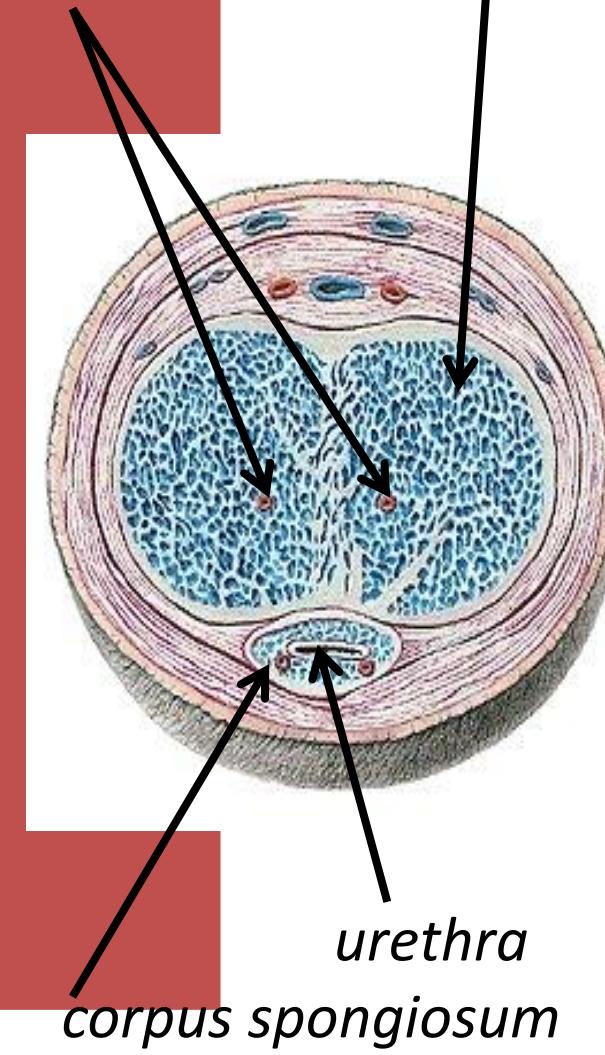
*Pars membranacea
seu intermedia*

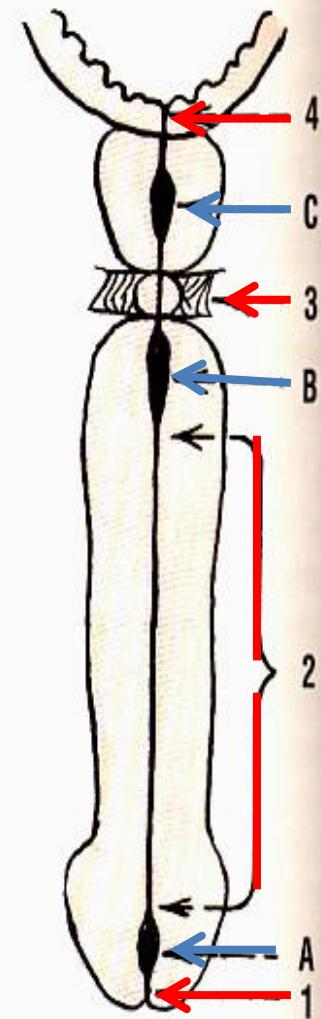
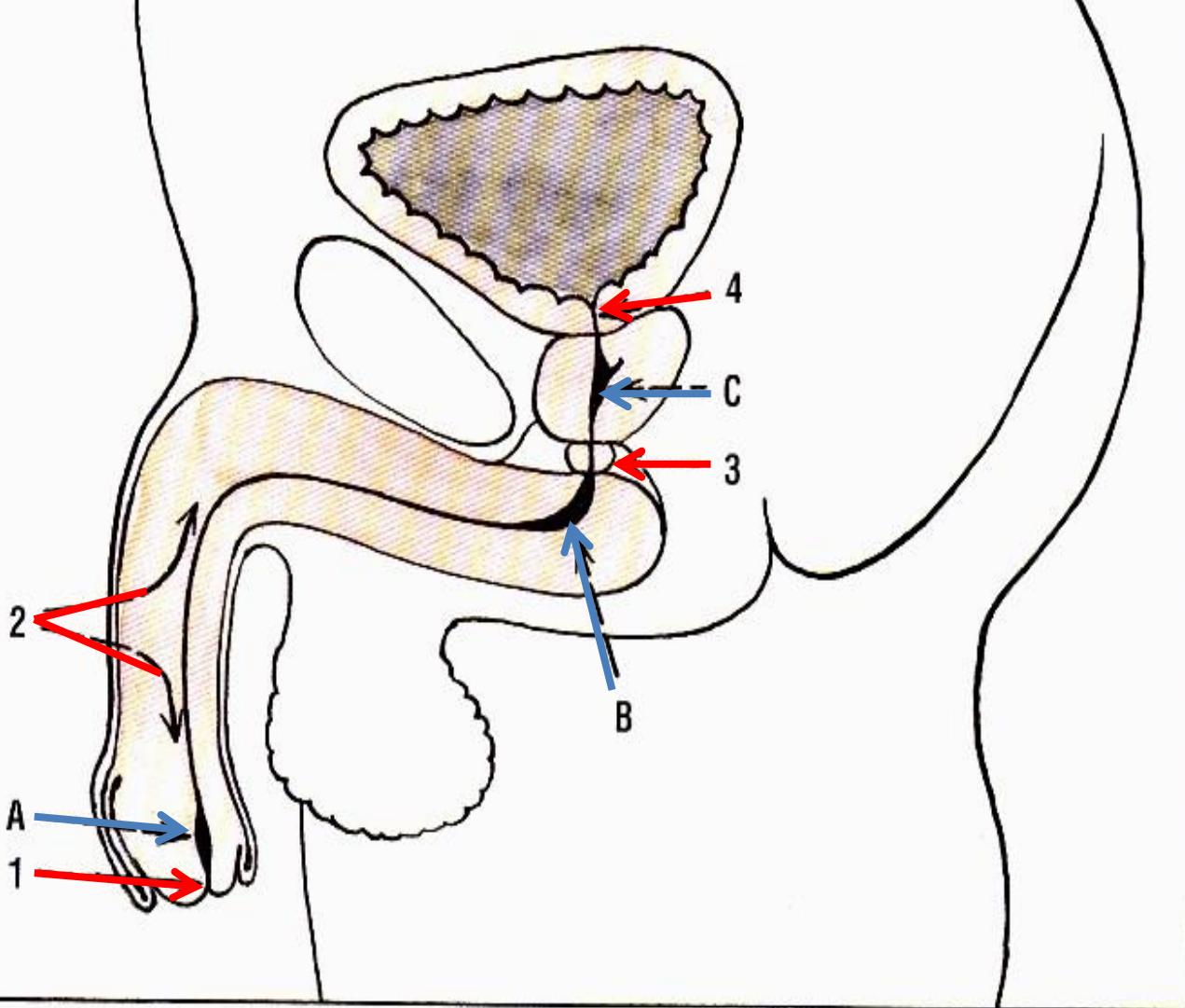
Pars spongiosa

Fossa navicularis

Příčný řez penisem

*corpus cavernosum
a. profunda penis*

Obr. 237. URETHRA MASCULINA – ZÚŽENÁ A ROZŠÍŘENÁ MÍSTA: schematicky na řezech při pohledu zleva a zpředu
zúžená místa:

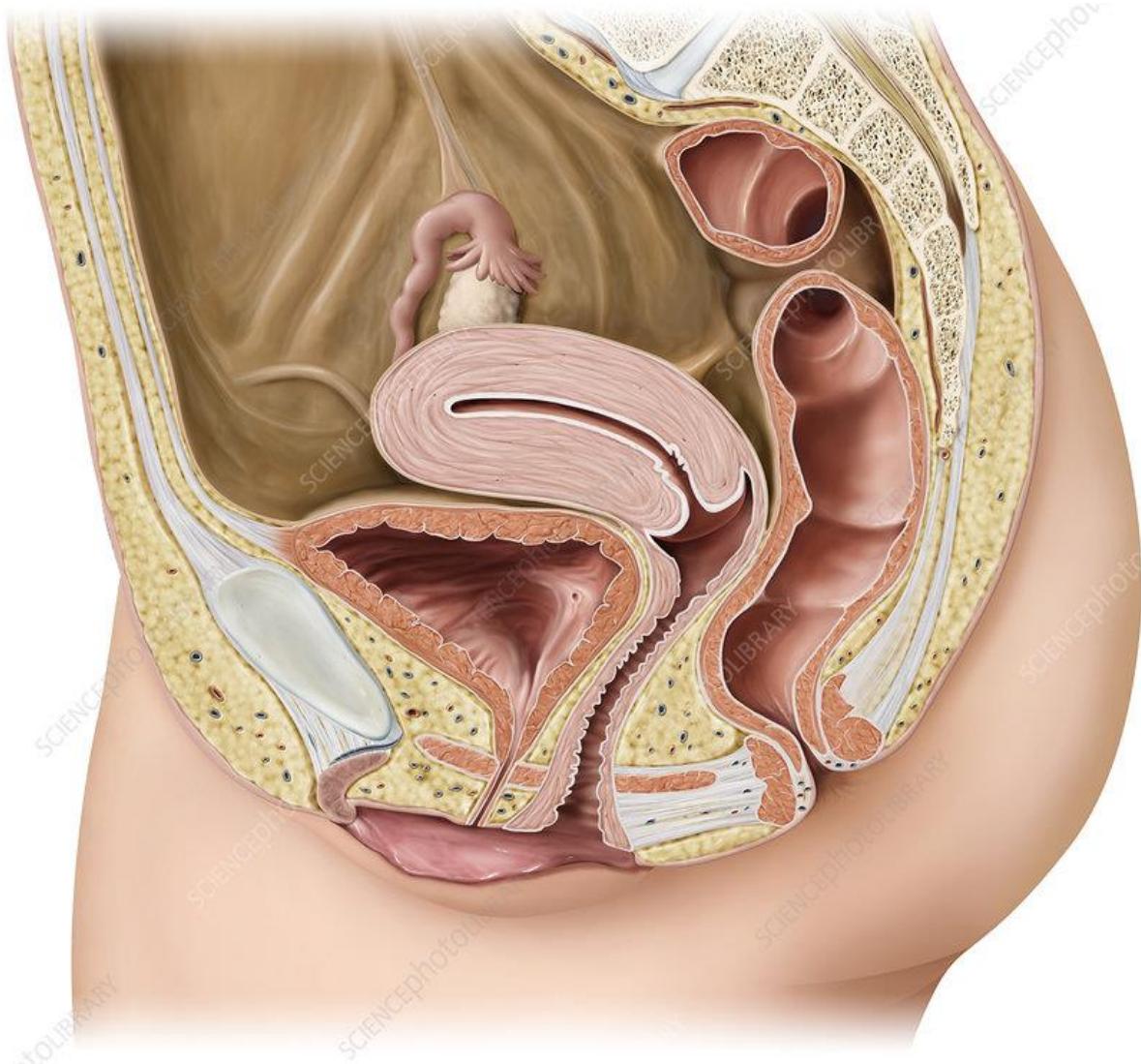
- 1 ostium externum
- 2 pars spongiosa
- 3 pars intermedia (pars membranacea)
- 4 pars intramuralis

rozšířená místa:

- A fossa navicularis
- B ampulla urethrae
- C pars prostatica

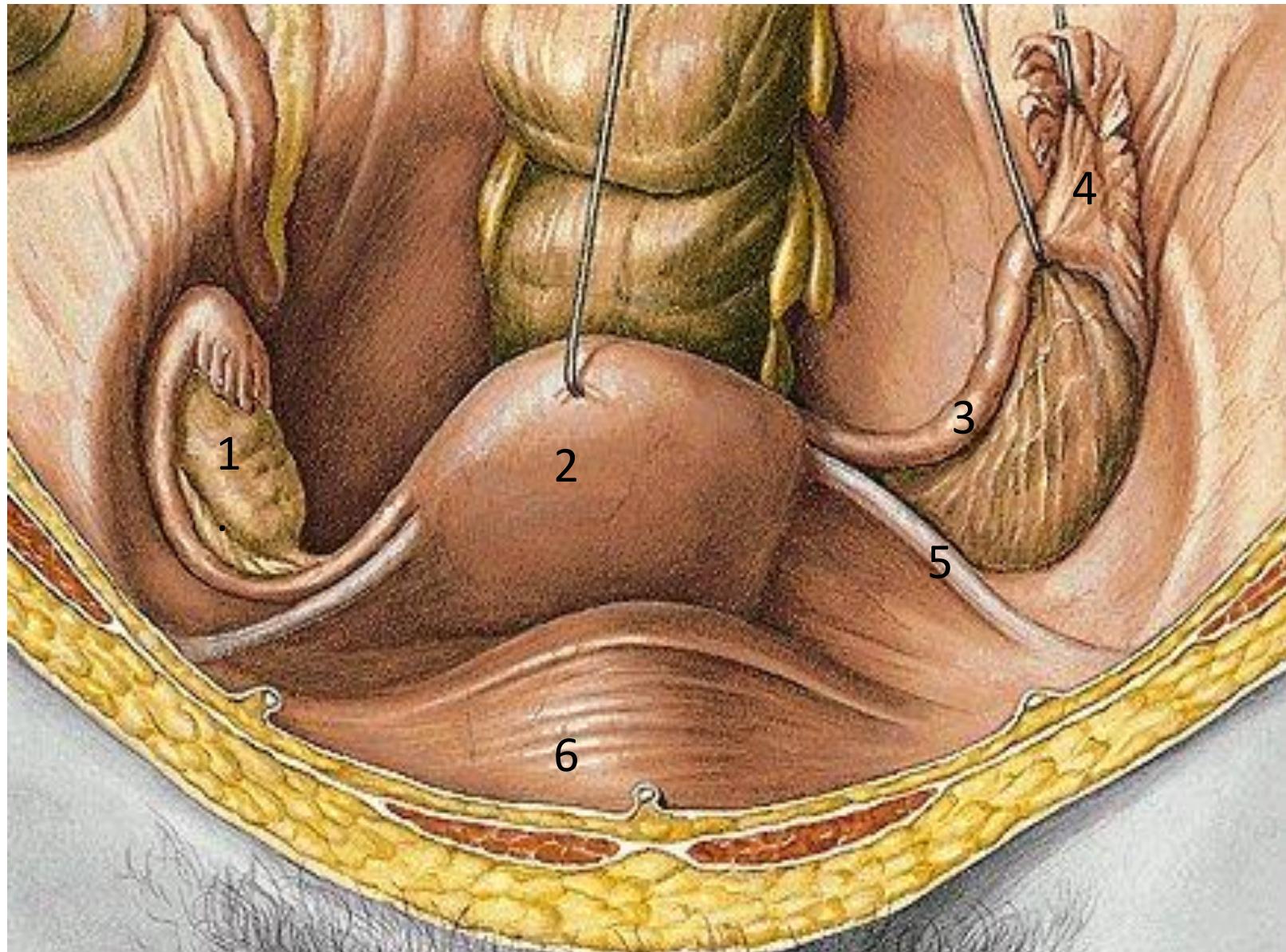
Organa genitalia feminina

Ženské pohlavní ústrojí

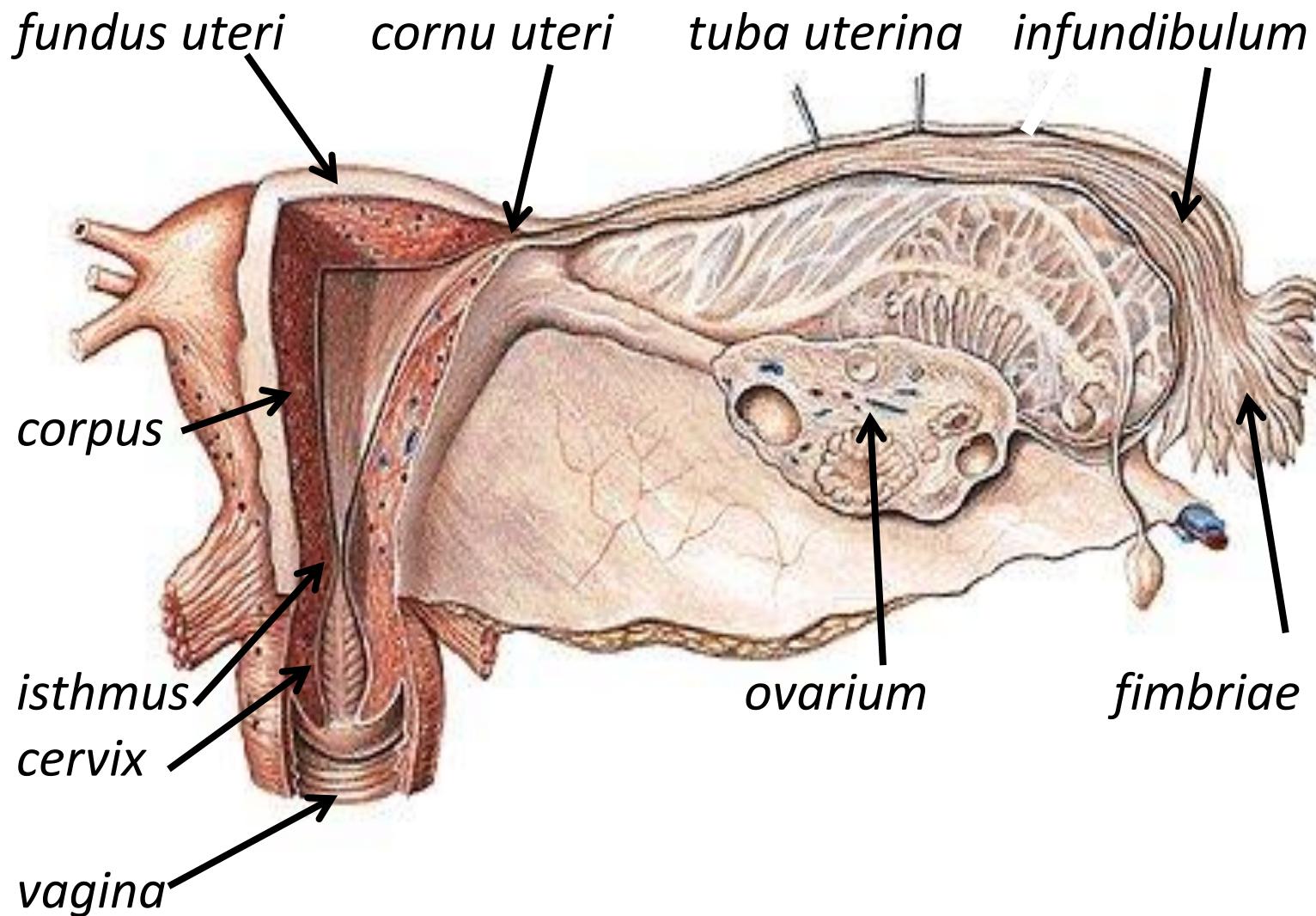

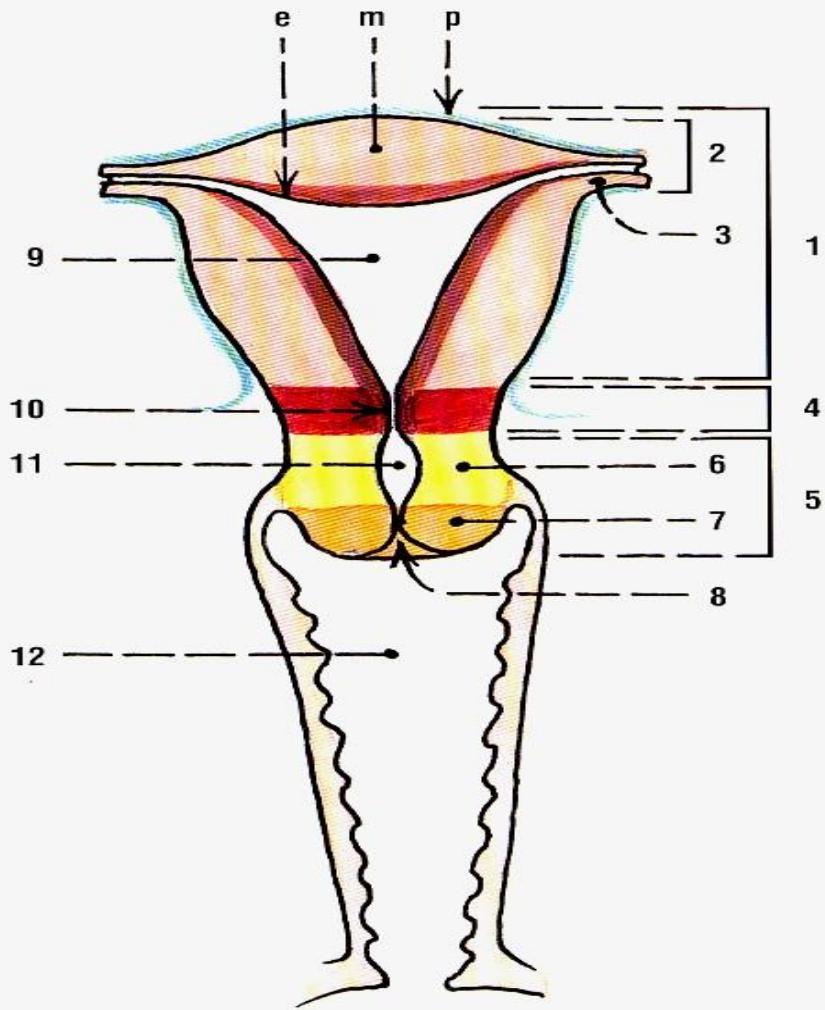
1. ovarium 2. uterus 3. tuba uterina 4. infundibulum 5. lig.teres uteri
6. vesica urinaria

Pohled do malé pánve

Schema – frontální řez

Obr. 253. DĚLOHA VE FRONTÁLNÍM ŘEZU; pohled zpředu;
schéma

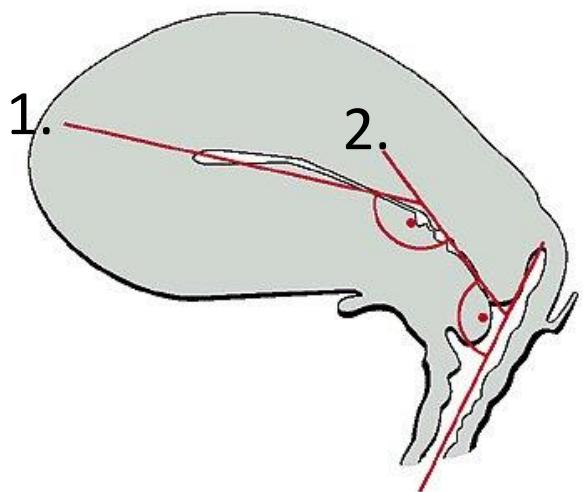
- 1 corpus uteri
- 2 fundus uteri
- 3 cornu uteri
- 4 isthmus uteri
- 5 cervix uteri
- 6 portio supravaginalis cervicis uteri
- 7 portio vaginalis cervicis uteri (čípek děložní)
- 8 ostium uteri
- 9 cavitas uteri
- 10 canalis isthmi (vnitřní branka děložní)
- 11 canalis cervicis
- 12 vagina
- e – endometrium

Stěna dělohy :

e – endometrium
sliznice

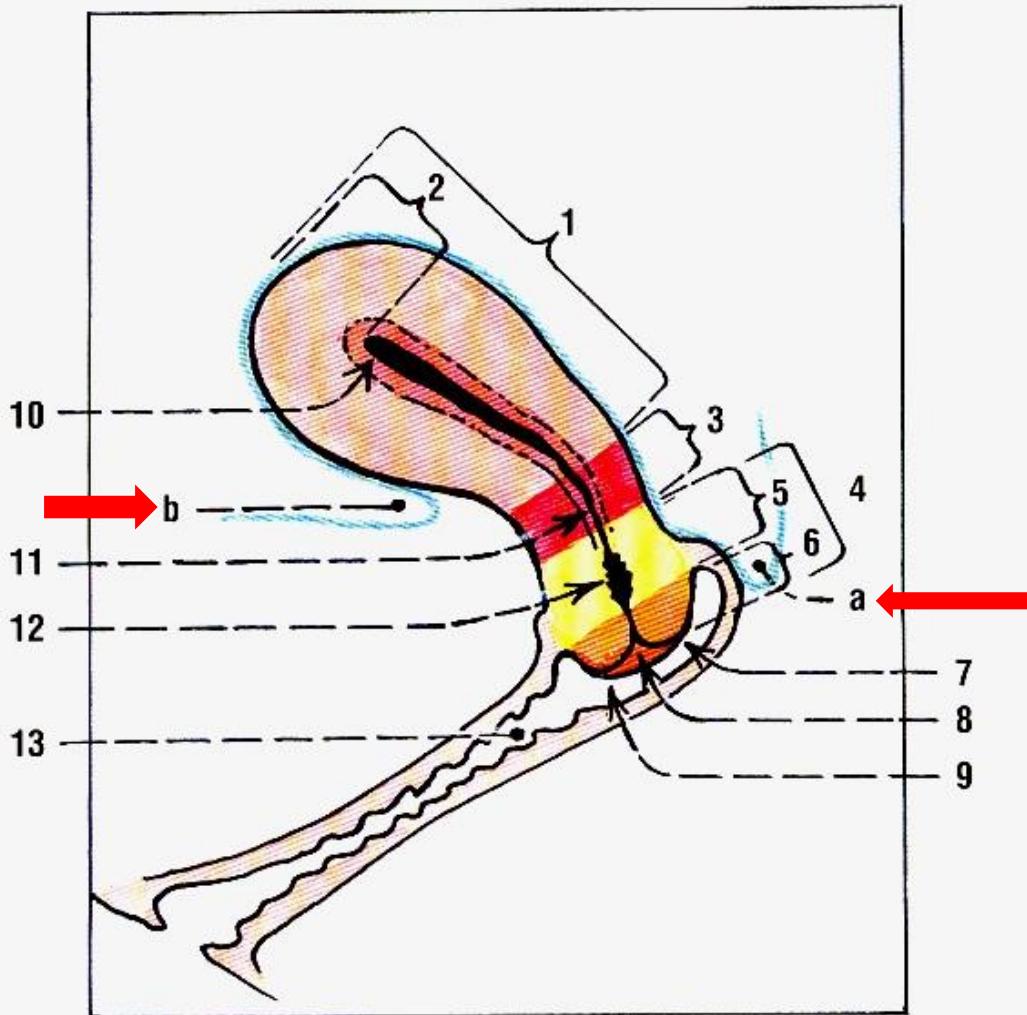
m – myometrium
hladká svalovina

p – perimetrium
epitel (peritoneum)

1- anteflexe

2- anteverse
dělohy

Obr. 254. DĚLOHA V SAGITÁLNÍM ŘEZU; pohled zleva; schéma

- 1 corpus uteri
- 2 fundus uteri
- 3 isthmus uteri
- 4 cervix uteri
- 5 portio supravaginalis cervicis uteri
- 6 portio vaginalis cervicis uteri
- 7 labium posterius (portionis vaginalis cervicis uteri)
- 8 ostium uteri
- 9 vagina

Modrá čára = peritoneum

- 9 labium anterius (portionis vaginalis cervicis uteri)
- 10 cavitas uteri
- 11 canalis isthmi
- 12 canalis cervicis
- 13 vagina
- a – excavatio rectouterina
- b – excavatio vesicouterina

Fixační aparát dělohy :

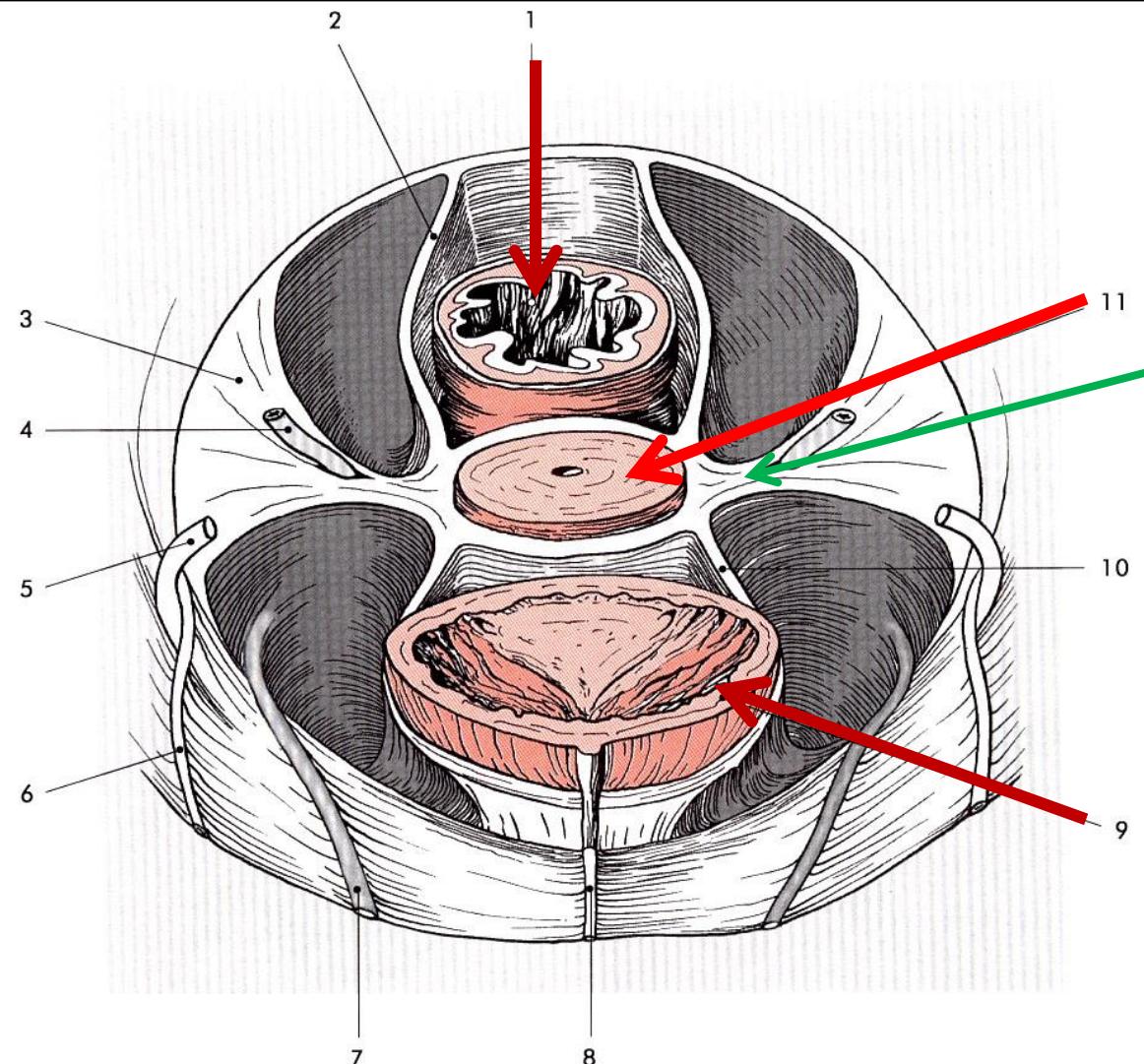
Závěsný aparát

- lig. cardinale uteri
- lig. Sacrouterina
- lig. Pubouterina
- lig. teres uteri

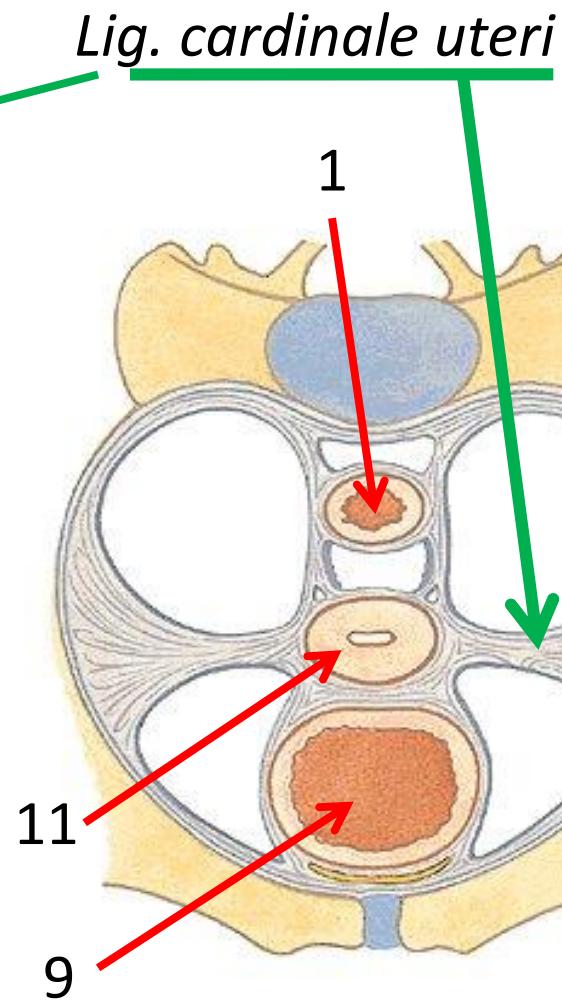
Podpůrný aparát

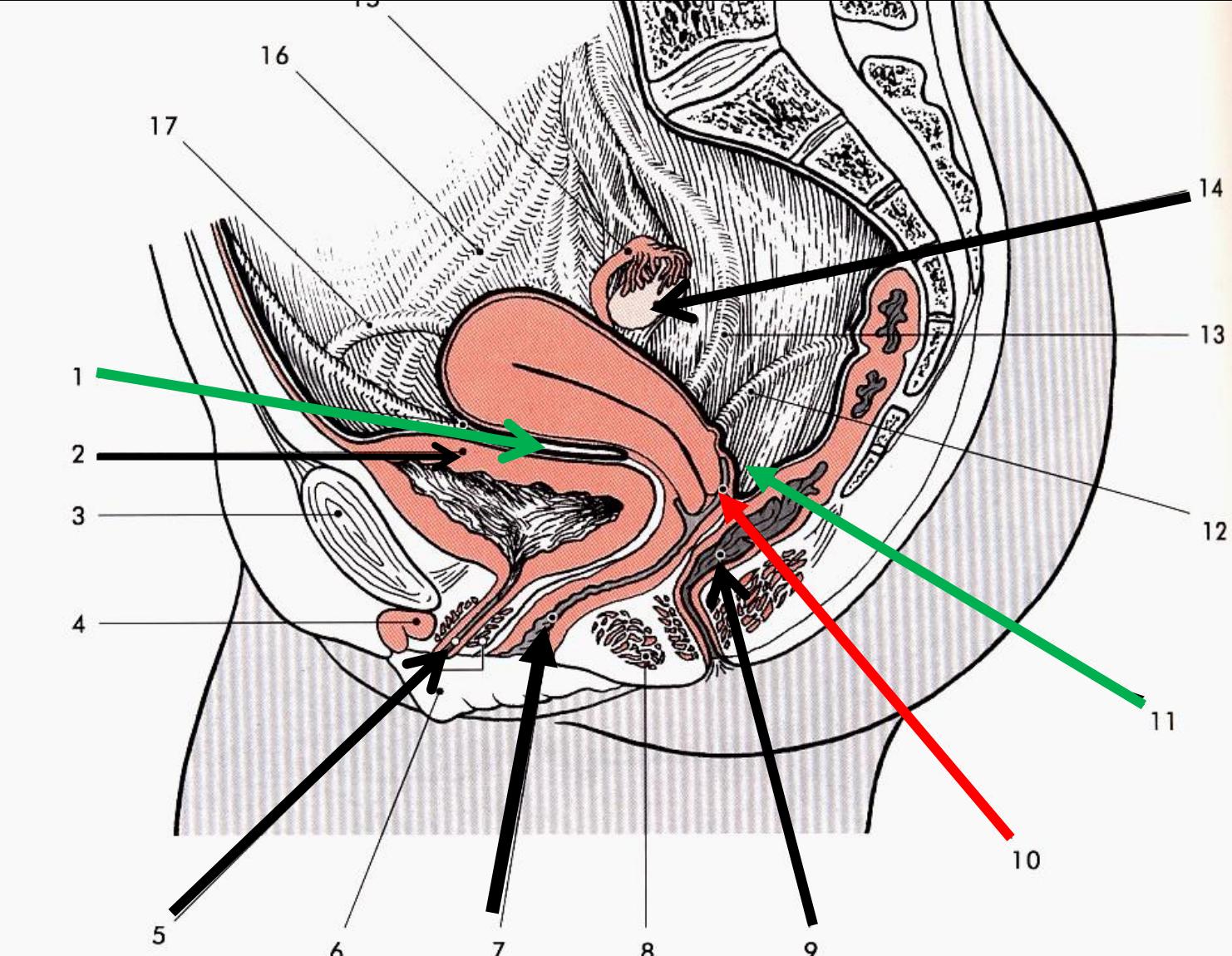
- svaly pánevního dna – nepřímo (fixují vaginu)
- m. levator ani
- diaphragma urogenitale

Fixační aparát děložní (závěsné vazy)

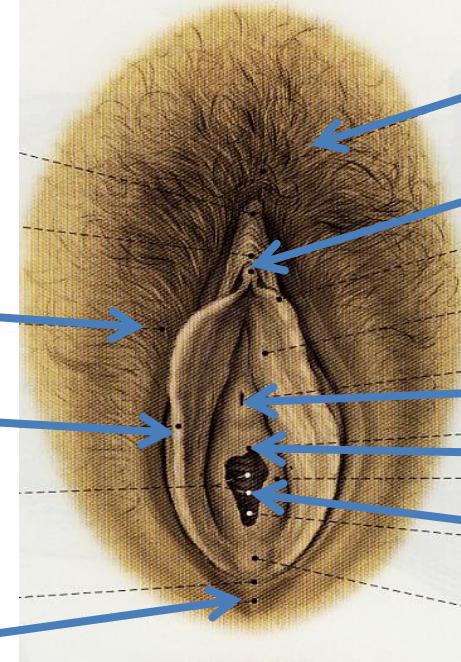
Obr. 8.16. Fixační aparát děložní. 1 – rektum, 2 – lig. sacrouterinum, 3 – lig. latum uteri, 4 – ureter, 5 – lig. teres uteri, 6 – a. epigastrica inferior v plica umbilicalis lateralis, 7 – chorda a. umbilicalis v plica umbilicalis medialis, 8 – chorda urachi v plica umbilicalis mediana, 9 – vesica urinaria, 10 – lig. vesicouterinum, 11 – cervix uteri

Obr. 8.5. Sagitální řez ženskou páneví. 1 – excavatio vesicouterina, 2 – vesica urinaria, 3 – symphysis pubica, 4 – clitoris, 5 – urethra feminina a m. sphincter urethrae externus, 6 – labia minora, 7 – vagina, 8 – m. pubovaginalis, 9 – rectum, 10 – fornix vaginae, 11 – excavatio rectouterina, 12 – plica rectouterina, 13 – plica ureterica, 14 – ovarium, 15 – tuba uterina, 16 – vasa iliaca externa, 17 – lig. teres uteri

Ženské vnější
pohlavní ústrojí

labium majus pudendi

mons pubis

glans clitoridis

labium minus pudendi

ostium urethrae

externum

comissura labiorum posterior

hymen

ostium vaginae

mons pubis

glans clitoridis

labium majus pudendi

ostium urethrae

externum

labium minus pudendi

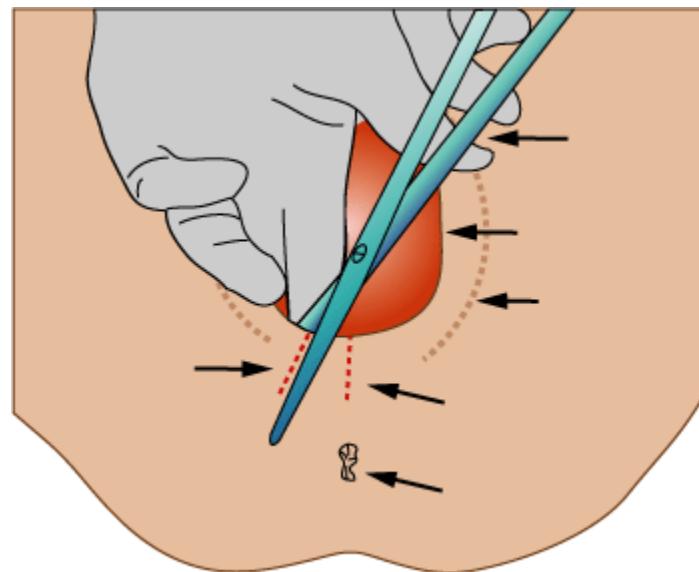

Ostium vaginae

Perineum - hráz

Anus

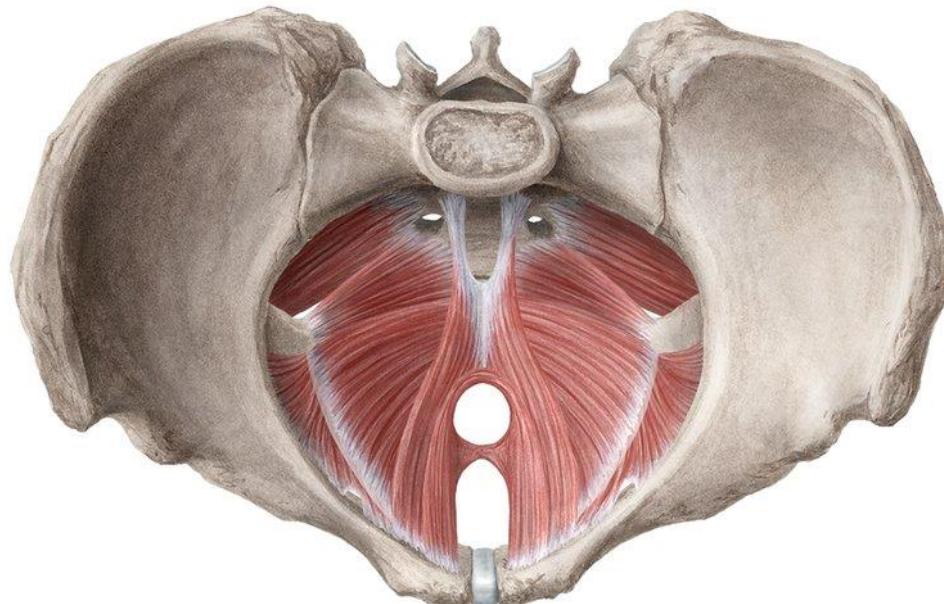
Episiotomie = nástřih hráze

Svaly pánevního dna

Diaphragma pelvis = m. levator ani + m. coccygeus

Diaphragma urogenitale (sphincter urethrae externus)

Pohled
do malé
pánve

m. coccygeus

m. levator ani

Diaphragma pelvis

*hiatus analis et
urogenitalis*

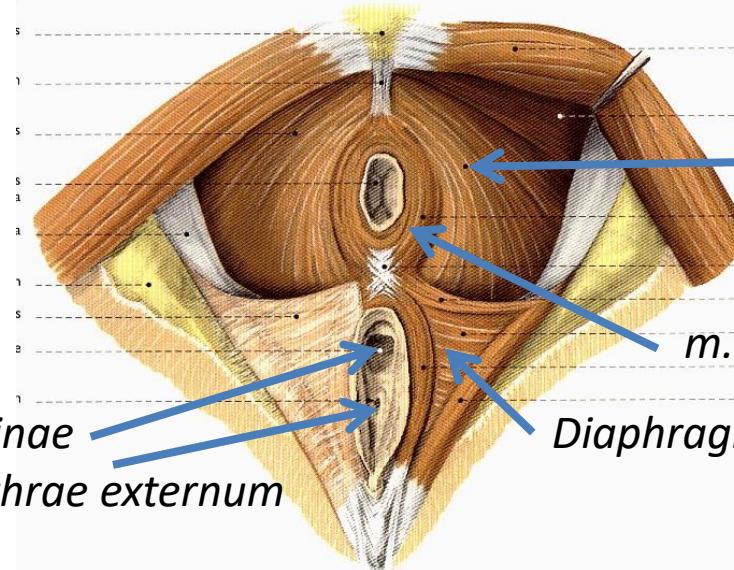
Pohled
z vnější
strany

ostium vaginae
ostium urethrae externum

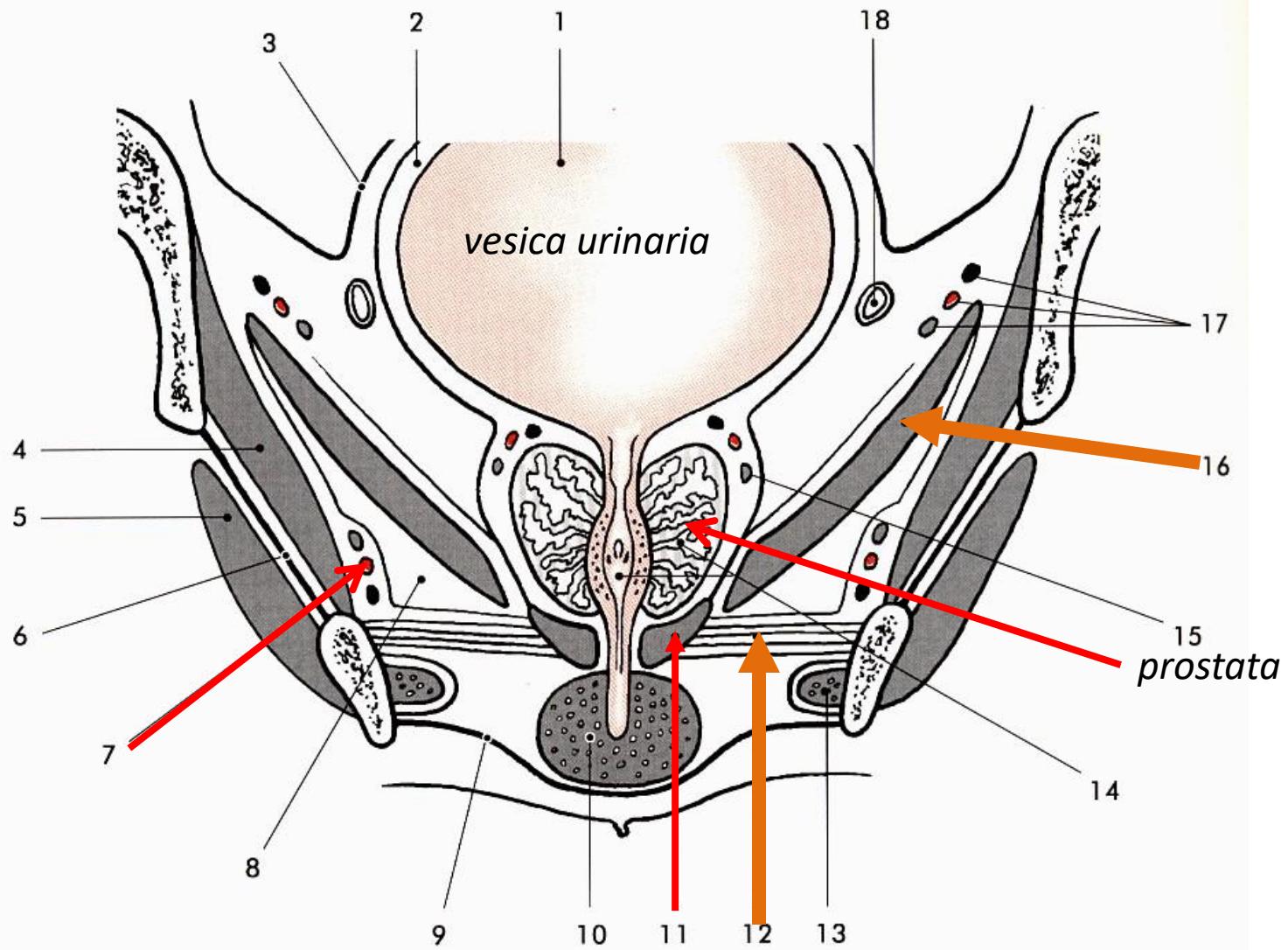
Diaphragma urogenitale

or ani

m. sphincter ani externus

Diaphragma urogenitale

Obr. 8.34. Frontální řez pární v úrovni prostaty. 1 – močový měchýř, 2 – paracystium, 3 – peritoneum, 4 – m. obturatorius internus, 5 – m. obturatorius externus, 6 – membrana obturatoria, 7 – Alcockův kanál a v něm vasa pudenda interna a n. pudendus, 8 – fossa ischioanalís, 9 – fascia perinei superficialis, 10 – bulbus corporis spongiosi urethrae, 11 – m. sphincter urethrae externus, 12 – diaphragma urogenitale, 13 – crus penis, 14 – prostata a pars prostatica urethrae, 15 – plexus venosus prostaticus, 16 – m. levator ani, 17 – n. a vasa obturatoria, 18 – ductus deferens

Topografie malé pánve

Sagitální řez malou pánví: A-muže

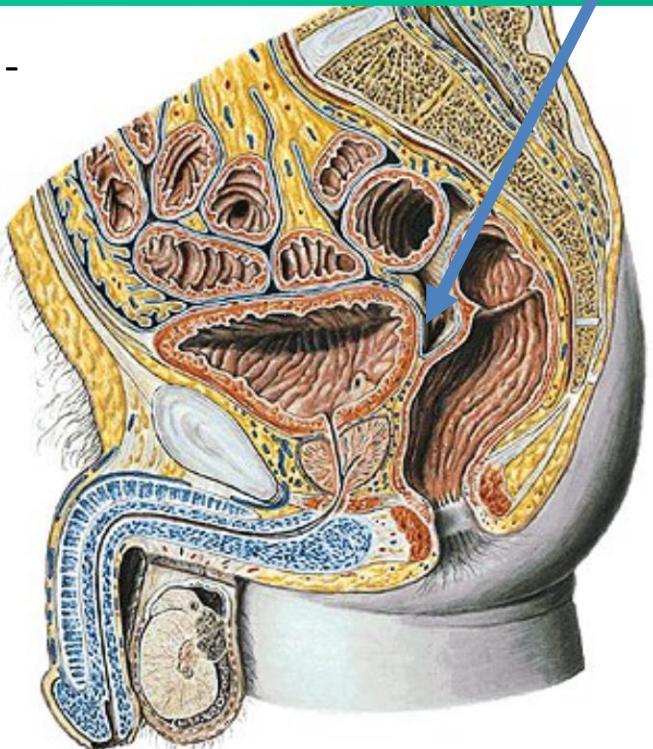
B - ženy

Excavatio rectovesicalis

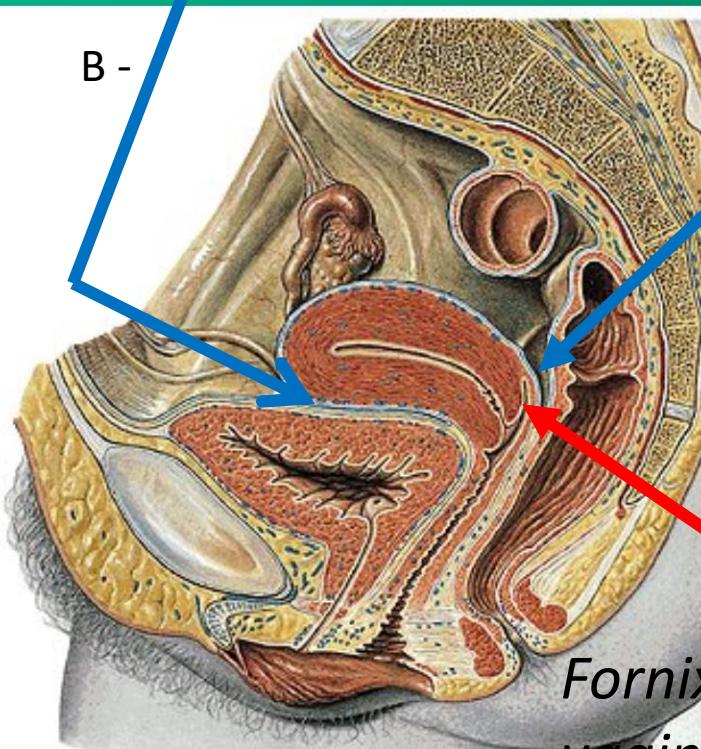
**Excavatio rectouterina
(Douglasův prostor)**

Excavatio vesicouterina

A -

B -

*Fornix post.
vaginae*